

**Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка**

Олег Радченко

**ПРАКТИЧНИЙ КУРС
НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
для початківців**

Дрогобич – 2025

УДК 811.112.2(075)

Р 15

Рекомендовано до друку вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 2 від 27 лютого 2025 р.)

Рецензенти:

Пиц Тарас Богданович – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка;

Лопушанський Ярослав Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та перекладу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

РАДЧЕНКО О.А.

Практичний курс німецької мови для початківців: навчально-методичний посібник. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025. 156 с.

Посібник укладено відповідно до чинної програми навчальної дисципліни "Практичний курс німецької мови" для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), затвердженої науково-методичною радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

У посібнику представлені всі види діяльності з вивчення німецької мови, спрямовані на формування комунікативної, лінгвістичної, текстотвірної, соціокультурної і країнознавчої компетенції студентів у межах лексичних тем "Знайомство, розповідь про себе, моя сім'я" та "Моє навчання в університеті", а також низки граматичних явищ мовного рівня А1.

Посібник рекомендується як базовий для аудиторної роботи студентів II курсу, які вивчають німецьку мову як другий фах. Він може бути використаний для самостійної роботи здобувачів освіти та для підготовки до різних форм поточного і підсумкового контролю.

УДК 811.112.2(075)

© Радченко О.А., 2025

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025

Передмова

Навчально-методичний посібник призначений для формування та розвитку мовленнєвих навичок студентів II курсу, які починають вивчати німецьку мову як другий фах. Він укладений відповідно до чинної програми навчальної дисципліни "Практичний курс німецької мови" для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література). Метою посібника є формування комунікативної, лінгвістичної, текстотвірної, соціокультурної і країнознавчої компетенцій на основі програмного фонетичного, лексичного та граматичного матеріалу.

Структурно посібник складається з десяти уроків, які пропорційно висвітлюють теми "Знайомство, розповідь про себе, моя сім'я" та "Мое навчання в університеті". Кожен урок містить три компоненти: 1) фонетичний, який спрямований на формування фонетичних навичок студентів з урахуванням особливостей німецьких голосних і приголосних звуків, а також інтонації німецького речення; 2) граматичний, що у лаконічній формі знайомить з граматичними феноменами відповідно до програми навчальної дисципліни; 3) лексичний, який поетапно вводить нові лексичні одиниці з прикладами їхнього вживання і крім того фокусується на специфіці німецького словотвору.

Закріплення названих компонентів відбувається на основі базових текстів діалогічного та монологічного характеру, що націлені на ілюстрацію вживання відповідних лексичних і граматичних структур, а також виконання широкої палітри тренувальних вправ, спрямованих на розвиток не лише усного, але й писемного мовлення. Вправи подано у порядку зростання складності – від рецептивно-репродуктивних до продуктивних, що сприяють активізації мисленнєвої діяльності студентів, застосування набутих знань у нестандартних ситуаціях тощо.

З метою узагальнення і систематизації засвоєних знань у посібнику подано підсумкові вправи до кожного уроку, а також розширений тематичний словник у кінці.

Мова посібника відповідає нормам сучасного німецького правопису.

Навчально-методичний посібник може бути використаний як для аудиторної, так і для самостійної роботи студентів та підготовки до різних форм поточного і підсумкового контролю.

ЗМІСТ

Урок 1 7–15

Фонетика: Особливості німецьких голосних і приголосних звуків. Алфавіт. Правила читання. Приголосні [v|f|z|s|d|t|b|p|m|n|k|g|ŋ] та [ts]. Голосні [a:|a|ɪ|ʊ]. Наголос у простому слові. Типи складів.

Граматика: Відмінювання дієслова. Просте непоширене речення.

Урок 2 16–27

Фонетика: Приголосний [h]. Голосні [i:], [u:]. Правила читання літери r [r|ʀ]. Асиміляція. Гемінація.

Граматика: Артикль, його відмінювання і вживання. Відмінки. Особові займенники. Відмінювання слабких дієслів у Präsens. Дієслова *sein* і *haben*. Наказовий спосіб слабких дієслів. Прямий порядок слів у простому поширеному реченні.

Мікродіалоги.

Урок 3 28–42

Фонетика: Приголосний [ʃ]. Розрізнення звуків [e:], [ɛ:], [ɐ] та [ə].

Граматика: Кількісні числівники. Визначення роду іменника. Уживання артикля (продовження). Складений іменний присудок. Питальне речення з питальним словом. Звертання.

Мікротексти.

Урок 4 43–56

Фонетика: Приголосний [ɪ]. Дифтонг [ai]. Читання і правопис літери v. Ненаголошені префікси.

Граматика: Відмінювання іменників. Вказівні займенники. Присвійні займенники. Уживання артикля (завершення). Рамкова конструкція. Складні іменники (словотвір).

Текст: Die Geschwister.

Урок 5 57–70

Фонетика: Приголосний [j]. Розрізнення звуків [x] та [ç]. Правила правопису s, ss, ß.

Граматика: Заперечення в німецькому реченні. Питальне речення без питального слова. Уживання *Ja/Nein*.

Текст: Die Weinreichs.

Урок 6	71–84
Фонетика: Голосні [o:], [ɔ]. Правила правопису <i>a–ä, ph, th</i> .	
Граматика: Порядкові числівники. Множина іменників. Уживання <i>doch</i> у відповіді. Зворотний порядок слів.	
Текст: Horst und Rolf sind Studenten.	
Урок 7	85–97
Фонетика: Дифтонг [au].	
Граматика: Відмінювання присвійних займенників.	
Текст: Unsere Deutschstunde.	
Урок 8	98–113
Фонетика: Голосні [y:], [ʏ].	
Граматика: Модальні дієслова у Präsens. Модальне дієслово <i>wollen</i> . Позначення часу.	
Текст: Der Prüfungstag.	
Урок 9	114–127
Фонетика: Голосні [ø:], [œ]. Звукосполучення [tʃ].	
Граматика: Відмінювання особових займенників. Модальне дієслово <i>können</i> . Безособовий займенник <i>es</i> .	
Текст: Mein Studium.	
Урок 10	128–140
Фонетика: Дифтонг [ɔʏ]. Приголосний [ʒ]. Читання нескладових голосних звуків.	
Граматика: Модальне дієслово <i>müssen</i> . Неозначено-особовий займенник <i>man</i> . Порядок слів у реченнях, що містять пряму мову.	
Текст: Wie verbringt man seine Freizeit.	
Тематичний словник	141
Загальна лексика	141
Я і моя родина	146
На уроці німецької мови	148
Навчання в університеті	150
Література	152

УРОК 1

ФОНЕТИКА

Особливості німецьких голосних

Фонематична характеристика німецьких голосних звуків визначається:

а) приналежністю до ряду (голосні переднього, середнього, заднього ряду); б) ступенем піднесення язика (голосні високого, середнього та низького піднесення); в) якістю (відкриті та закриті голосні); г) тривалістю (довгі та короткі голосні); д) стабільністю артикуляції (монофтонги – при їх вимові органи мовлення зберігають свою установку від початку до кінця артикуляції; дифтонги – голосні із ковзною артикуляцією); е) рівнем лабіалізації.

Крім фонематичних ознак голосні німецької мови характеризує низка артикуляційних особливостей:

- 1) просунутість язика уперед і контактне положення кінчика язика біля нижніх зубів, у тому числі при вимові голосних середнього та заднього рядів;
- 2) "твердий приступ" німецьких голосних на початку морфеми та при вимові ізольованого голосного (голосний починається сильним дихальним поштовхом, т.зв. Knacklaut);
- 3) сильний відступ коротких, слабкий відступ довгих голосних;
- 4) відсутність редукції голосних у ненаголошених складах.

Особливості німецьких приголосних

Фонематична характеристика німецьких приголосних звуків, як і в англійській мові, визначається: а) участю голосу (глухі, дзвінкі, сонорні); б) способом творення (зімкнено-проривні, щілинні, зімкнено-щілинні, зімкнено-прохідні); в) місцем творення (двогубні, губно-зубні, передньо-, середньо- та задньоязикові, язичкові, глоткові).

Крім фонематичних ознак німецькі приголосні характеризуються низкою артикуляційних особливостей:

- 1) просунутість язика уперед і контактне положення кінчика язика біля нижніх зубів;
- 2) відсутність веляризації приголосних і палаталізації передньоязикових і губних звуків (виняток – легка палаталізація задньоязикових [k] і [g] перед голосними переднього ряду і після них);
- 3) велика напруженість глухих зімкнено-проривних звуків (їхня вимова супроводжується аспірацією);
- 4) інтенсивність глухих щілинних;
- 5) ненапруженість і глухий початок дзвінких приголосних;
- 6) оглушення дзвінких приголосних в кінці слова та складу;
- 7) оглушення дзвінких приголосних, якщо вони передують глухим або йдуть за ними;
- 8) напруженість і тривалість вимови сонорних приголосних, особливо після коротких голосних.

Правила читання

БУКВИ АЛФАВІТУ				
Буква	Варіації	Транскрипція	Приблизна вимова українською	Приклади
A, a	aa, ah	[a:], [a]	а	<i>Name</i>
	ä, äh	[ɛ:], [ɛ]	е [відкрите]	<i>Bär</i>
B, b		[b]	б	<i>Band</i>
C, c			к (тільки у запозиченнях)	<i>Café</i>
D, d		[d]	д	<i>dort</i>
E, e	ee, eh	[e:], [ɛ], [ə]	е [закрите]	<i>leben</i>
F, f		[f]	ф	<i>Foto</i>
G, g		[g]	г	<i>genug</i>
		[ʒ]	у запозиченнях залежно від мови походження, напр. ж (франц.)	<i>Etagé</i>
	-ig		-іхь	<i>lustig</i>
H, h		[h]	г (на початку складу)	<i>Hans</i>
			[не читається після голосних, позначає їхню довготу]	<i>Ohr</i>

I, i	ie, ih, ieh	[i:], [ɪ]	i	wir, die
J, j		[j]	й	ja
K, k	ck	[k]	к	kalt, Ecke
L, l		[l]	ль	Ball
M, m		[m]	м	Morgen
N, n		[n]	н	wann
O, o	oo, oh	[o:], [ɔ]	о	Boot
	ö, öh	[ø:], [œ]	губи складаємо на О, вимовляємо И [всередині слова наближено до йо]	öffnen, schön
P, p		[p]	п	Puppe
Q, q	тільки qu		кв	Quadrat
R, r	rh	[r]	р	rot
		[ʁ]	вокалізовано наближено до а (у кінці слова, після голосного)	der
S, s		[z]	з (перед чи між голосними)	Sonne, Käse
		[s]	с (у кінці слова)	Bus
	ß, ss	[s]	с	groß, Klasse
T, t	th	[t]	т	Thema
	-tion		-ціон	Lektion
U, u	uh	[u:], [ʊ]	у	Uhr
	ü, üh	[y:], [ʏ]	губи складаємо на У, вимовляємо І [всередині слова наближено до ю]	Übung, fünf
V, v			Ф (у німецьких словах) в (у запозичченнях)	Vater Vase
W, w		[v]	в	Wasser
X, x			кс	Text
Y, y			= ü (у німецьких словах) и (у слов'янських назвах)	Gymnasium Iryna, Kyjiw
Z, z		[ts]	ц	zehn

ДИФТОНГИ				
au		[au]	ау	Haus
ei	ai, ay	[ai]	ай	heißer, Mai
eu	äu	[ɔy]	ой	Europa, häufig

БУКВОСПОЛУЧЕННЯ ПРИГОЛОСНИХ			
ch	[x]	х (після а, о, у)	<i>Buch</i>
	[ç]	хь	<i>ich</i>
		к (у запозиченнях)	<i>Chor</i>
chs		кс	<i>Fuchs</i>
dt		т	<i>verwandt</i>
ph		ф	<i>Phonetik</i>
sp		шп (на початку складу)	<i>sprechen</i>
st		шт (на початку складу)	<i>Student</i>
sch	[ʃ]	ш	<i>Schule</i>
tsch	[tʃ]	ч	<i>Deutsch</i>
tz		ц	<i>Katze</i>

У наступних уроках буде детально розглянуто читання окремих складних фонем. Зараз зверніть увагу на наступні загальні правила:

1. Подвоєні приголосні вимовляються як один звук; голосний звук перед подвоєним приголосним – короткий: wann [van], satt [zat].
2. Дзвінкий приголосний наприкінці слова вимовляється глухо: Wand [vant].
3. Подвоєні голосні, наприклад aa, вимовляються як один довгий голосний звук: Saat [za:t].
4. Літера *h* після голосного не читається, вона свідчить про його довготу: Zahn [tsa:n].
5. Літера *e* у кінцевому ненаголошеному складі завжди редукована [ə]: Tante [ˈtantə], baden [ˈba:dən]

1. Прочитайте:

dann	nass	was – Fass	satt – Saat	satt – nass	da – Tat
wann	das	wann – fand	Saft – sah	Saft – das	dann – Tanz
sann	was	Wand – fast	Satz – Zahn	Satz – was	das – tanzt
Sitz	ging	bin – in	Mund	bunt – und	Tante Zange
Zink	Tipp	bim – im	Bus	muss – um	Tasse Zunge
Wink	Ding	bist – ist	Putz	Kuss – uns	Name danken

2. Прочитайте. Слідкуйте за довготою та короткістю голосного:

- a) [a:] Naht, Saat, sah, nah, Zahn;
- b) [a] dann, wann, das, fast, was, satt, Saft, Satz, Tanz;
- c) Saat, Ast, nah, Zahn, dann, das, sah, Naht, Satz, tanzt, wann, satt, fast, Saft

3. Прочитайте, не роблячи кінцевий приголосний дзвінком:

Wand, Sand, fand, was, das

Наголос у простому слові

У німецькій мові наголос у простому слові зазвичай падає на корінь, переважно на перший склад. Різниця між наголошеним і ненаголошеним складом у німецькій мові різкіша, ніж в українській.

Типи складів

Відкритий склад закінчується голосним звуком: da, 'Na|me. Голосний у такому складі довгий.

Закритий склад закінчуються приголосним: an, 'Tan|te. Голосний у такому складі короткий.

Потенційно-відкритий склад – це закритий склад, який при зміні слова можна відкрити: Tag – Ta|ge, sagt – sag|en. Голосний у ньому довгий.

4. Прочитайте:

Tage – Tag	das – Sand	Gas – Tag
bade – Bad	dann – wann	Gast – sag
Gabe – gab	dumm – und	Bad – ab
Gase – Gas	Ding – Kind	Band – gab

5. Прочитайте власні імена:

Ada ['a:da]	Adam ['a:dam]	Inge ['ɪŋə]
Anna ['ana]	Anke ['aŋkə]	Max [maks]

Правила правопису

У німецькій мові усі іменники пишуться з великої літери, наприклад: Sand, Tat, Naht, Zahn.

ЛЕКСИКА

da тут

das це

dann потім

nah близько

nass мокрий, вологий

der Satz речення

der Saft сік

satt ситий

der Tanz танець

wann коли

was що

baden купатися: Adam badet.

danken дякувати: Anna dankt.

singen співати: Anke singt.

sitzen сидіти: Ada sitzt.

tanzen танцювати: Inge tanzt.

der Abend вечір: am Abend (увечері)

das Kind дитина: Das Kind badet.

die Tante тітка: Tante Anna dankt.

der Tag день: am Tage (удень)

und (сполучник) 1. і, та: Ada und Inge baden. Und Anna badet. (Ада та Інґа купаються. І Анна купається.) 2. а: Ada sitzt. Und Anna badet. (Ада сидить. А Анна купається.)

mit (прийменник) з: mit Max

ГРАМАТИКА

Відмінювання дієслова

Німецькі дієслова в інфінітиві і в 3-й особі множини закінчуються на -en (bad-en, tanz-en, dank-en, sitz-en): Ada und Inge baden. Max und Adam sitzen.

У третій особі однини до основи дієслова додається особове закінчення -t (tanz-t, dank-t, sitz-t) або -et, якщо основа закінчується на -d, -t (bad-et, bitt-et): Anna tanzt. Max sitzt. Ada singt. Adam badet.

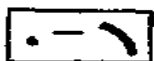
Просте непоширене речення

Присудок (особова форма дієслова) у простому розповідному реченні завжди стоїть на другому місці: Anna singt. Das Kind sitzt.

Простому непоширеному реченню властива інтонація завершеності. Вона характеризується падінням тону від середнього до низького на складі, що несе головний фразовий наголос:

Max 'singt.

Das Kind 'tanzt.

Як і в англійській мові, зазвичай ненаголошеними залишаються: артиклі – das Kind, прийменники – am Tage, сполучники – Anna und Inge.

ІНТОНАЦІЯ

6. Прочитайте. Дотримуйтесь відмінності в силі (інтенсивності) вимови наголошеного (–) і ненаголошеного (·) складів:

baden, bitten, singen, sitzen, tanzen, danken, packen, backen

das 'Kind, das Bad, das Band, mit Max, und Max, und dann

mit 'Anna, mit Inge, mit Ada, mit Adam, am Tage, am Abend

Adam und 'Inge, Anna und Anke, Ada und Adam, Anna und Inge

7. Прочитайте. Слідкуйте за різким зниженням тону на складі, що несе фразовий наголос. Склади затакту вимовте на рівні повного видиху і трохи швидше:

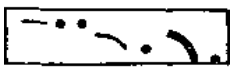
Max 'singt. Max tanzt. Max dankt. Max sitzt.

Anna 'singt. Anke sitzt. Inge dankt. Ada tanzt.

Inge 'badet. Anke badet.

Anna und Inge 'sitzen. Ada und Adam tanzen. Anna und Anke singen. Inge und Adam danken.

Und Inge 'tanzt. Und Anna sitzt. Und Anke singt. Und Adam dankt.

Und 'Anna sitzt. Und Inge tanzt. Und Adam dankt. Und Anke singt.

8. Прочитайте:

1. Adam und Anna sitzen. Adam singt. Und Anna singt. 2. Anke singt. Und Inge tanzt. Mit Max. Max dankt. 3. Max und Adam baden. Am Abend. Und das Kind badet. Am Tage.

9. Скажіть, що робить Ваш друг (подруга). Назвіть його (її) на ім'я.

Приклад: Ada ... (tanzen). – Ada tanzt.

1. Adam... (tanzen). 2. Inge... (singen). 3. Anna... (baden). 4. Max... (danken). 5. Anke... (sitzen). 6. Ada... (tanzen).

10. Скажіть, що роблять Ваші друзі. Використовуйте мовний матеріал попередньої вправи.

Приклад: Ada und Adam tanzen.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

11. Навчіться читати типові німецькі звороти вітання та прощання. Перекладіть їх українською мовою за допомогою тематичного словника у кінці книги (с. 141) і вивчіть напам'ять:

Guten Morgen!	Auf Wiedersehen!
Guten Tag!	Gute Nacht!
Guten Abend!	Bis morgen!
Grüß Gott!	Bis bald!
Hallo!	Tschüs!
Servus!	Herzlich willkommen!

12. Напишіть німецькою мовою:

удень, увечері, Анна та Інга, Макс і Адам, дитина і Анке, вдень і ввечері, співати і танцювати, сидіти і співати, з Адамом

13. Перекладіть німецькою мовою:

1. Анна та Макс сидять. Макс співає. Анке танцює. Анна і Анке дякують.
2. Інга та Адам танцюють. Ада і дитина сидять. Ада співає. 3. Макс купається. І дитина купається. Удень.

УРОК 2

ФОНЕТИКА

**1. Прочитайте, сліdkуйте за довготою і напруженістю сонорних приго-
госних після коротких гoлосних і в кінці слова:**

Tante – Tanten	Zange – Zangen
Tasse – Tassen	Zunge – Zungen
Name – Namen	singe – singen
Abend – Abende	danke – danken

2. Прочитайте:

Gast – Kamm	bunt – und	bin – in	Quant
Gans – kann	Mund – um	bist – ist	quitt
Gang – Bank	muss – uns	mit – im	Quittung
ganz – Dank	Punkt – unten	sind – ins	quick

3. Прочитайте слова з короткими гoлосними [ʊ] та [ɪ]:

um, bin, ging, Wink, ist, Ding, und, Sitz, sing, bunt, bist, Kuss, Zink, Mund,
im, uns

4. Прочитайте, не допускайте дифтонгізації довгого [i:]:

wie	sie	sieben	in – ihn
die	tief	ziehen	im – ihm
nie	hieß	dienen	innen – ihnen

5. Прочитайте, не допускайте дифтонгізації [u:]:

du, Hut, Uwe, zu, Fuß, Ute, Kuh, gut, Usus

Правила читання

Німецька літера **r** має різну вимову, що залежить від її позиції у слові:

1) язичковий або щілинний приголосний [r] артикулюється:

- на початку слова і складу: Rat [ra:t], fahren [ˈfa:rən]
- після приголосних: fragen [ˈfra:gən]
- після коротких гoлосних: Kurt [kʊrt]
- після довгого [a:]: Haar [ha:r]

2) вокалізований [ʊ] артикулюється:

- після довгих голосних, крім [a:]: nur [nu:ʊ], vier [fi:ʊ]
- в кінцевому складі -er як монофтонг: Vater ['fa:tə]

6. Прочитайте:

Rat	Drang	Kurt	Wirt	war	wir	ihr
Rand	Draht	Wurm	Firma	Paar	vier	Uhr
Rampe	Druck	Turm	Birne	Fahrt	dir	nur

7. Прочитайте, не допускайте розкотистого [r]:

raten	fragen	warm	Kurt	fahren	Fahrt
rund	trinken	Park	kurz	waren	war
Rand	bringen	warten	Durst	Haare	Haar

8. Прочитайте, не допускайте дифтонгізації [u:] та [i:]:

Ruf	Brief	Krise
Gruß	Krieg	Briese
Ruhm	Frieden	Riese

9. Прочитайте, стежте за вокалізацією [ʊ]:

Fieber	Wasser	Hunger	wir	vier	Na'tur
Vater	Mutter	hundert	dir	her	Mix'tur
Bruder	Zimmer	Nummer	mir	ihr	Parti'tur

10. Порівняйте звучання німецьких та англійських голосних:

a) veal – wie	breese – Briese
deem – die	creek – Krieg
neat – nie	free – Frieden
zeal – sie	read – Rita
b) do – du	hood – Hut
Zoo – zu	soon – Zug
noon – nun	broom – Bruder
food – Fuß	roof – rufen

Асиміляція

Німецькій мові властива прогресивна і регресивна асиміляція приголосних по глухоті.

Прогресивна асиміляція – часткова: глухий приголосний впливає на наступний за ним дзвінкий лише приглушуючи його, роблячи менш дзвінким. Наприклад: das_Bad [das ba:t]

Регресивна асиміляція – повна: глухий приголосний повністю уподібнює собі дзвінкий, перетворюючи його на відповідний глухий. Наприклад: sagt [za:kt].

11. Прочитайте, стежте за оглушенням а) дзвінкого приголосного після глухого; б) дзвінкого приголосного перед глухим:

a) das_Gas	b) sagen – sagt
das_Bad	nagen – nagt
das_Band	wagen – wagt

12. Прочитайте:

sind – Zinn	Zange
sink – Zink	Zunge
sank – Zank	zum

13. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики англійської мови, здогадайтеся значення наступних слів:

packen, Damm, Sack, Fakt, Bank, backen, Dame, Mann, Tank, finden, Sand, Band, sinken, binden, Bus, Gast

Гемінація

Подвоєння приголосних звуків (гемінація) може виникнути, якщо два однакових або споріднених за місцем і способом творення приголосних безпосередньо слідують один за одним на стиках морфем (слів). (У простих словах подвоєна буква читається як один звук. Див. урок 1.)

При гемінації звучання отримує більшу тривалість: und_Tat [‘unt ta:t]; und_dann [‘unt dan]

14. Прочитайте, стежте за гемінованим приголосним звуком:

- a) mit _Tinte b) und _Tat
mit _Tante und _Tante Anna
mit _Tassen und _dann
c) und _das
Das Kind _dankt.
hat _Durst

15. Прочитайте, стежте за оглушенням дзвінкого приголосного після глухого:

ganz _gut, singt _gut, mit _Dagmar, bringt _bitte, fragt _Gabi,
trinkt _Saft, sag _das, frag _das, hast _du

16. Прочитайте власні імена:

Rudi ['ru:di] Kurt [kɔrt] Franz [frant͡s] Uwe ['u:və]
Rita ['ri:ta] Karin ['ka:rɪn] Katrin ['katrɪn] Christa ['krɪsta]
Martin ['martɪn] Hans [hans] Uta ['u:ta] Gabi ['ga:bi]

17. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики англійської мови, здогадайтеся значення наступних слів:

Arm, Butter, Hand, Tube, Krise, Birke, Hundert, Brust, Finger, Hunger, Mixtur, Fieber

ГРАМАТИКА

Артикль (Artikel)

Іменник у німецькій мові має такі граматичні категорії: рід, число, відмінок. Основним показником цих категорій є артикль.

Граматичний рід: die Tasse – жіночий рід (Femininum: *f*), der Tag – чоловічий рід (Maskulinum: *m*), das Kind – середній рід (Neutrum: *n*).

Число: однина (Singular: *Sing.*) – das Kind, die Tasse і множина (Plural: *Pl.*) – die Kinder, die Tassen.

У німецькій мові, як і в англійській, є означений артикль *der, die, das, die* (Pl.) і неозначений артикль *ein, eine, ein* (у множині відсутній).

Відмінки (Kasus)

У німецькій мові є 4 відмінки: Nominativ, Genitiv, Dativ, Akkusativ. Вони відповідають на наступні питання:

N. wer? (хто) was? (що)

G. wessen? (чий)

D. wem? (кому, чому) wo? (де) wann? (коли)

A. wen? (кого) was? (що) wohin? (куди)

Відмінювання артикля

Der bestimmte Artikel					Der unbestimmte Artikel		
<i>Singular</i>				<i>Plural</i>	<i>Singular</i>		
	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>f</i>		<i>m</i>	<i>n</i>	<i>f</i>
N	der	das	die	die	ein	ein	eine
G	des	des	der	der	eines	eines	einer
D	dem	dem	der	den	einem	einem	einer
A	den	das	die	die	einen	ein	eine

Уживання артикля

Артикль відсутній:

1) перед іменниками, що позначають загальні незлічувані поняття (назви речовин): Katrin trinkt Wasser. Порівн. *англ.*: Ann is drinking water.

2) перед абстрактними іменниками у реченнях типу: Die Mutter hat Durst.

Особові займенники (Personalpronomen)

Singular	Plural
1. Person – ich (я)	1. Person – wir (ми)
2. Person – du (ти)	2. Person – ihr (ви)
3. Person – er (він)	3. Person – sie (вони)
sie (вона)	Sie (Ви – ввічлива форма)
es (воно)	

Відмінювання слабких дієслів у *Präsens*

Теперішній час (das *Präsens*) утворюється шляхом додавання до кореня дієслова наступних особових закінчень:

<i>Person</i>	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
1.	-e	-en
2.	-(e)st	-(e)t
3.	-(e)t	-en

Якщо основа дієслова закінчується на **t, d, chn, dn, ffn, gn, tm**, то у 2. і 3. Pers.Sing. та 2. Pers.Pl. перед особовим закінченням додається **-e-**:

	malen (малювати)	arbeiten (працювати)	atmen (дихати)
ich	mal-e	arbeit-e	atm-e
du	mal-st	arbeit-e-st	atm-e-st
er, sie, es	mal-t	arbeit-e-t	atm-e-t
wir	mal-en	arbeit-en	atm-en
ihr	mal-t	arbeit-e-t	atm-e-t
sie, Sie	mal-en	arbeit-en	atm-en

Якщо основа дієслова закінчується на **s, ss, ß, z, tz, x**, то у 2. Pers.Sing. **s** випадає. Відтак форми 2. і 3. Pers.Sing. співпадають:

	fassen (хапати)	tanzen (танцювати)
ich	fasse	tanze
du	fasst	tanzt
er, sie, es	fasst	tanzt
wir	fassen	tanzen
ihr	fasst	tanzt
sie, Sie	fassen	tanzen

Відмінювання дієслів **sein** (бути) і **haben** (мати) у *Präsens*

ich	bin	habe
du	bist	hast
er, sie, es	ist	hat
wir	sind	haben
ihr	seid	habt
sie, Sie	sind	haben

Значення й уживання *Präsens*

1. Основне значення презенса у німецькій мові – вираження дії в теперішньому часі або постійної дії. Наприклад: Christa tanzt mit Uwe. Und Franz wartet.

2. Презенс може виражати дію у недалекому майбутньому, наприклад: Wir warten. Und du rufst Christa. (Ми зачекаємо. А ти покличеш Крісту.)

Наказовий спосіб слабких дієслів (*Imperativ*)

При виборі форми наказового способу слід враховувати ситуацію спілкування:

1) при звертанні до співрозмовника на "ти":

Ставимо дієслово у 2. Pers.Sing. (**du**), забираємо особу та особове закінчення. Якщо корінь закінчується на **d, t, m, n, er, el**, додаємо закінчення **-e**.
sagen → ~~du sagst~~ = *Sag!*

arbeiten → ~~du arbeitest~~ + e = *Arbeite!*

2) при звертанні до групи осіб на "ви":

Ставимо дієслово у 2. Pers.Pl. (**ihr**) і забираємо особу.

warten → ~~ihr wartet~~ = *Wartet!*

3) при звертанні до одного співрозмовника або групи осіб на "Ви" (ввічлива форма):

Ставимо дієслово у 3. Pers.Pl. (**Sie**), особу переносимо після дієслова.

tanzen → Sie tanzen = *Tanzen Sie!*

Для висловлення запрошення до участі у дії, до якої залучається і той, хто сам говорить, уживається форма, утворена від 1.Pers.Pl. (**wir**) аналогічно до попередньої.

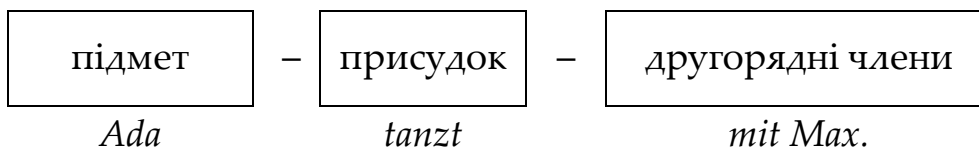
malen → wir malen = *Malen wir!* (Малюймо!)

Порівн. *англ.*: Let's dance!

У спонукальному реченні форма наказового способу (дієслово) стоїть на першому місці: Bringe bitte Wasser! Fragen Sie Gabi!

Прямий порядок слів у простому поширеному реченні

У простому поширеному реченні присудок завжди стоїть на другому місці. При прямому порядку слів на першому місці стоїть підмет:

ЛЕКСИКА

bitten просити: Inge bittet Anna. (Інга просить Анну.)

bringen приносити: Sie bringt Saft.

fragen запитувати: Christa fragt Uwe. (Кріста питає Уве.)

husten кашляти: Du hustest.

rufen кликати, кричати: Hans ruft Gabi. (Ганс кличе Габі.)

trinken пити: Karin trinkt Saft.

warten чекати: Rudi wartet.

die Angst страх: Angst haben боятися: Sie hat Angst.

das Fieber гарячка: Fieber haben мати температуру: Adam hat Fieber.

der Durst спрага: Durst haben хотіти пити: Wir haben Durst.

die Mutter мама: Die Mutter sitzt da.

der Onkel дядько: Onkel Tom ruft Karin.

das Wasser вода: Bringen Sie Wasser!

der Mann чоловік: Der Mann arbeitet.

die Frau жінка, дружина: Die Frau hustet.

bitte будь ласка: Frag bitte Max!

danke дякую: Danke!

gut добрий, добре: Kurt singt gut.

hier тут: Franz sitzt hier.

ІНТОНАЦІЯ

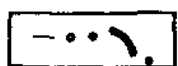
18. Прочитайте. Слідкуйте за злитістю вимови акцентних груп:

die Wand, die Hand, die Fahrt, mit uns, mit Franz, nun gut

die Nase, die Tasse, die Tanne, die Tinte, die Mitte, die Bitte, mit Uwe, mit Rudi, mit Katrin, mit Christa

Rudi und Rita, Uwe und Martin, Karin und Gabi, fragen und bitten, sitzen und warten, tanzen und singen, bitten und danken

**19. Відпрацюйте читання фраз. Підмет, виражений займенником, за-
звичай ненаголошений:**

Du 'fragst. Du tanzt. Sie dankt. Sie sitzt. Ihr singt. Ihr fragt.

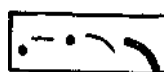
Du 'badest. Du hustest. Sie badet. Wir husten. Wir sitzen. Sie warten. Sie bitten.

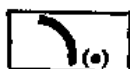
Du sitzt 'hier. Sie sitzt hier. Ihr trinkt Saft. Ihr tanzt gut.
Du rufst Kurt. Du fragst Franz. Sie hat Durst. Du hast Angst.

Sie fragen 'Franz. Wir trinken Saft. Du wartest hier. Wir haben Angst. Sie haben Durst. Sie bitten Max. Sie baden hier.

Die Mutter bringt 'Saft. Die Tante sitzt hier. Die Tante trinkt Saft. Die Mutter singt gut.

Sitzt! Trinkt! Singt! Tanzt! Fragt!

Tanze! Warte! Trinke! Badet! Wartet! Bitte! Danke! Karin!
Rudi! Katrin! Christa! Martin!

'Tanzen Sie! Warten Sie! Baden Sie! Fragen Sie! Tanzen wir!
Singen wir! Warten wir!

Bringe bitte 'Saft! Rufe bitte Franz! Warte bitte hier! Frage bitte Kurt! Danke bitte Max!

ТЕКСТИ

20. Прочитайте тексти. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонетично правильне читання.

1. Christa tanzt mit Uwe. Sie tanzen gut.

- Katrin und Kurt! Singt!
 - Wir tanzen!
 - Inge! Singen Sie!
- Inge singt. Sie singt gut.
- Danke!

2. Die Tante wartet. Das Kind badet. Und Karin wartet. Sie sitzt mit Franz.

Tante: Karin! Bade! Max badet. Und du sitzt.

Karin hat Angst.

Karin: Franz! Baden wir!

Tante: Franz! Warte hier! Du hustest!

Max badet. Die Kinder warten. Die Tante ruft Max.

3. Rita hat Fieber. Sie hustet. Rita hat Durst. Sie ruft Hans.

- Hans! Bring bitte Saft!
- Warte! Du hustest. Trink Mixtur!
- Na gut. Und dann bitte Saft.
- Gut.

ЗАВДАННЯ

21. Скажіть, що робить Ваш друг (подруга).

Приклад: mit Kurt singen – Christa (sie) singt mit Kurt.

mit Max tanzen, da sitzen, Saft bringen, mit Christa singen, Gabi rufen, da warten, Katrin rufen, Inge bitten, Rudi danken, Wasser trinken, mit Karin sitzen, Mixtur trinken

22. Скажіть, що роблять Ваші друзі.

Приклад: Wasser trinken – Saft bringen

Du trinkst Wasser. Und Uwe bringt Saft.

mit Inge tanzen	mit Katrin tanzen
am Tage baden	am Abend baden
da sitzen	warten
Durst haben	Saft bringen

23. а) Попросіть свого друга:

почекати, станцювати, заспівати, попити, покупатися, посидіти

б) запропонуйте своїм друзям:

покупатися вдень, випити соку, почекати тут, посидіти тут, заспівати з Карін, принести води, покликати Франца, запитати Катрін, попросити Крісту, подякувати Мартіну

с) запросіть своїх друзів зробити щось разом. Використайте мовний матеріал попередніх пунктів;

д) зверніться з аналогічною пропозицією до незнайомої людини.

24. Скажіть німецькою:

а) 1. Ти кашляєш. Почекай тут. Посидь. 2. Ти сидиш. А Карін чекає. 3. Ти кличеш Франца. А Франц купається. 4. Ти боїшся. Поклич Курта. 5. У тебе температура. Випий мікстуру! 6. Ти просиш Карін. Давай попросимо Крісту. 7. Ти хочеш пити. Випий води. 8. Ти добре співаєш. Заспівай з Мартіном!

б) 1. Карін танцює. Вона добре танцює. 2. Кріста співає. Вона добре співає. 3. Катрін сидить. Вона чекає. 4. Курт купається. А Ганс чекає. Він кашляє. 5. Мартін кличе Риту. Вони п'ють сік.

с) 1. Руді і Максе! Давайте скупавсь! Зачекайте тут. 2. Інге і Курте! Заспіваймо! А ви потанцюйте! 3. Франце й Анно! Ми хочемо пити. Принесіть води! Ми сидимо тут. 4. Катрін і Мартіне! Ви кашляєте. У вас гарячка. Випийте мікстуру!

д) 1. Вони просять Габі. Вона співає. Вона гарно співає. Вони дякують. 2. Вони сидять. А вона купається. 3. Вони чекають. А вона танцює. 4. Вони кличуть. А вона сидить. 5. Вони хочуть пити. І мама приносить воду.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

25. Напишіть німецькою.

1. Курт сидить тут. І Катрін сидить тут. Вони співають. "Ви добре співаєте. Ми дякуємо." 2. Ми купавсь. І Карін купається. А Габі чекає. "Ти кашляєш!" 3. Дитина хоче пити. Мама кличе Інгу. Інга приносить воду. Мама дякує. 4. Макс добре танцює. І ти добре танцюєш. 5. Ми чекаємо. Ти покличеш Крісту. Вона принесе сік.

26. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на наказовий спосіб.

1. Максе! Ти добре співаєш. Заспівай, будь ласка. 2. Анно та Інго! Заспіваймо! 3. Кріста! Ти добре танцюєш. Затанцюй, будь ласка! 4. Руді і Рито!

Зачекайте! 5. Тітко Марта! Зачекайте, будь ласка. Ми принесемо сік. 6. Катрін! Сиди і чекай! 7. Давайте почекаємо. 8. Тітко Анна! Попросіть, будь ласка, Франца. Він принесе води. 9. Давайте скупаємось. 10. Ми хочемо пити. Принесіть, будь ласка, води. 11. Максе й Інго! Посидьте тут. Зачекайте. 12. У тебе температура. Випий мікстуру! 13. Ти боїшся. Почекай тут.

27. Напишіть німецькою.

1. Ми сидимо тут. Ми почекаємо. Карін! Купайся! Руді! Ти кашляєш! Посидь із Куртом. 2. Ти хочеш пити. Пий сік. – Дякую. 3. Ми кличемо Риту: "Рито! Ти добре співаєш. Заспівай!" 4. Мама кашляє. Вона хоче пити. У матері температура. Принеси води! 5. Анно і Курте! Зачекайте, будь ласка, тут. 6. Макс принесе сік. Подякуй, будь ласка, Максу. 7. Давай потанцюємо! Ми добре танцюємо!

28. а) Напишіть ситуації з новою активною лексикою.

б) Розкажіть їх на занятті.

УРОК 3

ФОНЕТИКА

Правила читання

У німецькій мові є чотири звуки, які потрібно розрізняти:

[e:] – довгий закритий звук, близький до українського [и]. Вимовляється при написанні літери *e* (ee) у відкритих та потенційно-відкритих складах: Rede [ˈre:də], Weg [we:k], Tee [te:], sehen [ˈze:ən]

[ɛ:] – довгий відкритий звук, близький до українського [е]. Вимовляється при написанні літери *ä* у відкритих та потенційно-відкритих складах: Käse [ˈkɛ:zə], Bär [bɛ:v], Nähe [ˈnɛ:ə]

[ɐ] – короткий відкритий звук. Вимовляється при написанні літер *e*, *ä* у закритих складах: Bett [bet], März [mɛrt͡s]

[ə] – редукований звук. Вимовляється при написанні літери *e* у кінцевому ненаголошеному складі, а також у ненаголошуваних префіксах *be-*, *ge-*: Tante [ˈtantə], gemacht [gəˈmaxt]

1. Прочитайте. Слідкуйте за підйомом та просуванням язика уперед:

baden – Beet – Biene	raten – Rede – Riese
Name – nehmen – nie	wann – wenn – Wind
haben – heben – hier	dann – denn – Ding

2. Прочитайте. Зверніть увагу на різницю у вимові однакових букв:

denken	Hera	es	fährt
nennen	März	essen	Väter
kennen	Herr	enden	Präsens
sechs	Herbst	Ende	spät
Text	gern	eng	Ärztin

3. Не допускайте палаталізації приголосного перед [e:]

der	wer	Tee	er	geben	gehen
dem	wem	See	her	weben	sehen
den	wen	Café	sehr	nehmen	stehen

4. Прочитайте власні імена:

Peter [ˈpe:tə]	Erna [ˈɛrna]
Petra [ˈpe:tra]	Ernst [ˈɛrnst]
Erika [ˈe:rika]	Erwin [ˈɛrvɪn]
Eva [ˈe:fa]	Gerd [gɛrt]
Renate [reˈna:tə]	Werner [ˈvɛrnɐ]

5. Прочитайте, зверніть увагу на різні способи позначення звукосполучення [ks]:

sechs, wachsen, Text, Taxi, Fuchs, Mixtur, knickst, sagst, wagst

6. Прочитайте. Запам'ятайте: 4 – vier, 6 – sechs, 7 – sieben, 10 – zehn.

vier Tassen, sechs Tanten, zehn Stunden, sieben Tage, sechs Tische, vier Abende, vier Kinder, sieben Straßen, zehn Texte

7. Вимовте:

der September [zɛpˈtɛmbɐ] der Dezember [deˈt͡sɛmbɐ]

Запам'ятайте письмове позначення дати: понеділок, 10 вересня – Montag, den 10. (zehnten) September.

8. Прочитайте та запам'ятайте три основні форми наступних сильних дієслів. Стежте за оглушенням *hat* _ *ge*...

- a) sehen – sah – hat gesehen (бачити)
geben – gab – hat gegeben (давати)
rufen – rief – hat gerufen (кликати)
raten – riet – hat geraten (радити)
- b) singen – sang – hat gesungen (співати)
trinken – trank – hat getrunken (пити)
stehen – stand – hat gestanden (стояти)
gehen – ging – ist gegangen (йти)

9. Вимовте, зверніть увагу на довготу та короткість *i* в суфіксі *-ik* залежно від наголосу:

1. die Kritik [kriˈti:k]	2. die Germanistik [ɡɛrmaˈnistik]
die Musik [muˈzi:k]	die Grammatik [ɡraˈma:tik]
die Mathematik [matemaˈti:k]	

10. Прочитайте вголос, ґрунтуючись на знанні лексики анґлійської мови, здогадайтеся значення наступних слів:

das ABC, senden, schwimmen, der Schwan, hängen, ernst, existieren, der Zucker, das Wetter

11. а) Запам'ятайте чергування *d – t* в анґло-німецьких парах:

drink – trinken, dance – tanzen, a bed – das Bett

б) Прочитайте вголос *i*, враховуючи вказане чергування, з'ясуйте значення наступних слів:

hart, der Garten, die Karte

12. Прочитайте, стежте за вимовою ґемінованого звука:

а) im_März, am_Meer, im_Mund, mit_Tänzen, mit_Taschen, mit_Tassen, mit_Tee

б) was_sind, was_singt, etwas_sagen, sind_da, denkt_das, war-test_da, bittest_du, dankst_du, hast_du

13. Прочитайте, стежте за асиміляцією:

sagst_das, das_Bett, das_Bad, mit_Gabi, ist_brav, sagt_gerne, ist_sechs, sind_sieben, mit_Gerd, studiert_Germanistik

ГРАМАТИКА

Кількісні числівники (Kardinalzahlen)

0 null	13 <u>dreizehn</u>	30 <i>dreißig</i>
1 eins	14 vierzehn	40 vierzig
2 zwei	15 fünfzehn	50 fünfzig
3 drei	16 <i>sechzehn</i>	60 <i>sechzig</i>
4 vier	17 <i>siebzehn</i>	70 <i>siebzig</i>
5 fünf	18 achtzehn	80 achtzig
6 sechs	19 neunzehn	90 neunzig
7 sieben	20 <u>zwanzig</u>	...
8 acht	21 <u>einundzwanzig</u>	100 (ein)hundert
9 neun	22 zweiundzwanzig	200 zweihundert
10 zehn	...	...
11 elf		1.000 (ein)tausend
12 zwölf		1.000.000 eine Million

Запам'ятайте:

- Одинці завжди ставляться перед десятками і між ними вставляється сполучне *-und-*
- Прописом цифри до мільйона складають одне слово.

Приклади:

347 – dreih**und**ertsiebenundvierzig

58 261 – achtundfünfzig**tausend**zweih**und**erteinundsechzig

75 213 649 – fünfundsiebzig **Millionen** zweih**und**ertdreizehntausendsechsh**und**ertneunundvierzig

Роки у німецькій мові також належать до кількісних числівників. При читанні:

- до 1999 р. діляться на століття:
1876 – achtzehnb**und**ertsechsundsiebzig
- після 2000 р. – звичайно:
2023 – zweib**und**ertdreiundzwanzig

Перед ними не вживаються прийменники: Ich bin 2001 geboren. Порівн. *англ.*: I was born in 2001.

Визначення роду іменника

У німецькій мові рід багатьох іменників можна визначити. Існує два способи:

- 1) за значенням, напр. особи чоловічої статі чоловічого роду, а жіночої – жіночого. *Див. табл. 1 на розвороті.*
- 2) за формою, тобто кожен рід має низку власне німецьких чи запозичених суфіксів, напр. суфікс *-er* вказує, що іменник належить до чоловічого роду, а суфікс *-chen* – до середнього. *Див. табл. 2 на розвороті.*

Крім того, будь-яка частина мови може стати іменником, тобто бути субстантивованою. При цьому для окремих частин мови діють загальні правила, які визначають рід утвореного іменника. Вони подані у *табл. 3 на розвороті.*

І. ЗА ЗНАЧЕННЯМ

MASKULIN	FEMININ	NEUTRAL
❖ особи чоловічої статі: <i>der Mann, der Arzt</i>	❖ особи жіночої статі: <i>die Frau, die Mutter</i> (aber: <i>das Weib, das Mädchen</i>)	❖ діти і молоді тварини: <i>das Kind, das Kalb</i>
❖ тварини-самці, риба: <i>der Hund, der Karpfen</i> (aber: <i>das Pferd</i>)	❖ тварини-самки, комахи: <i>die Kuh, die Fliege</i> (aber: <i>das Schaf, das Schwein</i>)	❖ материки, країни, міста: <i>das schöne Europa, Italien, Berlin</i> (aber: <i>die Arktis; die Schweiz, die Ukraine, die Türkei, der Sudan; der Haag</i>)
❖ сторони світу, пори року, місяці, дні тижня: <i>der Norden, der Sommer, der Juni, der Sonntag</i>	❖ острови та півострови (крім німецьких): <i>die Krym</i>	❖ метали: <i>das Gold</i> (aber: <i>der Stahl, die Bronze</i>)
❖ вітри, атмосферні опади: <i>der Wind, der Schnee</i>	❖ плоди, ягоди, дерева, квіти: <i>die Birne, die Erdbeere, die Eiche, die Tulpe</i> (aber: <i>der Apfel, der Pfirsich; der Ahorn</i>)	❖ букви, мови, кольори, ноти: <i>das A, das Deutsch, das Blau</i>
❖ алкогольні напої, грошові одиниці: <i>der Wein, der Euro</i> (aber: <i>das Bier; die Hrywnja</i>)	❖ цифри, оцінки: <i>die Zwei, die Million</i> (aber: <i>das Hundert, das Tausend</i>)	❖ назви готелів, ресторанів, кафе
❖ назви автомобілів, поїздів	❖ назви кораблів, літаків, мотоциклів	

II. 3A ФОРМОЮ

MASKULIN		FEMININ		NEUTRAL	
-er, -ner, -ler <i>der Lehrer</i> <i>der Redner</i> <i>der Künstler</i>	-ent, -ant <i>der Student</i> <i>der Praktikant</i>	-e, -ie, -ei <i>die Blume</i> <i>die Poesie</i> <i>die Malerei</i>	-ion, -tion <i>die Union</i> <i>die Nation</i>	-chen, -lein <i>das Mädchen</i> <i>das Büchlein</i>	-zeug <i>das Flugzeug</i>
-ling <i>der Fremdling</i>	-it, -at <i>der Bandit</i> <i>der Kandidat</i>	-in <i>die Schülerin</i>	-ik <i>die Technik</i>	-ment <i>das Dokument</i>	-nis <i>das Zeugnis</i>
-ich <i>der Teppich</i>	-ist <i>der Traktorist</i>	-ung <i>die Übung</i>	-ur <i>die Natur</i>	-at (<i>нежувє</i>) <i>das Plakat</i>	-em, -ma <i>das System</i> <i>das Thema</i>
-är, -eur, -ier, -or <i>der Revolutionär</i> <i>der Ingenieur</i> <i>der Pionier</i> <i>der Doktor</i>	-soph, -log(e) <i>der Philosoph</i> <i>der Philologe</i>	-keit, -heit <i>die Dankbarkeit</i> <i>die Kindheit</i>	-tät <i>die Universität</i>	-ett <i>das Kabinett</i>	-o <i>das Kino</i>
	-us, -ismus <i>der Bonus</i> <i>der Patriotismus</i>	-schaft <i>die Freundschaft</i>	-thek <i>die Bibliothek</i>	-um, -ium <i>das Museum</i> <i>das Studium</i>	ge- <i>das Gespräch</i>
			-anz, -enz <i>die Allianz</i> <i>die Intelligenz</i>	-tum <i>das Eigentum</i>	

Субстантивация

Дієслова	без суфіксів: <i>der Lauf</i>	з суфіксом -t : <i>die Fahrt</i>	інфінітив: <i>das Leben</i>
Прикметники і дієприкметники	чоловіки: <i>der Alte</i>	жінки: <i>die Alte</i>	абстрактні поняття: <i>das Gute</i>
Числівники	–	<i>die Fünf</i>	–
Інші частини мови (допоміжні)	–	–	<i>das Ach, das Nein</i>

Уживання артикля

1. Означений артикль уживається перед назвами речовин, якщо мають на увазі конкретну частину від цілого: *Der Kaffee ist warm.* Порівн. *англ.*: *The coffee is warm.* (ця кава в чашці, кавнику і т.п., а не вся кава в цілому).

2. Артикль не вживається:

a) перед назвами навчальних дисциплін: *Kurt studiert Medizin.* Порівн. *англ.*: *Kurt studies medicine.*

b) перед іменником-предикативом, що означає професію чи рід занять: *Hans ist Arzt.* Порівн. *англ.*: *Hans is a doctor.*

c) перед назвами континентів, населених пунктів, країн середнього роду: *Katrin studiert in Dresden.* Порівн. *англ.*: *Katrin studies in Dresden.*

d) перед іменниками з кількісним числівником: *vier Tassen, sieben Tage.* Порівн. *англ.*: *four cups, seven days.*

Інші випадки вживання артикля див. попередній урок.

Складений іменний присудок

У ролі предикатива складеного присудка можуть виступати іменники в номінативі, прикметники в короткій формі, числівники, займеники. В якості зв'язки – дієслово *sein*, яке узгоджується з підметом в числі й особі: *Der Text ist kurz. Du bist brav. Werner ist zehn. Wir sind Studenten.*

Підмет і предикатив можуть виступати в одному реченні в різних числах. У цьому випадку дієслово-зв'язка стоїть у множині: *Das sind Sabine und Petra.*

Питальне речення з питальним словом (W-Frage)

Питання такого типу мають уточнювальний характер. Запитаннями служать питальні займенники *wer?* (хто?), *was?* (що?), *wann?* (коли?), *wie?* (як? який?), *warum?* (чому?) та ін.

Питальне слово стоїть на першому місці, на другому – дієслово в особовій формі. Якщо питання стосується підмета, то дієслово завжди стоїть в 3 особі однини: *Wer sitzt hier? Wie tanzt Gabi? Wo studieren Sie?*

У питанні про професію, рід занять уживається питальний займенник *was*, в інших питаннях (про особу, ім'я, спорідненість тощо) – займенник *wer*: *Wer ist das? – Das ist Max Kranz. Was ist er? – Er ist Arzt.*

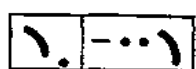
Інтонація питального речення з питальним словом збігається з інтонацією розповідного речення:

 Wer sitzt hier? Er wartet.

Звертання

Звертання не належить до німецького речення, тому на письмі відділяється від нього комою.

Звертання на початку речення виділяється в окремий мовний такт. Наприкінці речення воно входить у затакт.

 Eva, warte mit 'Kurt!

 Bilde 'Sätze, Max!

ЛЕКСИКА

studieren 1. вивчати (поглиблено): Du studierst Grammatik. 2. навчатися у закладі вищої освіти: Er studiert.

schmecken смакувати: Wie schmeckt es? (Смачно?)

der Arzt (die Ärzte) лікар: Er ist Arzt.

der Beruf (die Berufe): Peter ist Arzt von Beruf.

der Bruder (die Brüder) брат: Der Bruder hustet.

die Eltern (nur Pl.) батьки: Das sind Annas Eltern.

der Germanist (die Germanisten) германіст: Er ist Germanist.

die Germanistik германістика: Wir studieren Germanistik.

der Kaffee кава: Wir trinken Kaffee.

die Mathematik = **die Mathe** математика: Er studiert Mathematik.

die Medizin медицина: Sie studiert Medizin.

die Schwester (die Schwestern) сестра: Die Schwester sitzt da.

der Student (die Studenten) студент: Er ist Student.

der Tee чай: Sie trinken Tee.

der Text (die Texte) текст: Der Text ist gut.

der Vater (die Väter) батько: Der Vater ist Arzt.

brav [bra:f] слухняний: Das Kind ist brav. Du bist brav. (Ти молодець.)

gern 1. охоче, із задоволенням: Singen wir! – Gern! (пор. англ.: With pleasure.); Er singt gern. (Він любить співати, порівн. англ.: He likes to sing; He is fond of singing.); 2. любити когось, щось: Sie hat Erika gern. Er hat Mathe gern.

kurz короткий: Der Text ist kurz.

schwer важкий: Der Text ist schwer.

stark 1. сильний: Der Bruder ist stark. 2. міцний: Der Tee ist stark.

warm теплий: Der Tee ist warm.

in (прийменник) у, в: Erwin studiert in Dresden.

СЛОВОТВИР

основа іменника + -in

означає особу жіночої статі

der Arzt – **die Ärztin**

При утворенні множини в суфіксі подвоюється **-n-**:

die Ärztin (Sg.) – die **Ärztinnen** (Pl.)

14. Утворіть фемінітиви за моделлю:

der Student, der Aspirant, der Germanist, der Praktikant

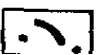
15. Утворіть множину іменників з попередньої вправи.

ІНТОНАЦІЯ

16. Прочитайте, стежте за злитістю вимови акцентних груп:

der Weg, der Tee, der See, der Herr, der Text, der Mensch

der Kaffee, der Bruder, der Vater, das Ende, das Präsens, die Ärztin, zu Ende, mit Eva, mit Erwin

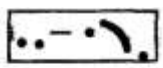
17. Відпрацюйте читання фраз:

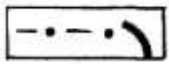
Eva ist Stu'dentin. Petra ist Studentin. Erna ist in Dresden. Werner ist in Erfurt.

Er ist Stu'dent. Du bist Student. Max ist Student.

Er studiert in 'Dresden. Du studierst in Erfurt. Sie studiert Grammatik. Ihr studiert in Weimar.

Was singt Werner 'gern? Was tanzt Katrin gern? Was singt Inge gern?

Was stu'diert er? Was studierst du? Was studiert ihr? Was studiert sie? Wie studiert er?

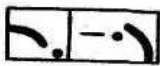
'Was ist der Vater? Was ist die Mutter? Was ist die Schwester? Was ist der Bruder? Was ist Renate?

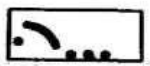
Der Tag ist 'warm. Der Text ist kurz. Das Kind ist brav.

Du bist 'brav. Sie ist gut. Er ist stark. Sie ist vier.

'Petra, warte 'hier! Peter, bitte Franz! Werner, trinke Saft! Martin, frage Kurt! Eva, trinke Tee! Erwin, rufe Gerd!

Was 'fragst du, Erna? Was bringst du, Eva? Was trinkst du, Petra? Was sagst du, Peter?

ТЕКСТИ

18. Прочитайте тексти. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонетично правильне читання.

1. Gerd Berger ist Arzt. Verena Berger ist Germanistin. Sie haben vier Kinder. Erwin ist Student. Erika ist Studentin. Der Bruder studiert Mathematik. Er studiert in Dresden. Erwin hat Mathe gern. Die Schwester studiert Germanistik. Sie studiert in Erfurt. Werner ist zehn. Eva ist sechs. Die Kinder sind brav.

2. - Wer ist der Mann?

- Das ist Frank Kranz.

- Was ist er?

- Er ist Aspirant.

- Was studiert er?

- Medizin.

- Wie studiert er?

- Gut.

3. - Wir haben Durst. Was trinken wir, Erika?

- Saft.

- Gerd und Petra, was trinkt ihr?

- Tee mit Zucker.

- Bitte, trinkt Tee. Und wer trinkt Kaffee?

- Eva.

- Gut. Bitte, Eva.

- Danke.

- Wie schmeckt der Kaffee?

- Der Kaffee ist gut.

ЗАВДАННЯ

19. Попросіть своїх колег виконати наступні дії.

Приклад: da warten – Warte da! Wartet da!

Grammatik studieren, Kaffee trinken, Verena bitten, Erika rufen, Medizin studieren, mit Erwin tanzen, Tee trinken, Werner fragen, mit Gerd singen, mit Eva sitzen

20. а) Запитайте, чим займаються Ваші друзі.

Приклад: Erwin – (практикант) Renate –

Student A. – Was ist Erwin?

Student B. – Er ist Praktikant. Und was ist Renate?

Student A. – Sie ist Praktikantin.

Werner – (студент) Eva –

Kurt – (аспірант) Edith –

Franz – (германіст) Erika –

Rudi – (лікар) Brigitte –

б) Поставте те саме питання, використавши множину.

Erika und Anna... (аспірантки)

Eva und Renate... (практикантки)

Erna und Petra... (студентки)

Christa und Karin... (лікарки)

21. а) Скажіть німецькою:

У Еріки чотири тітки. Тітка Ерна – лікарка. Тітка Верена – германістка. Тітка Єва – аспірантка. Тітка Кріста – студентка. Вона вивчає медицину. Медицина їй дуже подобається. Вона навчається в Ерфурті. Ерфурт їй подобається.

б) Поставте запитання, нехай Ваш колега відповість на нього, використовуючи пункт а:

У кого чотири тітки? Чим вони займаються? Хто вчиться? Хто навчається в Ерфурті? Що вивчає Кріста? Як вона вчиться?

22. Попросіть дати на Ваше запитання кілька варіантів відповіді:

Приклад: сестра – добрий

Wie sind die Schwestern? – Die Schwestern sind gut. Sie sind brav.

а) мама	сильний	б) кава	важкий
батько	гарний	тексти	теплий
брат	слухняний	речення	міцний
діти	добрий	вечори	короткий
студенти		питання	гарний
		чай	

23. Попросіть свого колегу уточнити своє висловлювання, поставте йому кілька запитань *was? wer? wie? wann?*

1. Sie singt. – ...? – 2. Sie badet. – ...? 3. Er studiert. – ...? 4. Er tanzt. – ...? 5. Er ist Aspirant. – ...? – 6. Er trinkt Kaffee. – ...? – 7. Das ist Tee. – ...?

24. а) Назвіть наступні числівники і запишіть їх прописом:

7, 11, 23, 78, 165, 334, 839, 1.015, 27.456, 419.398, 12.345.678

б) Прочитайте наступні роки:

546, 817, 1583, 1999, 2007, 2023

25. Визначте рід іменників. При потребі скористайтесь словником.

а) за значенням: Bruder, Ukraine, Vater, Sohn, Nacht, Apfel, Rose, Gold, Frühling, Oma, Abend, Birne, Bärrin, Januar, Maus, Februar, Junge, Mann, Berlin, Katze, Tomate, Kind, Kater, Banane, Montag, Elefant, Arzt, Herbst, Frau,

Schwester, Mutter, Wolf, Mittwoch, Morgen, Opa, Hund, Freundin, Ärztin, Löwe, Gurke, Hase, Aluminium, Europa, Euro, Wein, Deutsch;

b) за формою: Lehrer, Akademie, Religion, Aquarium, Klasse, Schule, Polizist, Diskussion, Übung, Mädchen, Liebe, Datum, Thema, Schülerin, Album, Straße, Kultur, Tourist, Häuschen, Freundschaft, Engländer, Universität, Mechaniker, Botanik, Journalist, Bibliothek, Museum, Kino, Fräulein, Dankbarkeit, Student, Lampe, Maler, Kleidung, Blümchen, Konditorei, Gesundheit, Soldat, Information, Lehrling, Landschaft, Klinik, Natur, Zentrum, Mathematik, Partei, Kollegin, Patriotismus, Nation, Fakultät, Allianz, Auto, Komma;

c) за джерелом субстантивациі: Zwei, Lauf, Fahrt, Alte (старець), Leben, Nein, Gang, Lesen, Bekannte (знайома), Fünf, Dank, Ach, Sprung, Sprechen, Ich, Tat, Gute (добро).

26. Розкажіть про свого друга: де він навчається, що він вивчає, як він вчиться.

27. а) Обговоріть навчання свого друга.

б) Уважно прослухайте діалог своїх друзів, потім перекажіть зміст їхньої розмови.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

28. Напишіть німецькою.

1. Максе, ти добре танцюєш. Потанцюй з Інгою! 2. Габі і Марта добре співають. Габі, заспівай з Мартою. 3. Ада купається. А ти? Коли ти купаєшся? – Увечері. 4. Що ти п'єш? – Воду. – Випий соку. 5. Давайте танцювати. 6. Посидьте тут. Зачекайте. 7. Попросіть Ганса. Він принесе сік. 8. Зачекайте тут. Вони покличуть Риту. 9. Карін і Франц чекають тут. Ми кличемо Уве. 10. Ти сидиш тут. А Макс чекає. 11. Ти просиш Курта. Попроси Рут. 12. Вони сидять тут. А ти принесеш води. Що співає Аніта? 14. Як навчається Франк?

29. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на вживання артикля.

1. Карін – студентка. Вона вивчає германістику. Мартін вивчає математику. Вони навчаються в Дрездені. Вони студенти. Вони навчаються із задоволенням. Вони вчаться добре. 2. Ти вивчаєш медицину. Як ти вчишся? Макс вивчає медицину із задоволенням. 3. Мати – лікарка, а батько – германіст, у них четверо дітей. Крісті чотири роки, Ренаті – шість, Уве – десять, Курту сім років. Діти слухняні. 4. Що ви вивчаєте? – Ми практикантки. Запитай Єву. Що вона вивчає (в університеті)? – Вона вивчає математику. – Як вона вчиться? – Добре, вона вчиться з задоволенням.

30. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на структуру присудка.

1. Тексти короткі. Вони важкі. 2. Батько сильний. Він добрий. 3. День хороший. Вечір теплий. 4. Брату шість. А сестрі чотири роки. Діти слухняні. 6. Ервін вивчає математику. Математика важка. Ервін любить математику. 7. Карін – лікарка. А хто за фахом Курт? – Він германіст. 8. Уве та Катрін – студенти. А чим займаються Інге і Рита? – Вони вивчають медицину. 9. Випий каву! Кава смачна.

31. Напишіть німецькою. Використайте активну лексику.

а) 1. Хто запитує? Що він питає? Запитайте Мартіна! 2. Як смакує чай? – Дякую, він смачний. 3. Ти хочеш пити. Випий чай! Чай теплий. 4. У тебе температура. Ти кашляєш. Випий мікстуру! 5. Гансе, принеси сік! Єва і Руді, подякуйте Гансу! Пийте сік! 6. Батьку, почекай тут. Еріка покличе Уве. 7. Чому він у Дрездені? – Вернер вивчає в Дрездені медицину. 8. Мартіну чотири роки. Брат любить Мартіна. Він слухняний. 9. Давайте поличемо Крісту. Кріста добре співає. 10. Давайте вип'ємо каву! Зачекайте! Посидьте тут! Ми принесемо каву. Як смакує кава? – Кава хороша. Вона міцна. Пийте каву! – Дякую.

б) 1. Чим займається Ервін? – Він студент. Він вивчає математику. Математика важка. Ервін навчається з задоволенням. І Руді вивчає математику. А який він, Руді? – Він сильний і добрий. Руді добре вчиться. Він хлопець. Студенти люблять Руді. 2. Що вивчає Еріка? – Германістику. Вона аспірантка. Еріка навчається в Ерфурті. Вона має чотири сестри. – А що

вони роблять? – Кріста і Петра лікарки. Катрін германістка. Анна студентка. – Що вона вивчає? – Музику.

32. Напишіть німецькою.

1. Frank is a postgraduate student. 2. Are you thirsty? Ask Peter to bring you some water. 3. Martin is a doctor. 4. Dance with Max! Ann, will you? 5. He is fond of dancing. 6. Werner is a medical student. 7. Ann, call Rudi, will you? 8. Who likes singing? – Renate does. She sings well. 9. Hans, wait here, please. 10. What does Ann do? Is she a doctor? – Let's ask Christa. 11. Who is asking for Erwin? – Kurt is. 12. Ask Chris to bring some juice.

33. Напишіть про навчання своїх друзів.

УРОК 4

ФОНЕТИКА

1. Прочитайте, не напружуючи середню спинку язика:

Ball	all	hell	Spiel	still	Regel	Fehler
Fall	alle	elf	Ziel	Film	Segel	spielen
kalt	alles	schnell	viel	bilden	Tafel	Schule

2. Прочитайте, не допускайте палаталізації [l] перед голосними переднього ряду:

lernen	lehren	leben	liegen	Ber'lin
lenken	Lehrer	legen	lieben	Kla'vier
Länge	Lehrerin	lesen	Lied	Englisch

3. Прочитайте, стежте за напруженістю дифтонга [ai]:

mein	Mai	zwei	Seite	Zeit
dein	Ei	drei	beide	Zeitung
sein	ein	frei	Kleid	schreiben
klein	eine	Kreide	Reise	heißen
nein	eins	breit	rein	Beispiel

4. Порівняйте звучання англійських та німецьких звуків:

a) felt – Feld	tile – Teil	b) fine – fein	mine – mein
film – Film	while – weil	nine – nein	rise – Reise
build – Bild	cult – alt	line – klein	fry – frei

Правила читання і правопису

Літера **v** читається як [f] на початку та всередині німецьких слів: der Vater ['fa:tɐ]. Літера **v** читається як [v] на початку та всередині запозичень: die Vase ['va:zə], das Klavier [kla'vi:v].

Запам'ятайте слова, в яких пишеться **V**:

der Vater (батько), der Vetter (кузен), der Vogel (птах), das Volk (народ), das Veilchen (фіалка), voll (повний), viel (багато), vielleicht (мабуть), vier (чотири); ver-, vor-, von

5. Прочитайте, не допускайте редукції виділених голосних:

der Vater, vier, viel, brav, der Nerv, das Substantiv, der Pulver, die Vase, die Villa, die Valuta, das Visum, das Klavier, die Vitamine, das Verb, vital

6. Прочитайте, дотримуючись правил асиміляції та гемінації:

das_Bad, was_sind, und_du, gut_singen, das_sind, hat_sie, hat_dann, bist_du, ist_dabei, ist_gut, sagt_dann, ist_das, das_Bild, das_Band, das_Bein

7. Прочитайте:

die Arbeit [ˈar**ʔ**aɪt]
arbeiten [ˈar**ʔ**aɪtn]
der Arbeiter [ˈar**ʔ**aɪtə]
die Arbeiterin [ˈar**ʔ**aɪtərɪn]
die Arbeiterinnen [ˈar**ʔ**aɪtərɪnən]

8. Запам'ятайте: у дієсловах з префіксами *be-*, *er-*, *ver-* наголос падає на корінь. Прочитайте:

erklären (пояснювати)	beherrschen (володіти)
erzählen (розповідати)	beschreiben (описувати)
verstehen (розуміти)	verbringen (проводити час)

9. Прочитайте та запам'ятайте три основні форми дієслова:

liegen – lag – hat gelegen (лежати)
lesen – las – hat gelesen (читати)
heißen – hieß – hat geheißen (називатися)
halten – hielt – hat gehalten (тримати)
schlafen – schlief – hat geschlafen (спати)
schweigen – schwieg – hat geschwiegen (мовчати)

10. Прочитайте власні імена:

Heinz [h ʔ aɪn ʔ s]	Helmut [ˈh ʔ ɛlmʊ:t]	Elke [ˈɛlkə]
Heidi [ˈh ʔ aɪdi]	Helga [ˈh ʔ ɛlga]	Walter [ˈv ʔ altə]
Reinhardt [ˈr ʔ aɪnhart]	Emil [ˈe:mi:l]	Willi [ˈv ʔ ɪli]

11. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики англійської мови, здогадайтеся значення наступних слів:

das Land, kalt, selten, der Artikel, die Schulter, die Seite, lernen, das Feld, frisch, lang, laden, der Winter, der Ball, die Schule

12. а) Запам'ятайте чергування *v – b* в основі англо-німецьких пар слів, наприклад: have – haben.

б) Прочитайте вголос і, беручи до уваги згадане чергування, з'ясуйте значення наступних слів:

geben, der Rabe, das Silber, sieben, lieben, heben

ГРАМАТИКА

Відмінювання іменників (*Deklination der Substantive*)

У німецькій мові є три відміни іменників.

➤ Типовим для всіх відмін є закінчення *-(e)n* у Dat. Pl.

1. Сильна відміна (*starke Deklination*)

Сюди належать більшість іменників чоловічого роду і всі іменники середнього роду (крім *das Herz*).

➤ У Gen. Sing. іменники отримують закінчення *-(e)s*.

N	der Vater	die Väter	das Buch	die Bücher
G	des Vaters	der Väter	des Buches	der Bücher
D	dem Vater	den Vätern	dem Buch	den Büchern
A	den Vater	die Väter	das Buch	die Bücher

2. Слабка відміна (*schwache Deklination* / *n-Deklination*)

Сюди належать іменники чоловічого роду, назви живих осіб:

- які мають закінчення *-e*: *der Junge* (хлопець), *der Hase* (заєць), *der Löwe* (лев);
- які втратили це закінчення в історичному розвитку: *der Herr* (пан), *der Mensch* (людина), *der Held* (герой), *der Bär* (ведмідь), *der Fürst*

(князь), der Narr (дурень), der Prinz, der Graf / частково: der Bauer (селянин), der Nachbar (сусід);

- інтернаціоналізми з наступними суфіксами: -ent (der Student), -ant (der Aspirant), -at (der Soldat), -it (der Bandit), -ot (der Pilot), -ist (der Traktorist), -nom (der Astronom), -loge (der Pädagoge), -graf (der Fotograf), -soph (der Philosoph).

А також назви кількох предметів: der Komet, der Planet, der Diamant, der Brillant, der Konsonant (приголосний), der Automat, der Obelisk, der Paragraph, der Telegraf.

☞ У всіх відмінках, крім Nom. Sing., іменники отримують закінчення -(e)n.

N	der Herr	die Herren	der Student	die Studenten
G	des Herrn	der Herren	des Studenten	der Studenten
D	dem Herrn	den Herren	dem Studenten	den Studenten
A	den Herrn	die Herren	den Studenten	die Studenten

3. Жіноча відміна (weibliche Deklination)

Сюди належать всі іменники жіночого роду.

☞ Іменники не отримують закінчень.

N	die Blume	die Blumen
G	der Blume	der Blumen
D	der Blume	den Blumen
A	die Blume	die Blumen

Перехідна група (Übergangsgruppe)

Сюди належать окремі іменники чоловічого роду: der Name (прізвище), der Buchstabe (буква), der Gedanke (думка), der Glaube (віра), der Wille (воля), der Friede (свобода), а також іменник середнього роду das Herz (серце).

☞ У всіх відмінках, крім Nom. Sing., іменники отримують закінчення -(e)n, а також у Gen. Sing. закінчення -s.

N	der Name	die Namen	das Herz	die Herzen
G	des Namens	der Namen	des Herzens	der Herzen
D	dem Namen	den Namen	dem Herzen	den Herzen
A	den Namen	die Namen	das Herz	die Herzen

Вказівні займенники (*Demonstrativpronomen*)

Вказівні займенники цей (*dieser, dieses, diese*) та той (*jener, jenes, jene*) ставляться перед іменником на місце артикля: *dieser Student, jene Ärztin, dieses Beispiel, jene Kinder*.

Вони відмінюються, як означений артикль.

	Singular			Plural
	m	f	n	
N.	dieser	diese	dieses	diese
G.	dieses	dieser	dieses	dieser
D.	diesem	dieser	diesem	diesen
A.	diesen	diese	dieses	diese

Присвійні займенники (*Possessivpronomen*)

ich	du	er	sie	es		wir	ihr	sie	Sie
mein	dein	sein	ihr	sein		unser	euer	ihr	Ihr

Присвійні займенники ставляться перед іменником на місце артикля. У жіночому роді і множині вони отримують закінчення -e: *mein Vater, seine Schwester, unser Auto, eure Sätze*.

Уживання артикля

1. Артикль у німецькій мові бере участь у вираженні комунікативного членування речення і допомагає виразити «нове» і «відоме». Для вираження «нового» перед іменниками використовується неозначений артикль: *Da sitzt ein Mann. Wer ist das?*

Для вираження уже «відомого» вживається означений артикль: *Petra fragt einen Studenten. Der Student erklärt den Satz.*

2. Означений артикль уживається:

а) з іменниками, які будь-яким способом виділені з ряду інших: *Der Junge dort heißt Klaus.*

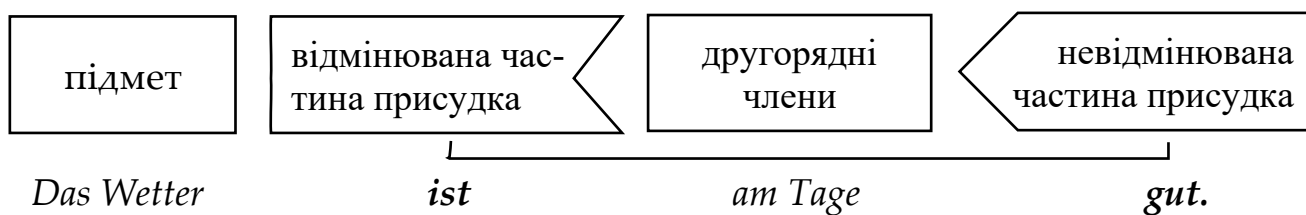
б) з іменниками, що означають єдині в роді поняття: *die Erde, der Mond*. Сюди належать також назви географічних об'єктів (*der Dnipro, die Alpen*) та країн не середнього роду (*die Ukraine, der Sudan, die USA*).

а) після дієслів **haben** (мати), **brauchen** (потребувати) та словосполучення **es gibt**: Sie hat einen Bruder. Ich brauche ein Buch. Якщо у такому реченні іменник в стоїть у множині, артикль зникає: Es gibt hier Menschen.

4. Артикль відсутній перед формою звертання (наприклад, Herr), а також перед іменниками, що позначають титул, звання: Wen rufen Sie, Herr Winkler?

Рамкова конструкція

У випадку складеного іменного присудка відмінювана частина (дієслово-зв'язка) стоїть на початку речення, а невідмінювана (предикатив) – на останньому місці. Усередині рамкової конструкції розміщаються інші члени речення.

ЛЕКСИКА

beherrschen володіти, знати: Sie beherrscht Englisch.

heißen називатися: Wie heißt du? Wie heißt das auf Deutsch? (Як це звучить німецькою?)

leben жити: Sie leben in Berlin.

lehren навчати: Sie lehrt die Studenten Englisch.

lernen 1. вчитися (у школі): Frank lernt gut. 2. вивчати: Lerne die Regel!

besuchen відвідувати: Er besucht noch die Schule.

sagen говорити, казати: Was sagt er?

schreiben писати: Schreiben wir diesen Satz!

spielen грати: Kinder, spielt hier!

der Arbeiter (die Arbeiter) робітник: Er ist Arbeiter.

der Ball (die Bälle) м'яч: Ball spielen (стійке словосполучення, іменник уживається без артикля): Er spielt mit Karin Ball.

das Beispiel (die Beispiele) приклад: Bilde ein Beispiel!

die Frage (die Fragen) питання: Wer hat Fragen?

der Fehler (die Fehler) помилка: Du hast einen Fehler.

die Familie (die Familien) сім'я, родина: Das ist meine Familie.

der Großvater = der Opa дідусь: Ihr Opa heißt Erwin.

die Großmutter = die Oma бабуся: Opa Max und Oma Eva sind meine Großeltern.

das Klavier (die Klaviere) піаніно: Erika spielt gern Klavier. (пор.: der Ball)

der Lehrer (die Lehrer) вчитель: Werner ist Lehrer.

die Lehrerin (die Lehrerinnen) вчителька: Uta ist Lehrerin.

die Regel (die Regeln) правило: Wir lernen die Regel.

die Stunde (die Stunden) урок: Wir haben eine Stunde.

der Sohn (die Söhne) син: Mein Sohn heißt Peter.

die Tochter (die Töchter) донька: Sie haben eine Tochter.

das Haus (die Häuser) дім, будинок: Unsere Familie hat ein Haus.

der Garten (die Gärten) сад: Sie spielt im Garten.

der Kindergarten дитячий садок: Mein Bruder besucht den Kindergarten.

die Schule (die Schulen) школа: Wo ist deine Schule?

zusammen разом: Ihr arbeitet zusammen.

abends вечорами: Sie spielt abends Klavier.

lange довго: Sie arbeitet lange.

sehr дуже: Sehr gut.

interessant цікавий: Der Text ist interessant.

СЛОВОТВИР

1.

основа дієслова + -er

 означає особу чоловічої статі
arbeiten – **der Arbeiter**
2.

основа іменника + -er

 означає особу чоловічої статі
die Musik – **der Musiker**
3.

основа іменника (національність) + -isch

 означає національну приналежність
або мову
der Däne (данець) – **dänisch** (данський, по-данськи)
das Dänisch (датська мова)
4.

основа іменника + основа іменника = складний іменник
--

die **Literatur** + **der Lehrer** = **der Literaturlehrer**
Запам'ятайте: Граматичний рід складного іменника визначається за останнім компонентом, а основний наголос падає на перший.

13. За аналогією з моделлю *der Däne* утворіть прикметники від наступних іменників:

der Finne, der Bulgare, der Schwede, der Grieche, der Kroate, der Rumäne, der Chinese

14. Прочитайте, наголошуючи перший компонент.

der Deutschlehrer, der Spanischlehrer, die Englischlehrerin, die Dänischlehrerin

15. Утворіть складні слова з другим компонентом *-lehrer/-lehrerin*:

das Englisch, das Schwedisch, die Musik, die Mathematik, die Literatur, der Tanz, das Spanisch, der Sport, das Ukrainisch

ІНТОНАЦІЯ

16. Прочитайте, стежте за зливою вимовою акцентних груп:

ein Tag, ein Satz, ein Text, ein Arzt

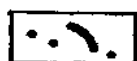
einen 'Satz schreiben, einen Satz bilden, einen Text lernen, einen Arzt bitten

ein Beispiel, ein Fehler, ein Lehrer

ein 'Beispiel bilden, ein Beispiel schreiben, ein Beispiel sagen

eine Tante, eine Tasse, eine Regel, eine Ärztin

eine 'Regel lernen, eine Schwester haben, eine Arbeit schreiben, eine Tante fragen

dieser 'Abend, dieser Fehler, dieses Beispiel, diese Frage

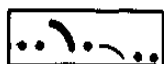

diesen 'Lehrer bitten, diesen Herrn fragen, diese Regel lernen, dieses Beispiel lesen

17. Відпрацюйте читання фраз.

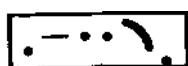
Ihr seid Aspi'ranten. Ihr seid Praktikanten. Ihr seid Germanisten.

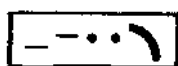
Sie ist 'Dänischlehrerin. Sie ist Schwedischlehrerin. Sie ist Spanischlehrerin.

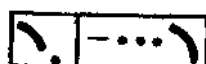
Heinz arbeitet in 'Weimar. Kurt arbeitet in Erfurt. Frank arbeitet am Tage. Karl arbeitet in Wismar.

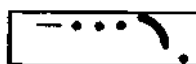
Sie leben in 'Weimar. Wir leben in Dresden. Sie leben in Erfurt. Wir tanzen zusammen. Sie lernen zusammen.

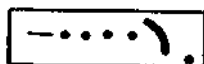
Heinz lernt einen 'Text. Frank schreibt einen Satz. Heinz lernt eine Regel. Lars bringt eine Tasse.

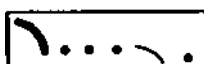
'Eva, schreibe einen 'Satz! Heidi, bilde einen Satz! Erna, warte bitte hier! Uwe, trinke bitte Tee! Katrin, bringe bitte Saft!

Schreibe einen 'Satz, Heinz! Bilde einen Satz, Franz! Warte bitte hier, Karl!

Petra ist Aspi'rantin. Heidi ist Praktikantin. Gabi ist Germanistin.

'Petra ist Studentin. Heidi ist Studentin. Gabi ist Studentin.

18. Прочитайте питання і відповіді. Слідкуйте за логічним наголосом.

- a) Was ist Petra? Petra ist "Aspirantin.
Was ist Heidi? Heidi ist "Praktikantin.
Was ist Gabi? Gabi ist "Germanistin.
- b) Wer studiert? "Petra ist Studentin.
 "Heidi ist Studentin.
 "Gabi ist Studentin.

ТЕКСТ

19. Прочитайте текст. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонічно правильне читання.

Die Geschwister¹

Anna ist Studentin. Sie ist Germanistikstudentin. Sie studiert in Berlin. Sie spielt sehr gut Klavier.

Anna hat eine Schwester und einen Bruder. Sie heißen Karin und Peter. Karin ist Lehrerin. Sie ist Spanischlehrerin. Sie beherrscht Spanisch gut. Sie lehrt die Studenten Spanisch. Peter arbeitet und lebt in Hamburg. Er ist Abendstudent. Er lernt Spanisch. Er hat viele Fragen.

– Karin, wie heißt spanisch "Er ist Arbeiter"?

Karin erklärt die Regel.

– Nun², Peter, bilde Beispiele!

Peter bildet ein Beispiel. Er sagt den Satz spanisch.

– Du hast da einen Fehler, Peter. Wie ist die Regel?

Peter sagt die Regel.

– Und nun ein Beispiel.

Peter bildet einen Satz.

– Schreib den Satz, Peter. Nun lerne den Text.

Die Geschwister arbeiten lange und gerne zusammen.

Пояснення до тексту

¹ die Geschwister – брати; сестри; брат та сестра; брати та сестри

² nun – а тепер

ЗАВДАННЯ

20. Скажіть, яку професію мають ці жінки. Уживайте складні слова типу *Sportlehrerin*.

1. Die Kinder lernen bei (y) Heidi Schwarz Deutsch. 2. Gabi und Karin lernen bei Renate Krein. – Was lernen sie? – Tanzen. 3. Das Kind lernt bei Helga Fleischer Klavier spielen. 4. Erwin lernt gern Englisch. Ann Smith sagt das. 5. Wir haben eine Literaturstunde bei Vera Schmidt.

21. Скажіть німецькою, стежте за наголосом у складному слові.

1. Габі Шмідт – вчителька іспанської мови. 2. Карін Шульц викладає музику. 3. Він вивчає українську мову у Марти Кос. Вона – вчителька української мови. 4. Гайнц Фляйшер викладає математику. 5. Вони – вчительки англійської мови. 6. Вернер – вчитель танців. 7. Хто вони за фахом? – Вчительки фізкультури. 8. У нього ввечері урок англійської мови. 9. Коли він має урок літератури? 10. У них урок математики. 11. У Карін увечері урок музики. 12. Діти, у вас урок танців! 13. Хто має урок шведської мови?

22. Попросіть своїх колег виконати наступні дії. Використайте усі форми імперативу:

а) пояснити правило, написати речення, сказати правило, утворити приклад, вивчити текст, старанно працювати, добре вчитися, запитати вчителя, написати роботу;

б) покликати Крісту, зіграти на піаніно, станцювати з Франком, заспівати з Утою, принести чаю, посидіти разом.

23. Вставте, де потрібно, артикль. Виразіть з його допомогою «відоме» та «нове»:

1. Meine Schwester hat ... Kind. ... Kind heißt Heinz. Die Familie hat ... Klavier. ... Kind spielt gern ... Klavier. 2. Gabi hat ... Bruder. Er heißt Florian. ... Bruder studiert in Dresden. Florian studiert ... Musik. 3. Rudi ist... Lehrerin. Sie hat ... Kinder gern. Sie erklärt ... Regeln. Sie schreibt ... Beispiele. 4. Werner bildet ... Beispiel. Er schreibt ... Satz. – Werner, da hast du ... Fehler! Sag bitte ... Regel! 5. Peter hat ... vier Fehler. Er lernt ... Regeln. Er schreibt ... Sätze. Er hat

... Frage. Er fragt ... Lehrer. ... Lehrer erklärt ... Satz. 6. Petra Reinhard hat ... Mann. Herr Reinhard ist ... Deutschlehrer. Er beherrscht ... Deutsch gut. 7. Anna, ruf bitte ... Bruder! Ihr habt ... Stunde. Lernt zusammen ... Text! 8. Renate, bringe bitte ... Kaffee! – Bitte, ... Vater! ... Kaffee ist warm und stark. 9. Was trinkst du, Eva? – ... Tee. – Wie schmeckt ... Tee? – Danke. Gut.

24. Закінчіть речення, уживаючи слова, подані справа.

1. Wir haben Fragen. – Fragen Sie...		
2. Wie heißt der Lehrer? – Frage...		
3. Wen ruft ihr?		людина
4. Wo ist Herr Stein? – Frage...		аспірант
5. Was sagt er? – Er ruft...	цей	студент
6. Wer ist dieser Mann? – Fragt...		пан
7. Erkläre bitte diese Regel! – Bitte...	той	германіст
8. Wie heißt englisch "der Tag"? – Frage...		
9. Wie heißt diese Straße? – Fragen Sie...		

25. Скажіть німецькою.

a) 1. Покличте цього аспіранта. 2. Чому тут сидить ця людина? 3. Запитайте пана Штубе. 4. Як пояснює германіст це правило? 5. Чому Ви питаєте цього германіста? 6. Що каже той студент? 7. Марто, покличете цю людину. 8. Попросіть того аспіранта. Він пояснить це правило.

b) 1. Хто має питання? 2. Мартіне, скажи правило! Утвори приклад! Напиши речення! 3. У неї один брат та одна сестра. Його брат називається Гайнц, а його сестра – Сабіна. 4. Коли у вас є урок англійської мови? – Запитай цього студента. 5. Попросіть пана Брайтмана. Він пояснить цей текст. 6. Хто живе у Берліні? – Запитай вчителя! Він скаже це. 7. Ута, покличете того пана! – А як той пан називається? 8. Поясніть, будь ласка, цей приклад. – Попроси якогось аспіранта! 9. Хто ця людина? – Це пан Крамм. – Чим він займається? – Він робітник. 10. Я маю питання. – Запитай цього германіста! Він добре володіє англійською.

26. Перекладіть словосполучення, уживаючи присвійні займенники у називному відмінку.

мій (моя, моє, мої)	батько
наш (наша, наше, наші)	дитина
твій (твоя, твоє, твої)	студент
ваш (ваша, ваше, ваші)	брат
її	донька
Ваш (Ваша, Ваше, Ваші)	помилки
їхній (їхня, їхнє, їхні)	приклад
його	друзі
	м'яч
	мама

27. Розпитайте свого колегу, чим займаються Анна, Карін та Петер (див. текст "Die Geschwister").

28. Висловіть свої міркування у відповідях на питання (за змістом тексту).

1. Warum arbeiten die Geschwister abends zusammen? 2. Wie lernt Peter?
3. Wie beherrscht Karin Spanisch?

29. Розкажіть про Анну, Карін та Петера.

30. Розпитайте свого друга про членів його сім'ї.

31. Розкажіть про членів сім'ї свого друга.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

32. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на вживання артикля.

- а)** 1. Гельга має брата. Він працює. 2. Гайнц має сестру. Вона вчиться. 3. У дитини є м'яч. Вона грає в м'яча із Карін. 4. У них є десять чашок. Принеси одну чашку! 5. У тебе тут помилка. Вивчи правило! 6. Вони мають піаніно. Хто грає вечорами на піаніно? 7. У тебе є брат. Хто він за професією? 8. Петра, напиши речення. 9. Гайнце, утвори приклад. 10. Гельго, принеси води. 11. Інга має дитину. Як називається дитина? 12. Хто має сестру? 13. Вернер має сестру. – Як її ім'я? – Вона називається Сабіна.

б) 1. Вільгельм має брата. Його брат називається Райнгардт. Він робітник. Він працює в Ерфурті. Рейнхардт – студент-заочник. Він навчається охоче. **2.** Єва вчить англійську мову. Вона багато працює. Вона вчить правила. Вона пише приклади. **3.** Хто Гайнц за фахом? – Він учитель музики. Він добре грає на піаніно та співає. **4.** Як називається ця студентка? – Її ім'я Еріка Вагнер. – Як вона вчиться? – Дуже добре. **5.** Еміль має три сестри. Його сестри вчительки. **6.** Що вчить Гайнц? – Він вчить правила та тексти. – Що він пише? – Гайнц утворює приклади. Він пише ці речення. **7.** Мати приносить чашки. Діти п'ють чай. **8.** Вальтере й Гельго, вивчіть правила!

33. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на іменники слабкої відміни.

1. Чим займається Еміль Кляйн? – Він германіст. **2.** Хто це? Це Єва. Вона практикантка. **3.** Це правило важке. – Курте, попроси якогось аспіранта. Він пояснить це правило. **4.** Як навчається цей студент? – Добре. – Як англійською «приклад»? – Запитайте, будь ласка, того студента. **5.** Чому цей текст важкий? – Попросіть цього германіста. Він пояснить текст. **6.** Хто кличе пана Бергера? Пан Бергер працює. **7.** Покличте цього практиканта. **8.** Коли цей аспірант має урок англійської мови? – Давайте запитаємо цього аспіранта. **9.** Кого кличе пан Тишлер? – Студента. Він називається Гайнц Крайн. **10.** Що каже цей германіст? Він пояснює текст. **11.** Кого він питає? – Цього аспіранта. **12.** Катрін і Крісто, ви студентки? Ви вивчаєте шведську мову? Як шведською "м'яч"?

34. Напишіть німецькою:

1. Call Heins! **2.** Helmut is a worker. **3.** Eva, play the piano, please! **4.** She is a teacher of English. **5.** Who is calling? **6.** What do they call in Ukrainian? – Ask Ute. **7.** Her name is Heidi. **8.** He plays ball in the evening. **9.** English for "das Klavier" is the piano. **10.** You have mistake here. **11.** When will we have our Swedish classes? – Ask Marta. **12.** Please, explain this example. – Ask some postgraduate.

УРОК 5

ФОНЕТИКА

1. Прочитайте:

ja	jede	Junge	Jugend
Jahr	jeder	Juni	Jutta
jetzt	jedes	Juli	Jana

2. Порівняйте звучання англійських та німецьких звуків:

yarn – Jahr	Yard – ja	you – Junge
yet – jetzt	yellow – jene	yell – jede

Правила читання

1. Буквосполучення **ch** читається:

- як твердий звук [x] після голосних а, о, u: das Buch;
- як м'який звук [ç] після решти голосних, після приголосних та сонорних: ich, das Mädchen, durch;
- як [k] у словах грецького походження: der Charakter.

2. Літера **g** у суфіксі -ig у кінці слова читається як [ç]: ruhig.

3. Прочитайте, стежте за контактним положенням язика при вимові звуку [ç]:

ich	echt	weich
mich	recht	reich
dich	schlecht	leicht
sich	sprechen	zeichnen
nicht	brechen	gleich

4. Прочитайте:

wichtig	Tischchen	welche	Chemie
richtig	Städtchen	Milch	Chemiker
fertig	Fischchen	manche	Techniker
sechzig	Gässchen	durch	Mechanik
zwanzig	bisschen	Architekt	Mechaniker

5. Прочитайте, запам'ятайте форму дієслова.

ich habe	ich huste	ich sage	ich spiele
ich heiße	ich sitze	ich schreibe	ich stehe

6. Прочитайте і завчіть скоромовку: Ich spreche Deutsch nicht richtig, aber es ist für mich sehr wichtig, richtig Deutsch zu sprechen.

7. Прочитайте, стежте за наголосом у слові.

‘richtig, be‘richtigen, Be‘richtung, ‘Fehlerbe,richtung

8. Прочитайте, не допускайте йотування.

Feier	Eier	Reihe	Zweien
feiern	leihen	freier	Dreien

9. Скажіть німецькою:

20 zwanzig [‘tsvantsɪç]	60 sechzig [‘zɛçtsɪç]
30 dreißig [‘draɪsɪç]	70 siebzig [‘zi:ptsɪç]
40 vierzig [‘firtɪç]	

10. Прочитайте власні імена:

Erich [‘e:ɪç]	Ulrich [‘ʊlɪç]	Jutta [‘jʊta]
Michael [‘miçae:l]	Jens [‘jɛns]	Jana [‘ja:na]

11. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики англійської мови, здогадайтеся про значення наступних слів:

das Glas, der Gast, die Milch, brechen, reich, das Recht, die Weste, die Weile

12. Запам'ятайте чергування *t – z (tz)* в основах англо-німецьких пар слів. Наприклад: *ten – zehn*. Прочитайте вголос і, враховуючи вказане чергування, з'ясуйте значення наступних слів:

das Netz, der Zweig, zu, die Zunge, das Salz, das Zinn

13. Прочитайте:

das Referat [refe‘ra:t]	unterrichten [untɐ‘rɪçtn]
das Seminar [zemi‘na:r]	verstehen [fɛɐ‘ʃte:ən]

Правила правопису

Правопис s, ss, ß пов'язаний з їхнім місцем у слові та довготою попереднього голосного звука:

s – 1) при позначенні [z] на початку слова і між голосними: der Satz, die

Bluse; 2) при позначенні [s] наприкінці слова: was, das Gas;

ss – при позначенні [s] після короткого голосного: das Wasser, der Fluss;

ß – при позначенні [s] після довгого голосного та дифтонгу: die Straße, fleißig, draußen

sp/st – 1) при позначенні [ʃp] та [ʃt] на початку слова/кореня: spielen, die Straße; 2) при позначенні [sp] і [st] у середині і наприкінці слова: das Fenster, der Durst, du hast.

Запам'ятайте слова, в яких пишеться ß:

groß (великий), der Gruß (вітання), grüßen (вітати), die Straße (вулиця), der Spaß (задоволення), der Fuß (стопа), süß (солодкий), bloß (лише), gemäß (згідно з).

ГРАМАТИКА

Заперечення в німецькому реченні (*Verneinung*)

☞ Різні частини мови заперечуються часткою **nicht**.

Заперечення nicht стоїть перед тим словом чи словосполученням, що заперечується: Er studiert **nicht** gern. Sie lebt **nicht** in Dresden.

Якщо заперечення стосується всього речення (заперечується присудок), то nicht зазвичай стоїть у кінці речення: Wir arbeiten jetzt **nicht**. Rufe den Jungen **nicht**!

У реченні зі складеним іменним присудком або з присудком, вираженим стійким словосполученням типу Klavier spielen, заперечення nicht стоїть перед незмінною частиною присудка: Erika spielt **nicht** Klavier.

☞ Іменники заперечуються займенником **kein**.

Kein стоїть перед іменником на місці артикля: Ernst hat **einen** Bruder. – Ernst hat **keinen** Bruder. / Er hat Zeit. – Er hat **keine** Zeit.

Відповідно воно змінюється за родами, числами і відмінками. Відмінюється в однині як неозначений, а в множині як означений артикль.

	<i>Singular</i>			<i>Plural</i>
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	
N.	kein	keine	kein	keine
G.	keines	keiner	keines	keiner
D.	keinem	keiner	keinem	keinen
A.	keinen	keine	kein	keine

Якщо у реченні є іменник, то *kein* надається перевага перед *nicht*: Я не розмовляю німецькою. – Ich spreche *kein* Deutsch. *pidше*: Ich spreche Deutsch *nicht*. Однак у парах-протиставленнях завжди вживається *nicht*: Er ist *nicht* Lehrer, er ist Architekt.

У німецькому реченні, як і в англійському, можливе тільки одне заперечення: Вона **не** вчить **жодних** правил. – *нім.* Sie lernt **keine** Regeln. *англ.* She **don't** learn rules.

Питальне речення без питального слова (Ja/Nein-Frage)

На першому місці стоїть дієслово в особовій формі, за ним присудок й інші члени речення. Незмінна частина присудка стоїть на останньому місці, утворюючи разом із змінною частиною «рамку»: **Arbeitet** Michael viel? **Spielt** Karin **Klavier**? **Ist** der Text **schwer**?

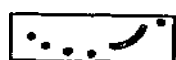
Інтонаційно загальному питанню характерний низхідно-висхідний тон:

'Gut?

'Tanzen Sie?

Hast du einen 'Bruder?

Ja. Nein

Еквіваленти речень *Ja* і *Nein* (як і англійські *Yes* і *No*) використовуються як відповіді на загальне питання.

Ja висловлює підтвердження, згоду (якщо питання не містить заперечення): Arbeitest du? – **Ja**, ich bin Techniker.

Nein висловлює:

a) заперечення: Tanzt Erich? – **Nein**, er sitzt.

b) підтвердження, якщо у питанні вже міститься заперечення: Studiert Renate **nicht**? – **Nein**, sie studiert nicht.

14. Запитайте свого колегу німецькою:

1) чи багато він працює, чи вчить він усі правила, чи пише він речення, чи утворює приклади, чи вчить він тексти, чи володіє він англійською мовою, чи навчається він з задоволенням; 2) чи є в нього брат, чи він лікар, чи є в нього сестра, чи вивчає вона германістику, чи живуть вони у Берліні; 3) чи грає він на піаніно, чи любить він співати, чи добре танцює, чи не хоче він пити, чи любить він каву, чи п'є він сік

15. Складіть мікродіалоги. Попросіть уточнити висловлювання, поставивши запитання *warum?*

Приклад: A.: Jana arbeitet (studieren) – B.: Nein, sie arbeitet nicht.

A.: Warum arbeitet sie nicht? – B.: Jana studiert.

1. Frank tanzt. (Tee trinken) 2. Erika singt. (mit Jens tanzen) 3. Gabi spielt. (mit Jutta singen) 4. Erwin arbeitet. (Geschichte studieren) 5. Jana schreibt. (die Regel lernen)

16. Заперечте, вживаючи пари-протиставлення.

Приклад: A.: Sie studiert Musik.

B.: Nein. Sie studiert nicht Musik. Sie studiert Geschichte.

1. Erika spielt Klavier. 2. Sie heißt Angelika. 3. Inge ist Lehrerin. 4. Heinz lebt in Berlin. 5. Karin zeichnet gern. 6. Jens spielt Ball. 7. Sie spielen zusammen. 8. Michael ist Arbeiter. 9. Dieser Text ist schwer. 10. Wir haben jetzt frei. 11. Das Beispiel ist richtig. 12. Sie arbeiten zusammen. 13. Ulrich singt gern. 14. Die Arbeit ist fertig. 15. Sie beherrscht Englisch. 16. Katrin schreibt.

17. Складіть речення, правильно вживши заперечення *kein* і слова, подані в дужках:

Ich habe...	(піаніно, м'яч, час, семінар, брат, сестра, діти, страх, спрага, температура)
Du lernst...	(правила, текст)
Ihr habt...	(п'ятірки, четвірки, трійки, двійки)
Er schreibt...	(приклад, речення, реферат)
Sie bringen...	(чашки, тексти, картини)
Wir trinken...	(сік, вода, кава, чай)

ЛЕКСИКА

berichtigen виправляти (помилки): Berichtige den Fehler!

leiten керувати, вести: Anna leitet ein Seminar.

unterrichten викладати: Er unterrichtet Englisch.

verstehen розуміти: Verstehst du die Regel nicht?

zeichnen малювати: Er zeichnet gut.

der Architekt (die Architekten) архітектор: Fragen wir den Architekten!

das Bild (die Bilder) картина: Peter zeichnet ein Bild.

die Chemie хімія: Sie studieren Chemie.

der Chemiker (die Chemiker) хімік: Willi ist Chemiker.

die Fehlerberichtigung (die Fehlerberichtigungen) виправлення помилок:

Wir schreiben eine Fehlerberichtigung.

die Geschichte історія: Er studiert Geschichte.

der Junge (die Jungen) хлопчик, юнак: Ruf diesen Jungen!

das Mädchen (die Mädchen) дівчинка, дівчина: Das Mädchen ist klein.

das Referat (die Referate) реферат: Erika schreibt ein Referat.

das Seminar (die Seminare) семінар: Wir haben heute ein Seminar.

der Unterricht (*nur Sg.*) заняття, уроки: Dieser Unterricht ist interessant.

die Zeit час: Ich habe keine Zeit.

alle всі: Alle Studenten studieren gern.

alles все: Alles ist gut.

bald скоро: Sie bringt bald Kaffee.

etwas щось: Verstehst du etwas nicht?

fertig готовий: Er ist fertig.

fleißig старанний: Das Mädchen ist fleißig.

frei вільний: Ich bin bald frei.

heute сьогодні: Was machst du heute?

jeder, jede, jedes (Sg.) кожен, кожна, кожне (відмінюється, як означений артикль): Jeder versteht das. При позначені часу вживається аккузатив: jeden Tag, jede Stunde, jedes Jahr (щороку): Er zeichnet jeden Tag. (У множині відповідає займеннику alle: jeder Student – alle Studenten).

jetzt зараз: Sind Sie jetzt frei?

leicht легкий: Sie lernt alles leicht.

nur тільки, лише: Ich verstehe nur diesen Text nicht.

richtig правильний: Der Satz ist richtig.

ruhig тихий; спокійний: Die Mutter ist ruhig.

schlecht поганий: Erwin studiert schlecht.

viel багато: Er arbeitet viel. Sie hat viel Zeit (з дієсловами і незлічуваними іменниками)

viele багато: Viele Studenten sind hier (зі злічуваними іменниками)

wenig мало: Er hat wenig Zeit, *пор.:* viel

die Note (die Noten) = **die Zensur** (die Zensuren) оцінка: Deine Noten sind nicht gut.

die Eins (die Einsen) одиниця (ФРН) = п'ятірка (Україна): Sie hat eine Eins in Chemie. Вона має п'ятірку з хімії. = **ausgezeichnet** відмінно

die Zwei (die Zweien) двійка (ФРН) = четвірка (Україна) = **gut** добре

die Drei трійка (ФРН, Україна) = **befriedigend** задовільно

die Vier четвірка (ФРН) = двійка (Україна) = **ungenügend** незадовільно

СЛОВОТВИР

основа іменника + -chen

означає применшування
(пестливий суфікс)

der Tisch – **das Tischchen** (столик)

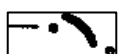
die Tasse – **das Tässchen** (чашечка)

18. Скажіть, від яких іменників утворені ці слова. Перекладіть їх українською мовою:

Bänkchen, Bällchen, Fischchen, Gläschen, Schwesterchen, Brüderchen, Täschchen

ІНТОНАЦІЯ

19. Відпрацюйте читання акцентних груп:

dreizehn 'Texte, vierzehn Fehler, sechzehn Regeln, siebzehn Fragen, zwanzig Sätze, dreißig Stunden, vierzig Jungen, sechzig Mädchen, siebzig Ärzte

20. Відпрацюйте читання фраз:

'Tanzen Sie? Lernen Sie? Schreiben Sie? Spielen Sie?

Und 'du? Und er? Nicht viel? Nur hier? Nicht gut?

Habt ihr einen 'Bruder? Hat er einen Fehler? Hast du eine Frage? Hast du eine Tante?

Lernen Sie 'hier? Heißen Sie Kurt? Zeichnet ihr gut? Bitten Sie Frank? Spielen Sie Ball? Rufen Sie Karl?

Ja, sie 'singt. Ja, er tanzt. Ja, sie lernt.

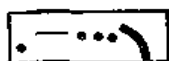

Nein, sie 'singt nicht. Nein, sie spielt nicht. Nein, er lernt nicht. Nein, er schreibt nicht.

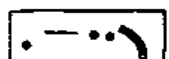

a) Das ist nicht 'gut. Das ist nicht schlecht. Das ist nicht viel. Das ist nicht leicht.

b) Das ist nicht 'wichtig. Das ist nicht richtig. Er ist nicht ruhig. Sie ist nicht fleißig.

Ich schreibe keinen 'Satz. Wir haben kein Klavier. Sie haben keine Dreien. Ich habe keine Vieren.

Er spielt nicht Kla'vier. Sie lernt nicht Musik.

21. Прочитайте пари реплік. Інтонуйте репліку-питання відповідно до змісту репліки-відповіді:

a) Hat er eine 'Tante? – Ja, Tante 'Eva.

Hat er 'eine Tante? – Nein, 'drei.

b) Hast du einen Bruder? – Ja, er ist dreizehn. Er heißt Erik.

Hast du einen Bruder? – Ja, nur einen. (Nein, zwei.)

c) Hat sie eine Eins in Mathe? – Nein, keine. Nur Zweien.

Hat sie eine Eins in Mathe? – Ja, nur eine.

ТЕКСТ

22. Прочитайте текст. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонетично правильне читання.

Die Weinreichs

Erich Weinreich ist Architekt. Er ist vierzig. Herr Weinreich arbeitet viel. Jutta Weinreich ist Chemikerin. Sie unterrichtet Chemie. Sie leitet Seminare in Chemie.

Die Weinreichs haben zwei Kinder. Das Mädchen ist sechzehn. Sie lernt alles leicht. Sie hat nur Einsen und Zweien. Sie ist fleißig. Der Junge ist zwanzig. Er studiert Geschichte.

Herr Weinreich zeichnet gut. Er hat viele Bilder. Herr Weinreich zeichnet die Kinder gern. Aber sie sitzen nicht gern still¹.

- Jutta, ruf bitte den Jungen!
- Nein, Erich. Er hat wenig Zeit. Er schreibt ein Referat.
- Hm. Und Karin? Ist sie jetzt frei?
- Vater, ich bin bald fertig. Ich berichtige die Fehler.
- Verstehst du etwas nicht? Hast du viele Fehler? Berichtige jeden Fehler!

Nur Jutta sagt nicht "nein". Erich zeichnet immer wieder² Jutta: "Jutta trinkt Tee", "Jutta schreibt", "Jutta spielt Klavier".

(Quelle: Volina, S. 69–70)

Пояснення до тексту

¹ still sitzen – сидіти спокійно (тут: не рухаючись)

² immer wieder – знову і знову

ЗАВДАННЯ

23. Складіть мікродіалоги:

а) Приклад: У мене тут помилка? – (richtig)

Habe ich hier einen Fehler? – Ja. Das ist nicht richtig.

1. У нього тільки трійки та двійки? (fleißig) 2. Робота важка? (leicht) 3. Ця стаття довга? (kurz) 4. Текст легкий? (schwer) 5. Він добре малює? (schlecht) 6. Його батько молодий? (alt) 7. Це хороший реферат? (schlecht) 8. Кава тепла? (kalt) 9. Він мало працює? (viel)

б) Приклад: Ти багато вчиш? (leicht lernen)

Lernst du viel? – Nein, ich lerne nicht leicht.

1. Він багато малює? (gern zeichnen) 2. Вона легко все розуміє? (viel arbeiten) 3. У мене знову помилки? (richtig schreiben) 4. Ти вивчаєш медицину? (gern haben) 5. Ти й Олена вивчаєте історію? (zusammen studieren)

24. Поговоріть зі своїм колегою, стежте за інтонацією питання та відповіді.

Приклад: Wen? bitten – Herr Winter – dieser Junge

A.: Wen bitten Sie? Herrn Winter?

B.: Nein, nicht Herrn Winter. Ich bitte diesen Jungen.

Wen? rufen – die Schwester – dieser Student

fragen – der Vater – dieser Herr

zeichnen – die Kinder – die Natur

unterrichten – diese Studentengruppe – Aspiranten

Wie? heißen – Manuella – Jana

lernen – leicht – viel

arbeiten – fleißig – schlecht

Wann? Kaffee trinken – am Abend – am Tage

Texte lernen – jetzt – am Abend

fertig sein – jetzt – bald

die Fehler berichtigen – am Abend – jetzt

25. а) Вирішіть, які заперечення варто використати у наступних ситуаціях; б) інсценуйте ситуації:

1. - Hast du einen Bruder?

- Nein, ... Bruder. Nur eine Schwester.

- Arbeitet sie?

- Nein. Sie arbeitet Sie studiert.

- Was studiert sie? Chemie?

- Nein. ... Chemie. Sie studiert Literatur.

- In Weimar?

- Nein. ... in Weimar. In Berlin.

2. - Was unterrichtet diese Lehrerin? Deutsch?
 - Nein. ... Deutsch. Sie leitet ein Seminar in Mathematik.
 - Hast du Einsen und Zweien in Mathematik?
 - Nein. ... Einsen. Nur Dreien.
 - Lernst du ... leicht?
 - Ja, aber ich arbeite viel.
 - Hast du jetzt eine Mathematikstunde?
 - Nein. Jetzt Wir haben ein Seminar in Geschichte.
3. - Sind viele Mädchen da?
 - ... viele. Nur Jutta und Erika.
 - Ist Heidi ... da?
 - Nein. Sie hat jetzt ein Seminar. Hast du jetzt ... Seminar?
 - Nein, Ich habe eine Englischstunde.
4. - Lernst du Regeln? Schreibst du Beispiele?
 - Nein. ... Regeln und ... Beispiele. Ich schreibe ein Referat.
 - In Grammatik?
 - Nein, ... in Grammatik. In Geschichte. Und du?
 - Ich schreibe ... Referat. Ich habe ... Thema.
 - Gehen wir tanzen!
 - Nein, ich habe ... Zeit.
5. - Was schreibst du? Ein Referat?
 - Das ist ... Referat. Ich berichtige die Fehler.
 - Hast du viele Fehler?
 - Nein, ... viele. Ich schreibe jetzt Beispiele.
 - Bist du bald fertig?
 - Nein, ... bald.

26. Viel ~~am~~ viele?

1. Ich habe ... Fragen. 2. Arbeitet Sie ...? – Ja, sie lernt alle Regeln und schreibt ... Beispiele. 3. Warum spielst du am Abend ... Klavier? – Ich bin Musiklehrerin. 4. Inge schreibt am Abend eine Fehlerberichtigung. Sie schreibt Sie hat Fehler. Sie schreibt ... Sätze. 5. Hast du ... Texte? – Ja, 6. Der Vater zeichnet Er hat ... Bilder. 7. Die Studenten haben ... Stunden. Sie schreiben ... Referate.

27. Jeder чи alle?

1. Er lernt ... Tag. 2. ... Architekt zeichnet gut. 3. ... Jungen und ... Mädchen sind schon da. 4. ... Kinder zeichnen gern. 5. Ich verstehe ... Satz. 6. Wir schreiben ... Sätze. 7. Er berichtigt ... Fehler. 8. Der Lehrer erklärt ... Regeln. 9. Wir lernen ... Regel. 10. Er fragt ... Studenten.

28. Дайте відповіді на запитання до змісту тексту "Die Weinreichs", уживайючи вказані дієслова:

1. Ist Jutta Weinreich Lehrerin? (unterrichten) 2. Ist Herr Weinreich Zeichenlehrer? (unterrichten) 3. Hat Herr Weinreich ein Hobby? (zeichnen) 4. Hat Jutta Weinreich ein Hobby? (zeichnen) 5. Lernt Karin Weinreich gut? (berichtigen) 6. Schreibt der Bruder Fehlerberichtigungen? (berichtigen)

29. Дайте розгорнуту відповідь на запитання викладача:

a) 1. Haben Sie Eltern? 2. Arbeitet Ihre Mutter? Ist sie Chemikerin? 3. Arbeitet Ihr Vater? Ist der Vater Architekt? 4. Haben Sie einen Bruder? Ist er Student? 5. Haben Sie eine Schwester? Ist sie Studentin? 6. Haben Sie ein Kind? Einen Jungen? Ein Mädchen?

b) 1. Haben Sie ein Klavier? Spielen Sie Klavier? Gut? Schlecht? 2. Tanzen Sie gern? Gut? Schlecht? 3. Singen Sie? 4. Zeichnen Sie? 5. Trinken Sie gern Tee? Trinken Sie Kaffee? Viel? Am Abend?

c) 1. Heißen Sie Lene? (Alex)? 2. Sind Sie Student(in)? 3. Studieren Sie Medizin? Englisch? 4. Sind Sie Lehrerin? 5. Studieren Sie fleißig? 6. Arbeiten Sie viel? 7. Lernen Sie alles? Alle Regeln? Alle Texte? 8. Schreiben Sie viel? 9. Schreiben Sie viele Beispiele? 10. Schreiben Sie alles richtig? Berichtigen Sie die Fehler? 11. Schreiben Sie viele Referate? In Grammatik? In Stilistik? 12. Lernen Sie leicht?

30. Розпитайте свого колегу про родину Вайнрайх (див. текст "Die Weinreichs"), який виступить у ролі батька (матері, сина чи дочки).

31. Розкажіть про сім'ю Вайнрайх від імені матері чи батька.

32. Поговоріть зі своїм другом про навчання.

33. Послухайте розмову своїх друзів про навчання, коротко передайте її зміст.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

34. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на порядок слів у питальному реченні.

1. Чому ти тут сидиш? – Я чекаю. 2. Що ви пишете? – Речення. 3. Хто Ян за фахом? – Він лікар. 4. Коли Ютта працює? – Увечері. 5. Ви кличете Міхаеля? – Так. Він тут? 6. Ти вчиш правила? – А ти вчиш приклади? 7. У них тут семінар? 8. Яна багато працює? 9. Ульріх студент? Що він вивчає? 10. Еріх навчається в педагогічному університеті (вивчає педагогіку)? 11. Вип'єш кави? – Ні, дякую. Я вип'ю чаю. 12. Ти кашляєш? Випий мікстуру! 13. Інга грає на піаніно? 14. Ютта добре танцює?

35. *nicht* чи *kein*? Напишіть німецькою.

а) 1. Я не маю брата. У мене дві сестри. 2. Мама не п'є кави. Вона п'є чай. 3. У Ютти немає дитини. 4. Еріх не вчить правило. 5. Яна не пише прикладів. 6. Вони не мають тітки. 7. У Вас немає ввечері семінару? 8. Вона не має сестри? 9. Ульріх не пише реферату? 10. У тебе немає піаніно? 11. Чому ти не пишеш приклад? 12. Чому Міхаель не вчить правила? 13. Я не боюся. 14. Чай не міцний. 15. Вона не утворює прикладу.

б) 1. Кріста не вчиться. 2. Яна не кашляє. 3. Він не питає батька. 4. Ти пишеш неправильно. 5. Ми не готові. 6. Вона не просить матір. 7. Еріх і Ютта живуть не в Ерфурті. 8. Його ім'я не Міхаель. 9. Текст неважкий. 10. Це речення не правильне? 11. Катрін живе не в Берліні? 12. Ти вчишся не ввечері? 13. Не клич брата! 14. Не купайся! Ти кашляєш. 15. Не бійтеся! 16. Не пиши прикладів! Вивчи правило! 17. Я не люблю танцювати. 18. Не чекай тут! 19. Не кажи цього. 20. Ми не граємо у м'яча. 21. Ти чогось не розумієш? – Так, я розумію не все.

36. Напишіть німецькою, повторивши числівники.

1. Чотирнадцять дітей грають у м'яча. 2. Ренаті сімнадцять років. 3. Двадцять студентів пишуть приклади. 4. Тридцять юнаків студенти математики. 5. Сорок дівчат вивчають англійську мову. 6. Пану Ключе шістдесят років. 7. Принеси шістнадцять текстів! 8. Сімдесят осіб сидять тут.

37. Напишіть німецькою. Уживайте активну лексику.

1. У мене є брат. Він архітектор. Йому тридцять. Брат багато працює. Він добре малює. Він любить малювати маму та батька. 2. У тітки Ірми двоє дітей. Її хлопчику десять. Її дівчинці сімнадцять. Хлопчик слухняний. Він старанний. У нього тільки четвірки та п'ятірки. Тільки з англійської мови у нього трійка. У нього багато помилок. Він пише виправлення помилок. Англійська мова важка. Дівчинка – студентка. Їй усе дається легко. Вона зараз пише реферат. Вона добре володіє англійською. 3. Ти пишеш приклади? – Ні, я виправляю помилки. – Добре. Пиши виправлення помилок! А я вивчу текст. – Стривай! А приклади? 4. Ютта Фіхте викладає історію. Вона керує семінаром з історії. Студенти пишуть реферати. Потім вони приносять свої роботи. 5. Ця робота хороша. Виправте лише цю помилку.

38. Напишіть німецькою:

1. Inge is a student of Germanics. 2. There are very many girls here. 3. She is bringing a lot of cups. 4. They have a lot of children. 5. I have plenty of free time. 6. I will write a lot of examples. 7. Erich has an excellent mark in English. 8. Jutta has only a satisfactory mark in Danish. 9. Will you sing? 10. Will you dance? 11. When will Max bathe? 12. Gabi is bringing some water. 13. Jens is drinking juice.

УРОК 6

ФОНЕТИКА

1. Прочитайте, зберігайте огублення наголошених складів:

tun – Ton	wo – Oma	Brot	holen
Gruß – groß	so – oder	froh	wohnen
Hut – Hof	Zoo – ohne	Sohn	Mode
zu – Sohn	froh – oben	Note	Monat

2. Прочитайте, зберігайте огублення також при вимові ненаголошених складів:

Ton – Tonne	wo – ob	kommen	Sonne	von
groß – Grotte	so – Ort	Sommer	wollen	dort
Sohn – Sonne	froh – oft	Morgen	sollen	Post

3. Прочитайте:

Fach	machen	noch
Dach	Sache	doch
Schach	lachen	Woche
schwach	Nacht	kochen
ach – ich	Sprache – sprechen	
Dach – dich	machen – mächtig	
machen – mich	Nacht – Nächte	
lachten – Licht	Fach – Fächer	

4. Порівняйте звучання англійських та німецьких звуків:

a) saw – so	crawl – groß
prawn – pro	Maud – Mode
north – Note	raw – froh
broad – Brot	for – vor
b) sob – ob	lot – Lotte
soft – oft	slot – sollen
fox – von	fond – Sonne
cost – Post	dot – dort

5. Прочитайте і запам'ятайте три основні форми дієслова:

brechen – brach [a:] – hat gebrochen (ламати)
sprechen – sprach [a:] – hat gesprochen (говорити)
kommen – kam [a:] – ist gekommen (приходити)
bringen – brachte – hat gebracht (приносити)
verbringen – verbrachte – hat verbracht (проводити час)
denken – dachte – hat gedacht (думати)

6. Прочитайте, не допускайте редукції ненаголошених голосних:

der Oktober ['ɔk'to:bə] der Professor [pro'fɛso:v] das Kino ['ki:no]
der November [no'vɛmbə] der Lektor ['lɛkto:v] das Foto ['fo:to]

7. Повторіть назви днів тижня.

Die Wochentage sind:

der Montag ['mo:nta:k] der Donnerstag ['dɔnɛsta:k]
der Dienstag ['di:nsta:k] der Freitag ['frɛita:k]
der Mittwoch ['mitvɔx] der Samstag ['zamsta:k]
der Sonntag ['zɔnta:k]

8. Прочитайте власні імена:

Horst [hɔrst] Thomas ['to:mas]
Rolf [rɔlf] Egon ['e:gɔn]
Monika ['mo:nika] Olaf ['o:laf]

9. Прочитайте:

die Kontrollarbeit [kɔnt'rɔl,arbaɪt] wiederholen [vi:də'ho:lən]
die Konferenz [kɔnfe'rents] die Vokabel [vo'ka:bəl]
das Wochenende ['vɔxən,ɛndə] die Vorlesung ['fo:vle:zʊŋ]

10. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики англійської мови, здогадайтеся значення наступних слів:

der Humor, beginnen, die Kontrolle, die Vokabel, die Scham, die Socke, der Titel, waschen, der Schuh, weit, machen, oft, der Park, das Buch, selbst

11. Запам'ятайте чергування *p – f (ff)* в основах англо-німецьких пар слів, напр.: *sharp – scharf*. Прочитайте вголос і, враховуючи вказане чергування, з'ясуйте значення наступних слів:

helfen, reif, hoffen, offen, das Schiff

Правила правопису

1. Відповідно до морфологічного принципу правописання, властивого німецькій мові, слово зберігає своє написання при зміні форми:

der Vater (однина) – die Väter (множина)

die Wand (однина) – die Wände (множина)

2. У словах грецького походження звук [f] передається буквосполученням *ph*, а звук [t] – *th*, наприклад: die Phonetik, die Bibliothek.

ГРАМАТИКА

Порядкові числівники (Ordinalzahlen)

Порядкові числівники утворюються від кількісних з допомогою суфіксів:

від 1 до 19 -te	1. <i>erste</i>	від 20 і далі -ste	20. zwanzigste
	2. zweite		21. einundzwanzigste
	3. <i>dritte</i>		30. dreißigste
	4. vierte		37. siebenunddreißigste
	5. fünfte		99. neunundneunzigste
	6. sechste		100. hundertste
	7. <i>siebte</i>		1000. tausendste
	8. achte		...
	...		

Вони ставляться між означеним артиклем й іменником та отримують закінчення. На письмі після них завжди ставиться крапка. Напр.: другий день – der 2. (zweite) Tag; двадцята жінка – die 20. (zwanzigste) Frau.

Запам'ятайте позначення дат: Heute ist *der* 14. (vierzehnte) Oktober. Wir schreiben die Klausur *am* 30. (dreißigsten) Mai.

Множина іменників (Pluralbildung der Substantive)

У німецькій мові є п'ять типів утворення множини іменників:

-e	-(e)n	-er	–	-s
Більшість іменників				
чоловічого роду • der Tag – die Tage • der Arzt – die Ärzte	жіночого роду • die Regel – die Regeln	середнього роду (переважно з умляутом) • das Bild – die Bilder • das Buch – die Bücher	чоловічого та середнього роду з суфіксами: -er, -el, -en, -chen, -lein • der Lehrer – die Lehrer • das Mädchen die Mädchen	запозичення та німецькі слова, що за- кінчуються на голосний (крім -e) • der Park – die Parks • die Oma – die Omas
Окремі групи іменників				
1. середнього роду (завжди без умляута) • das Heft – die Hefte 2. жіночого роду (завжди з умляутом) • die Nacht – die Nächte	чоловічого роду (слабка відміна і мішана група) • der Junge – die Jungen • der Name – die Namen	чоловічого роду (завжди з умляутом) • der Mann – die Männer	жіночого роду (2 слова) • die Mutter – die Mütter • die Tochter – die Töchter	

Уживання *doch* у відповіді

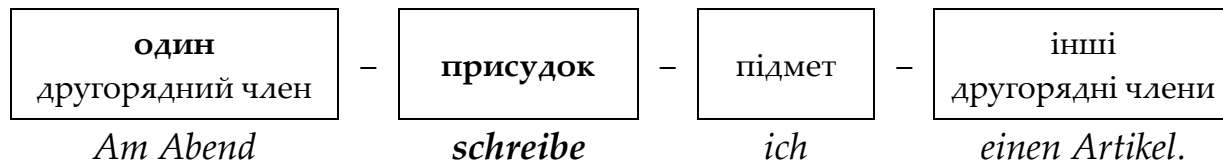
Окрім звичних відповідей Ja та Nein у німецькій мові існує третє слово – Doch. Воно заперечує питання, що містить заперечення (після нього іде стверджувальне речення):

- Studierst du nicht? – Хіба ти не вчишся?
- Doch, ich studiere. – Ні (все ж), я вчуся.

		
Isst du Salat?	Ja.	Nein.
Isst du keinen Salat ?	Doch.	Nein.

Зворотний порядок слів

При зворотному порядку слів на перше місце у реченні ставиться один другорядний член. Друге місце зберігає за собою присудок (відмінювана частина), за ним іде підмет та інші другорядні члени речення.

Пор.: *англ.* In the evening I write an article.

Зворотний порядок слів дозволяє почати речення з відомого: *Am Morgen habe ich eine Stunde.*

Як правило, «нове» в простому поширеному реченні розташовується ближче до кінця: *Am Freitag schreibe ich eine Klausur.*

12. а) Озвучте наступні дати:

1 січня, 12 лютого, 19 березня, 20 квітня, 23 травня, 30 червня, 31 липня, 17 серпня, 9 вересня, 27 жовтня, 11 листопада, 3 грудня.

б) Назвіть дату свого народження:

Ich bin/wurde am ... geboren.

с) Назвіть дати народження членів Вашої родини.

д) Запитайте колег, коли вони святкують свої Дні народження:

Wann hast du Geburtstag? – Ich habe Geburtstag am ...

13. Ужуйте в множині іменники, подані у дужках:

1. (дні) sind warm, (тексти) sind schwer. Die Mutter bringt (чашки). Heike und Heinz sind (аспіранти). Kurt und Erwin sind (робочі), (вечори) sind warm.

2. Vier (діти) sitzen da: zwei (дівчатка) und zwei (хлопчики). Sie lernen (правила). Sie bilden (прикладі). (Діти) schreiben (речення). Sie haben in Englisch nur (четвірки).

3. Eva und Erich sind (студенти). Sie sind (германісти). Sie haben viele (лекції та семінари). Sie schreiben jetzt (реферати) in Sprachgeschichte. Eva und Erich studieren (тексти). Sie arbeiten viele (вечори) zusammen.

4. Heinz hat zwei (сестри). Sie sind (вчительки). Heinz hat (діти). Sie besuchen (тіток) gern. (Діти) zeichnen (картини). Tante Brigitte bringt (чашки). Alle trinken Tee.

14. Заперечте або скажіть, як є насправді:

1. Studieren Sie nicht Englisch? 2. Haben Sie am Dienstag keine Englischstunde? 3. Lernen Sie die Regeln nicht? 4. Schreiben Sie Englisch immer richtig? 5. Berichtigen Sie die Fehler nicht? 6. Fragen Sie den Lektor nicht? 7. Arbeiten Sie nicht viel? 8. Schreiben Sie keine Klausuren? 9. Wiederholen Sie die Vokabeln nicht? 10. Haben Sie nur Einsen in Englisch?

15. Дайте відповідь на запитання, використовуючи слова та словосполучення в дужках, виділіть «відоме» порядком слів:

1. Was machen Sie *am Morgen*? (Tee/Kaffee trinken, Stunden haben, ein Seminar haben, arbeiten) 2. Was machen Sie *am Tage*? (Regeln wiederholen, Texte lernen, Beispiele bilden, Referate schreiben, eine Fehlerberichtigung schreiben) 3. Was machen Sie *am Abend*? (gern tanzen, viel singen, Klavier spielen, Karin besuchen, zu Horst gehen)

ЛЕКСИКА

gehen йти, ходити: Wir gehen zu Frank.

kommen приходити, приїздити, прибувати: Er kommt bald.

machen робити: Was machst du hier?

verbringen проводити (час): Sie verbringen die Zeit gut.

wiederholen повторювати: Wiederhole den Text!

auswendig напам'ять: Sie lernen alles auswendig.

falsch неправильний: Dieser Satz ist falsch.

der Geburtstag день народження: Wann hat der Bruder Geburtstag?

die Konferenz (die Konferenzen) конференція: Bald haben wir eine Konferenz.

die Kontrollarbeit (die Kontrollarbeiten) = **die Klausur** (die Klausuren) контрольна робота: Diese Klausur ist schwer.

der Morgen ранок: am Morgen вранці (пор.: am Tage)

das Schach шахи: Ich spiele gern Schach (пор.: Ball spielen)
die Vokabel (die Vokabeln) слово (окреме слово іноземної мови): Wir wiederholen alle Vokabeln.
die Vorlesung (die Vorlesungen) лекція: Am Morgen haben sie Vorlesungen.
die Woche (die Wochen) тиждень: Wir verbringen hier eine Woche.
der Wochentag (die Wochentage) день тижня: alle Wochentage
der Montag понеділок: am Montag (у понеділок)
der Dienstag вівторок: Am Dienstag habe ich kein English.
der Mittwoch середа: Am Mittwoch habe ich eine Vorlesung.
der Donnerstag четвер: Am Donnerstag hat er frei.
der Freitag п'ятниця: Am Freitag besuchen wir Erich.
der Samstag (Sonabend) субота: Am Samstag haben wir Stunden.
der Sonntag неділя: Den Sonntag verbringen wir hier.
allein один (наодинці): Sie lebt allein.
dann потім: Wir lernen die Regel, dann bilden wir Beispiele.
einmal один раз: Schreife den Satz einmal!
immer завжди: Sie arbeitet immer gut.
morgen завтра: Thomas kommt morgen.
noch ще: Sage das noch einmal!
oder або, чи: Lernst du die Regeln oder die Vokabeln?
schon вже: Wir schreiben die Kontrollarbeit schon morgen.
bei (прийменник) у: Er sitzt bei Egon.

СЛОВОТВИР

ОСНОВА дієслова + -ung

означає дію, процес
чи результат дії

erklären – **die Erklärung** (пояснення)

16. Скажіть, від яких дієслів утворено ці слова. Перекладіть їх на українську мову:

a) die Bildung, die Vorlesung, die Beherrschung, die Wiederholung, die Zeichnung

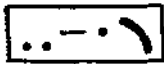
b) der Sänger, der Tänzer, der Leiter, der Besucher, der Spieler

ІНТОНАЦІЯ

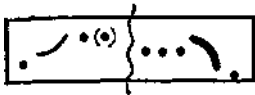
17. Відпрацюйте читання акцентних та ритмічних груп.

der 'Monat, der Morgen, am Montag, am Morgen, am Mittwoch, mit Thomas, mit Olaf, bei Egon, schon morgen

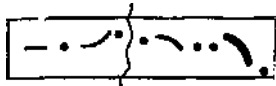

eine Woche 'Zeit, eine Stunde Zeit, einen Monat Zeit

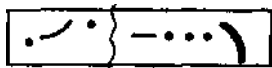

am 'Montag oder am 'Dienstag, am Mittwoch oder am Donnerstag, am Freitag oder am Samstag, am Samstag oder am Sonntag

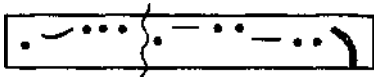
18. Відпрацюйте читання фраз.

Franz und Thomas besuchen die 'Tante.
Lars und Christa verstehen die Regel.
Max und Ulrich erklären die Sätze.

Am Sonntag bleibe ich zu 'Hause.
Am Morgen lernt sie einen Text.
Am Dienstag schreibt er ein Diktat.

Das Wochenende verbringe ich immer bei 'Hans.
Das Wochenende verbringe ich nur bei Rene.

'Wann? Oder 'kommst du nicht? – 'Doch.
Was? Oder schreibt sie nicht? – Doch.
Wie? Oder sagst du nicht? – Doch.

ТЕКСТ

19. Прочитайте текст. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонетично правильне читання.

Horst und Rolf sind Studenten

Horst und Rolf studieren zusammen. Sie lernen Englisch. Rolf lernt viel. Rolf lernt Regeln und bildet Beispiele. Er lernt Texte und schreibt Sätze. In Englisch hat Rolf eine Eins. Bald haben sie eine Kontrollarbeit.

R.: Horst, am Montag schreiben wir eine Kontrollarbeit.

H.: Wann? Schon am Montag?

R.: Ja, aber wir haben eine Woche Zeit. Komm morgen! Wir wiederholen alles noch einmal.

H.: Schade¹. Am Dienstag habe ich eine Konferenz.

R.: Nun, komm am Mittwoch! Wir wiederholen die Vokabeln. Dann schreiben wir Beispiele.

H.: Nein. Ich komme nicht. Am Mittwoch besuche ich Monika. Sie hat Geburtstag,

R.: Am Donnerstag habe ich eine Vorlesung in Sprachgeschichte². Dann... Hast du am Abend keine Zeit?

H.: Doch... Aber nein, am Abend kommt meine Mutter.

R.: Dann am Samstag oder am Sonntag.

H.: Nein. Das Wochenende verbringe ich immer bei Egon. Wir spielen Schach.

R.: Schade. Dann wiederhole ich alles allein.

Пояснення до тексту

¹ schade – шкода

² die Sprachgeschichte – історія мови

ЗАВДАННЯ

20. Ужуйте у множині іменники, подані в дужках.

Diese (студенти) sind (германісти). Wochentags haben sie (лекції та семінари). Sie besuchen (уроки англійської мови). (Хлопці і дівчата) studieren fleißig. Sie lernen (слова і правила). Sie schreiben oft (контрольні роботи). Bald haben (студенти) eine Konferenz. Sie schreiben (реферати). Sonntags haben (студенти) keine (уроки). Sie verbringen die Zeit interessant. Oft besuchen sie (парки та кінотеатри).

21. Підтвердіть або заперечте Вашому співрозмовнику:

1. Lernen Sie Schwedisch? 2. Haben Sie Englisch nicht gern? 3. Besuchen Sie nicht alle Stunden? 4. Lernen Sie leicht? 5. Schreiben Sie morgen eine Klausur? 6. Machen Sie keine Fehler? 7. Schreiben Sie immer eine Fehlerberichtigung? 8. Wiederholen Sie die Vokabeln nicht? 9. Haben Sie morgen Geburtstag?

10. Spielen Sie nicht Klavier? 11. Zeichnen Sie gut? 12. Verbringen Sie das Wochenende allein? 13. Lernen Sie alles am Wochenende? 14. Lernen Sie am Sonntag keine Regeln? Keine Texte? Keine Vokabeln?

22. Дайте відповідь на запитання. Поясніть, чому Ви погоджуєтесь або відмовляєтесь:

1. Morgen ist eine Konferenz. Kommen Sie? – Ja, ... / Nein, ... 2. Am Sonntag ist ein Tanzabend. Kommen Sie? 3. Am Freitag hat (Nina) Geburtstag. Kommst du? 4. Am Donnerstag spiele ich mit (Martin) Schach. Kommst du? 5. Den Abend verbringe ich bei (Max). Kommen Sie? 6. Am Sonntag sind wir bei (Anton). Kommen Sie?

23. a) Завершіть мікродіалоги. Визначте, яку роль в ситуації відіграє пропущене слово (виражає відоме, нове, заперечення тощо); b) Інсценізуйте мікродіалоги.

1. - Was machst du morgen?
 - Ich habe ... Kontrollarbeit.
 - Wiederholst du jetzt alles?
 - Nein, nur ... Vokabeln.
 - Wiederholst du ... Texte und ... Regeln nicht?
 - Nein, ... Texte und ... Regeln.
2. - Hast du jetzt ... Zeit? Ich schreibe am Montag ... Klausur. Ich habe ... Fragen.
 - Jetzt habe ich ... Zeit. Morgen habe ich ... Konferenz. Ich schreibe ... Referat. Komm morgen!
3. - Spielst du ... Klavier? Hast du ... Klavier?
 - Ja, ich bin selbst ... Musiklehrerin. Spielst du ... Schach?
 - Selten. Ich arbeite viel.
4. - Was machst du am Wochenende?
 - ... Wochenende verbringe ich bei Erika. Sie hat ... Geburtstag. Wo bringst du ... Samstag und ... Sonntag?
 - Hier, in Berlin. Ich spiele mit Max ... Schach.

24. Працюйте у парі, перекладаючи репліки по черзі. Перевірте переклад колеги за ключем праворуч:

1.	– Як ти проводиш вихідні?	– Wie verbringst du das Wochenende?
	– Добре. Егон і я граємо в шахи. Потім приходять Сабіна та Інґа. Інґа добре грає на піаніно. Ми танцюємо.	– Gut. Egon und ich spielen Schach. Dann kommen Sabine und Inge. Inge spielt gut Klavier. Wir tanzen.
2.	– Ти повторюєш тільки тексти. А правила ти не повторюєш?	– Du wiederholst nur die Texte. Wiederholst du die Regeln nicht?
	– Аякже, повторюю. Потім пишу ще приклади.	– Doch! Ich wiederhole sie. Dann schreibe ich noch Beispiele.
3.	– Завтра середа. А в п'ятницю ми пишемо контрольну роботу. Але я не все розумію.	– Morgen ist Mittwoch. Und am Freitag schreiben wir eine Kontrollarbeit. Aber ich verstehe nicht alles.
	– Приходь у четвер. Попрацюємо разом.	– Komm am Donnerstag. Wir arbeiten zusammen.
4.	– Зіграємо в шахи?	– Spielen wir Schach?
	– У мене немає часу. Я повторюю правила, пишу речення, вчу слова.	– Ich habe keine Zeit. Ich wiederhole die Regeln, schreibe die Sätze, lerne die Vokabeln.
	– У вас скоро контрольна робота? Ти боїшся?	– Habt ihr bald eine Klausur? Hast du Angst?
	– Ні, не боюся!	– Nein, keine Angst.
	– Ну, молодець!	– Na, du bist brav!

25. Складіть та інсценізуйте мікродіалоги. У відповіді на питання висловте «відоме», використовуючи порядок слів та інтонацію:

Приклад: am Wochenende in Berlin sein

– Ich bin am Wochenende in Berlin. Und du?

– Nein. Das Wochenende verbringe ich bei Max.

1. am Morgen nur Kaffee trinken; 2. das Wochenende in Weimar verbringen; 3. am Montag eine Kontrollarbeit schreiben; 4. am Tage arbeiten; 5. am Abend eine Vorlesung haben; 6. am Samstag Sabine besuchen; 7. am Abend Klavier spielen; 8. am Freitag eine Konferenz haben; 9. jetzt alles wiederholen; 10. am Sonntag zeichnen; 11. jetzt eine Fehlerberichtigung schreiben

26. Скажіть, що відбувається потім:

1. Renate macht einen Fehler, dann... 2. Ich lerne die Regeln, dann... 3. Wir wiederholen alles, dann... 4. Bilde Beispiele, dann... 5. Wir baden, dann... 6. Wir verbringen zwei Stunden bei Karin, dann... 7. Er besucht Tante Irma, dann... 8. Die Studenten schreiben eine Klausur, dann...

27. Поставте питання за змістом тексту "Horst und Rolf sind Studenten":

- a) Ваш колега дасть відповіді за Рольфа. Розпитайте його про навчання;
- b) Ваш колега дасть відповіді за Горста. Розпитайте його, як він проводить час.

28. Дайте розгорнуту відповідь.

1. Was sind Horst und Rolf? 2. Wie lernt Rolf? 3. Wie lernt Horst? 4. Arbeiten sie viel zusammen? 5. Bald haben sie eine Klausur. Wiederholen sie alles zusammen?

29. Розкажіть а) про Рольфа, б) про Горста, с) про свої плани на тиждень.

30. Інсценуйте діалоги:

a) A. пропонує провести час разом. B. відмовляється, оскільки у нього є вагома причина. Використайте наступний мовний матеріал:

A.: die Wochentage, den Abend zusammen verbringen, am Abend Schach spielen, tanzen, singen, Klavier spielen, Kaffee trinken, Uta besuchen, zu Ulrich gehen, allein sitzen	B.: eine Klausur schreiben, alles wiederholen, ein Referat schreiben, eine Konferenz haben, ein Seminar am Abend haben, am Abend arbeiten, das Wochenende bei Katrin verbringen
---	---

б) У Моніки день народження. Потрібно знайти відповідний день, щоб потанцювати та поспівати. Кожен студент у групі пропонує свій варіант, обґрунтовано відкидаючи попередній та враховуючи розклад і власний план на тиждень. Потрібно вибрати той день, за який висловиться більшість.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

31. Випишіть з лексики попередніх уроків усі іменники, розподіливши їх за групами утворення множини.

32. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на іменники у множині.

1. Я не пишу цих вправ. 2. Вечори тепер холодні. 3. Діти грають у м'яча. 4. У мене дві тітки. 5. Принеси чотири чашки. 6. Його брат проведе тут три дні. 7. Ці люди – лікарі. 8. Хто ці чоловіки за фахом? – Вони германісти. 9. Я не маю сестер. 10. Ми студенти. 11. Ми вивчаємо ці тексти. 12. Як звати цих робітників? 13. У тебе тут помилки. Вивчи правила, утвори приклади! виправ помилки! У тебе є питання? 14. Це – вчителі та вчительки. 15. У нього зараз уроки. 16. Тут працюють архітектори. 17. У неї з англійської мови тільки п'ятірки та четвірки. 18. Хлопці та дівчата пишуть реферати. 19. У вас сьогодні семінари та лекції.

33. Напишіть німецькою. У реченнях зі зворотним порядком слів підкресліть присудок і підмет.

1. У понеділок у мене лекції. 2. У вівторок у Горста день народження. 3. Ти прийдеш у середу? 4. У четвер у нас семінар. 5. У вас у п'ятницю конференція? 6. У суботу вони не працюють. 7. У неділю я відвідаю Ренату. 8. Як ти проводиш вихідні? – Ми відвідуємо тітку Еріку чи пана Корна. 9. Ти маєш час? Приходь! Попрацюємо разом. 10. Повторіть, будь ласка, ще раз. Будь ласка, вивчіть всі слова та правила, напишіть приклади. 11. Приходьте у вівторок. – У вівторок у нас лекція. Ми прийдемо у середу або у четвер. 12. Рольф вже студент? – Так. Він вивчає хімію. Вранці у нього лекції та семінари. А ввечері він завжди удома. 13. Уже завтра ми пишемо

контрольну роботу. – Давай усе разом повторимо. 14. Ти завжди відвідуєш лекції? – І всі семінари.

34. Напишіть німецькою. Використовуйте активну лексику.

а) 1. Моніка та Рольф навчаються разом? Де вони? Вони мають семінари? 2. У тебе завтра контрольна робота. Що ти повторюєш? Ти повторюєш усе? – Ні. Лише два тексти та слова. – Чому ти не повторюєш правила? – Увечері я повторю правила і напишу приклади. 3. У п'ятницю я йду до Брігітти. А ти не прийдеш до Брігітти? – Чого ж, прийду! 4. Де ви проведете вихідні? – У Томаса. Він має день народження. 5. У середу у нас конференція. Приходь завтра! – Ні, не прийду. Завтра я працюю. 6. Ви не прийдете у вівторок? – Та ні, ми прийдемо. У вівторок ми не маємо семінарів. 7. Ти не граєш у шахи? – Та граю. Я люблю грати у шахи з Мартіном.

б) 1. Коли ти напишеш цей текст? – У четвер. У четвер я маю час. 2. Вони приїдуть у суботу? – У суботу вони не мають часу. Вони приїдуть у вівторок. 3. Що робить Олаф на вихідних? – У суботу Олаф іде до Крісти. Вона має день народження. 4. Горст не працює? – Ні, він студент. Ми вчимося разом. 5. Ти добре малюєш. Кого ти любиш малювати? Намалюй Сабіну! 6. У тебе немає брата? – Є! – Як його ім'я? – Франк. – Він вчиться не в Берліні? – У Дрездені. Чому ти питаєш? Поясни! 7. Принеси каву. Потім поклич Уту та Егона. 8. Виправ помилку, потім напиши ще один приклад. 9. Я завжди сиджу тут одна. Потім приходить Еріка. Ми разом працюємо. Потім п'ємо каву. 10. Горст один. Піди до Горста. У тебе немає увечері семінарів.

35. Напишіть німецькою.

1. He does not drink juice, does he? – But he does! 2. Max is fond of playing chess with Martin. 3. You don't study Swedish, do you? – But I do! 4. Do you have some free time in the evening? 5. Gabi has no time. On Sunday she reads the texts. On Monday she has a seminar in grammar. Friday is Martha's birthday. Gabi will go to see Martha. 6. Where are you going to spend this night? – I'll visit Max. We always have a good time there.

УРОК 7

ФОНЕТИКА

1. Прочитайте, зберігайте огублення також при вимові ненаголошеного складу:

Bau	Baum	aus	brauchen
blau	Haus	auch	kaufen
Frau	faul	Auge	laufen
Schau	Traum	Auto	Pause
genau	kaum	Autor	Paul
grau	laut	außen	Klaus

2. Прослухайте, порівняйте звучання англійських та німецьких звуків:

loud – laut	brow – Braue	frown – Frau
brown – braun	croud – grau	shout – Schau
how – Haus	about – Bau	fowl – faul

3. Прочитайте, зберігайте огублення також при вимові ненаголошеного складу:

Dauer	graue	Brauen
Bauer	Frauen	dauern
Mauer	trauen	lauern

4. Прочитайте, запам'ятайте три основні форми дієслова:

bleiben – blieb – ist geblieben (залишатися)

fahren – fuhr – ist gefahren (їхати)

gehen – ging – ist gegangen (йти)

laufen – lief – ist gelaufen (бігти)

werden – wurde – ist geworden (ставати)

5. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики англійської мови, здогадайтесь значення наступних слів!

das Haus, braun, die Schau, formen, vorwärts, korrekt, sauer, der Nachbar, der Termin, das Gras, das Insekt, das Eis, das Museum, finden, die Hand, der Sommer, der Winter

6. Запам'ятайте чергування *t – s (ss)* в основах англо-німецьких пар слів, наприклад: *water – Wasser*. Прочитайте вголос і, враховуючи вказане чергування, з'ясуйте значення наступних слів:

essen, der Schuss, lassen, der Fuß, besser, vergessen, hassen

ГРАМАТИКА

Відмінювання присвійних займенників (*Deklination der Possessivpronomen*)

В уроці 4 ми уже вивчили початкову форму присвійних займенників:

ich	du	er	sie	es		wir	ihr	sie	Sie
<i>mein</i>	<i>dein</i>	<i>sein</i>	<i>ihr</i>	<i>sein</i>		<i>unser</i>	<i>euer</i>	<i>ihr</i>	<i>Ihr</i>

Присвійні займенники відмінюються в однині як неозначений артикль, а у множині – як означений. Займенник *euer* при додаванні закінчень вкорочується, втрачаючи прикінцевий звук *e*: *eure, eurem...*

	<i>Singular</i>			<i>Plural</i>
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	
N.	mein	meine	mein	meine
G.	meines	meiner	meines	meiner
D.	meinem	meiner	meinem	meinen
A.	meinen	meine	mein	meine

7. Підберіть за змістом присвійні займенники.

Ich heiße Monika. ... Mutter heißt Gerda. ... Vater heißt Thomas. Er ist Chemiker. ... Vater hat einen Bruder. ... Bruder lebt in Berlin. ... Frau arbeitet nicht. Sie haben ein Kind. ... Junge heißt Jens.

... Mutter hat eine Schwester. Die Mutter besucht ... Schwester oft. ... Tante heißt Isolde. Ich habe ... Kinder gern. "Tante Isolde, sind ... Kinder zu Hause?" – "... Cousinsen spielen Ball!"

Wir haben ein Wochenendhaus. ... Haus ist gut. Wir haben hier auch einen Garten. Wir arbeiten in ... Garten gern.

8. Дайте пораду, до кого потрібно звернутися:

а) Приклад: мій батько – Da kommt mein Vater. Frag meinen Vater!

твій брат, моя сестра, твоя мати, його вчитель, твій практикант, її дитина, моя вчителька, його лікар, твоя аспірантка

b) Приклад: наш професор – Fragen wir unseren Professor! Unser Professor ist hier.

наша тітка, наша мама, ваш брат, їхній вчитель, наша вчителька, ваш хлопчик, Ваш аспірант, їхній професор

c) Приклад: твій учитель – Da kommt dein Lehrer. Sag es deinem Lehrer!

мій батько, його студентка, Ваш учитель, її аспірант, їхній студент, наші батьки, твій лікар, ваша бабуся, моя сестра

d) Приклад: наші аспіранти – Da sitzen unsere Aspiranten. Bitten wir unsere Aspiranten!

наші вчителі, твої сестри, його практиканти, наші студенти, її хлопчики, мої дівчата, Ваші студентки, наші діти

9. Скажіть німецькою:

a) 1. Еріко, поклич свого брата. 2. Міхаеле, спитай свого батька. 3. Катрін, попроси свого практиканта. 4. Крісто, знайди своїх студентів. 5. Моніко, принеси свою роботу. 6. Ута, виправ свої помилки. 7. Франце, твоя картина готова? 8. Петре, що викладає твоя мати?

b) 1. Фрау Бергер, запитайте свого чоловіка. 2. Фрау Крайн, покличете, будь ласка, своїх студентів. 3. Попросіть свою дружину, пане Вінтер. 4. Пане Корн, де Ваша робота? 5. Фрау Фрост, ось Ваші тексти. 6. Намалюйте своїх дітей, пане Вальтер. 7. Пане Браун, Ваша дружина володіє англійською мовою? 8. Ваш реферат дуже цікавий, фрау Зафт.

10. Дайте відповідь на запитання, використовуйте запропонований мовний матеріал та присвійні займенники:

a) Was machen unsere Studenten am Abend?

Ulrich	ein Referat schreiben
Walter	den Arzt besuchen
Michael	die Mutter nach Hause bringen
Frank	die Tante besuchen
Willi	die Fehler berichtigen
Klaus	den Bruder zeichnen

Werner	das Mädchen besuchen
Paul	die Hausaufgabe machen

b) Was machen unsere Studentinnen am Abend?

Erika	die Arbeit schreiben
Jana	das Kind baden
Monika	die Texte lernen
Rita	den Jungen zeichnen
Ute	die Schullehrerin besuchen
Katrin	die Aufgabe machen
Christa	das Reiseprogramm studieren
Gabi	den Urlaub bekommen

ЛЕКСИКА

antworten 1. відповідати (на запитання): Du antwortest richtig. 2. відповідати (на уроці): Er lernt alles. Er antwortet immer gut.

beginnen 1. починати: Der Lehrer beginnt die Stunde. 2. починатися: Die Stunde beginnt.

bekommen отримувати: Sie bekommt eine Eins.

bleiben залишатися: Ich bleibe hier.

brauchen потребувати: Er braucht Zeit. Wir brauchen ein Beispiel.

dauern тривати (з вказівкою часу): Die Konferenz dauert zwei Tage.

fehlen бути відсутнім: Wer fehlt heute?

finden 1. знаходити: Ich finde hier keinen Text. 2. вважати: Wie findest du mein Referat?

grüßen вітатись: Er grüßt mich: "Guten Tag!"

hören 1. слухати: Ich höre Musik. 2. чути: Ich höre gut.

kaufen купувати: Was kaufst du hier?

reisen подорожувати: Wir reisen gern.

üben вправлятися, тренуватися, практикувати: Er übt viel.

übersetzen перекладати: Er übersetzt den Text aus dem Deutschen ins Ukrainische.

die Antwort (die Antworten) відповідь: Seine Antwort ist richtig.

der August серпень: Anfang August (на початку серпня), Mitte August (у середині серпня), Ende August (наприкінці серпня)
das Diktat (die Diktate) диктант: Wir schreiben viele Diktate.
das Haus (*nur Sing.*) дім (абстрактне поняття): zu Hause (вдома): Er ist jetzt zu Hause.; nach Hause (додому): Wann kommst du nach Hause?
die Hausaufgabe (die Hausaufgaben) домашнє завдання: Er macht keine Hausaufgaben.
der Lektor (die Lektoren) викладач: Er ist Lektor für Englisch.
die Reise (die Reisen) подорож: Die Reise ist sehr interessant.
die Übung (die Übungen) вправа: Jetzt schreiben wir eine Übung.
der Urlaub відпустка: Ich habe Urlaub. Er bekommt zwei Tage Urlaub. Wann gehst du in Urlaub? Verbringt ihr den Urlaub zusammen?
auch теж, також: Sie kommt auch.
aufmerksam уважний: Alle sind aufmerksam.
diesmal цього разу: Diesmal bleiben wir zu Hause.
dort там: Er sitzt dort.
krank хворий: Er ist krank.
mündlich усний: Wir machen diese Übung mündlich.
schriftlich письмовий: Macht diese Aufgabe schriftlich!
pünktlich точний; вчасно: Er kommt pünktlich.
zuerst спочатку: Schreib zuerst die Übung!
zu Ende sein закінчитися: Die Stunde ist zu Ende.
nach в (прийменник вказує напрямок руху й уживається з назвами країн і міст середнього роду): Die Reise geht nach Ungarn, nach Berlin.

СЛОВОТВИР

основа іменника + -(e)n- + основа іменника

die **Woche** + **-n-** + **der Tag** = **der Wochentag** (день тижня)

11. а) Згадайте значення наступних слів:

Wochenende, Frauentag, Sommerurlaub, Kaffeetasse, Studentenabend, Abendstudent, Studentenzimmer, Stundenplan, Teetasse

б) назвіть рід і множину цих іменників;

с) уживайте ці складні іменники в коротких ситуаціях, наприклад: das Wochenendhaus: Wir haben ein Wochenendhaus. Wir verbringen dort unseren Urlaub.

12. Прочитайте складні слова, стежте за наголосом. Розбийте їх на компоненти, з'ясуйте їхнє значення та знайдіть український еквівалент.

das Wochenende, das Wochenendhaus, das Warenhaus, die Hausfrau, das Reiseprogramm, die Sommerreise, der Augenarzt

ІНТОНАЦІЯ

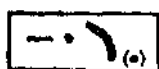
13. Прочитайте, відпрацюйте читання акцентних та ритмічних груп.

ich 'brauche, wir kaufen, zu Hause, nach Hause, nach Ungarn, dein Auto, sein Garten, ihr Urlaub

meine 'Mutter, ihre Schwester, seine Tante, Ihre Reise, deine Arbeit

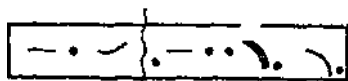

Anfang 'Juni, Mitte Mai, Ende Juli, Mitte März

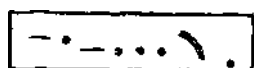

Anfang Au'gust, Mitte April, Ende Oktober, Ende November, Ende Dezember

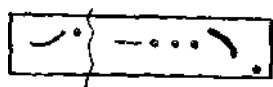
14. Прочитайте, відпрацюйте читання фраз.

Frank und 'Horst sind Ende Au'gust in Urlaub.
Paul und Klaus sind Anfang August in Urlaub.

Wann bekommst du deinen 'Urlaub? Wo verbringt er seinen Urlaub? Wann besuchst du deine Tante? Wie erklärt sie ihren Fehler?

'Diesmal reisen wir nach 'Weimar. Diesmal bleiben wir in Dresden. Diesmal sitzen wir zu Hause. Diesmal gehe ich zu Petra.

15. Прочитайте пари реплік. Інтонуйте репліку-запитання відповідно до змісту репліки-відповіді.

- a) Brauchen Sie ein Buch? – Nein, danke.
Brauchen Sie dieses Buch? – Nein, meine Schwester.
Brauchen Sie dieses Buch? – Nein, dieses nicht. Ich brauche jenes.
Brauchen Sie ein Buch? – Nein, ein Wörterbuch.
- b) Kaufen Sie einen Tisch? – Nein, ein Klavier.
Kaufen Sie diesen Tisch? – Nein, danke.
Kaufen Sie diesen Tisch? – Nein, diesen nicht. Ich brauche jenen.
Kaufen Sie den Tisch? – Nein, mein Vater.

ТЕКСТ

16. Прочитайте текст. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонетично правильне читання.

Unsere Deutschstunde

Heute ist Mittwoch, und wir haben eine Deutschstunde. Die Stunde beginnt pünktlich. Der Lektor kommt und grüßt die Studenten: "Guten Tag!" Er fragt: "Sind alle da?" Nein, Anna fehlt. Sie ist krank.

Zuerst prüfen¹ wir die Hausaufgabe. Alle machen ihre Hausaufgaben fleißig. Wir haben wenige Fehler. Nur Max lernt schlecht. Er macht viele Fehler. Wir berichtigen unsere Fehler. Der Lektor fragt Eva. Er findet ihre Antwort gut. Sie bekommt eine Eins.

Der Lektor sagt: "Diesmal schreiben wir ein Diktat!" Er bittet: "Seid aufmerksam, schreibt nicht falsch!" Alle werden leise². Aber das Diktat ist leicht. Alle verstehen den Text und schreiben richtig.

Dann machen wir Übungen mündlich und schriftlich. Der Lektor fragt: "Ist alles klar?"³ Ja, alles ist klar. Es ist nicht schwer. Wir lesen und hören Texte, üben unsere Aussprache, schreiben Sätze, bilden Dialoge und übersetzen viel aus dem Deutschen ins Ukrainische. Wir sprechen nur Deutsch. Unser Deutsch ist noch nicht gut, aber wir arbeiten fleißig und gern.

Die Zeit vergeht schnell⁴. Bald ist die Stunde zu Ende. Der Lehrer sagt: "Auf Wiedersehen!" Wir antworten auch: "Auf Wiedersehen!" und gehen nach Hause.

Пояснення до тексту

¹ prüfen – *тут*: перевіряти

² leise werden – затихати

³ Ist alles klar? – Усе зрозуміло?

⁴ ... vergeht schnell – *тут*: минає швидко

ЗАВДАННЯ

17. *Zu Hause* чи *nach Hause*? Розіграйте діалоги.

1. – Bist du morgen ... Rolf?

– Am Morgen habe ich eine Englischstunde. Dann schreibe ich mein Referat.

– Wann kommst du ...?

– Am Abend bin ich

2. – Wo verbringst du deinen Urlaub?

– In Rostock. Ich bleibe dort zwei Wochen. Dann bin ich

– Bist du Ende Juli schon ... ?

– Ich komme ... Anfang August.

18. Запитайте свого колегу, уживайте присвійні займенники:

а) чи правильний його приклад, чи виправляє він свою помилку, чи цікава його робота, чи легкий у нього текст, чи готова його робота, чи цікавий його реферат;

б) що говорить його батько, коли він відвідає свого вчителя, як називається його брат, як довго його сестра лишатиметься в Берліні, коли приїдуть його батьки, що робить його брат, чому він кличе пана Краузе, скільки часу триває його відпустка, коли він отримає свою відпустку.

19. Працюйте у парі, перекладаючи репліки по черзі. Перевірте переклад колеги за ключем праворуч:

1. – Де працює Ларс?	– Wo arbeitet Lars?
– Він окуліст. Він живе і працює в Мюнхені.	– Er ist Augenarzt. Er lebt und arbeitet in München.
– А чим займається його дружина? У них є діти?	– Und was macht seine Frau? Haben sie Kinder?
– Інга домохазяйка. А їхні діти уже дорослі.	– Inge ist Hausfrau. Und ihre Kinder sind schon groß.
2. – Куди ви поїдете цього разу?	– Wohin geht die Reise diesmal?
– Цього разу ми отримаємо відпустку у середині серпня. Ми проведемо її вдома. А ви?	– Diesmal bekommen wir Urlaub Mitte August. Wir verbringen ihn zu Hause. Und ihr?
– У нас відпустка у жовтні. Ми також залишимося вдома.	– Wir haben Urlaub im Oktober. Wir bleiben auch zu Hause.
3. – Ти любиш подорожувати?	– Reist du gern?
– Так, тепер я поїду до Відня.	– Ja, nun reise ich nach Wien.
– І скільки триватиме твоя подорож?	– Und wie lange dauert deine Reise?
– Я пробуду там два тижні. Наприкінці квітня я повернусь додому.	– Ich bleibe dort zwei Wochen. Ende April komme ich wieder nach Hause.
4. – Тобі ще потрібен мій словник?	– Brauchst du noch mein Wörterbuch?
– Так, я перекладаю текст.	– Ja, ich übersetze den Text.
– Ти скоро закінчиш?	– Bist du bald fertig?
– Ні, у мене багато домашніх завдань. Це протриває ще годину.	– Nein, ich habe viele Hausaufgaben. Das dauert noch eine Stunde.
– Ну гаразд!	– Na gut!

20. Складіть мікродіалоги, використовуйте присвійні займенники.

Приклад: Хто там малює свого хлопчика?

A.: **Wer** zeichnet dort **seinen** Jungen?

B.: Das ist **Sabine**. **Ihr** Junge sitzt so still.

A.: Sind **ihre** Bilder gut?

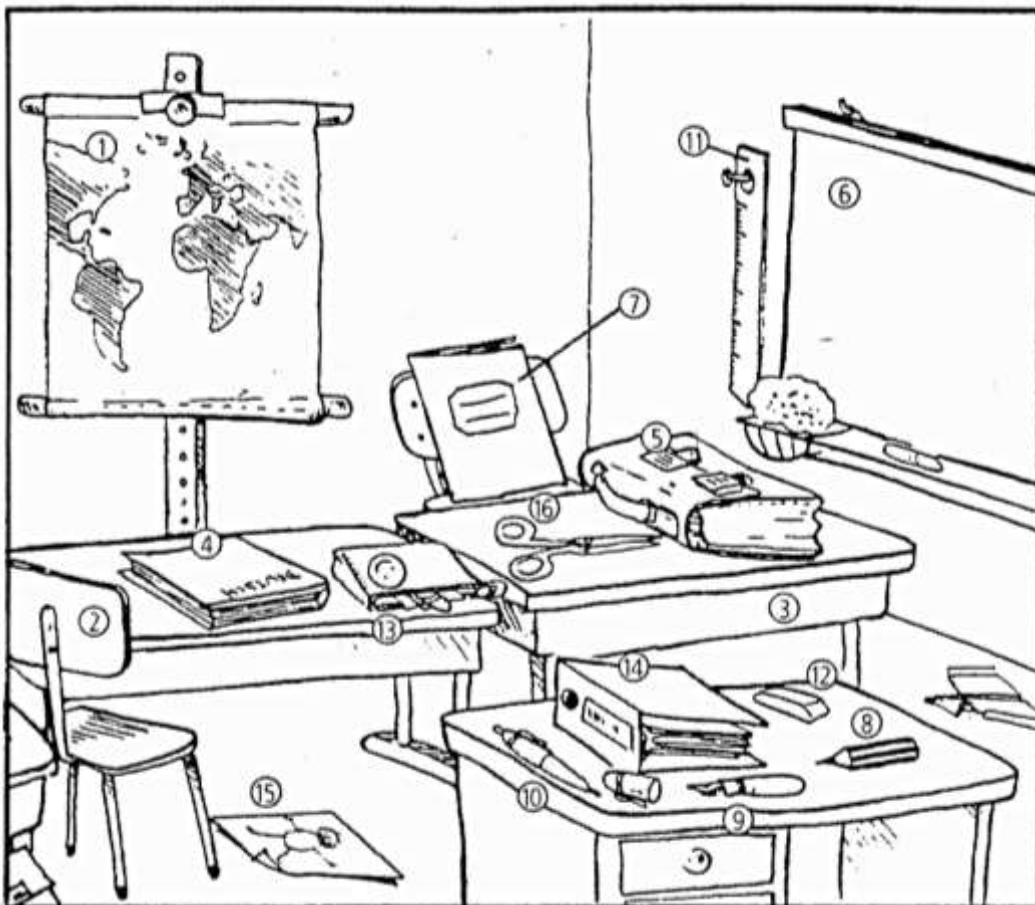
B: **Sabine** zeichnet sehr gut. Ich finde **ihre** Bilder sehr schön.

1. Хто завтра принесе свою роботу? ... 2. Хто виконає свої домашні завдання? ... 3. Хто проведе свою відпустку в Одесі? ... 4. Хто проведе свою відпустку в Берліні? ... 5. Хто відвідує свою шкільну вчительку? ...

21. а) Перекладіть назви речей, що знаходяться в навчальній аудиторії, українською мовою. Утворіть від них множину. При потребі скористайтесь словником.

der Tisch, der Stuhl, die Bank, der Schrank, die Lampe, die Tafel, die Kreide, der Schwamm, der Projektor; das Lehrbuch, das Wörterbuch, das Heft, das Vokabelheft, die Landkarte, das Blatt, das Papier; der Kugelschreiber (= der Kuli), der Füller, der Bleistift (= der Stift), der Filzstift, der Textmarker, die Schere, der Radiergummi, das Lineal, das Federmäppchen, der Ordner, die Aktentasche

б) Назвіть предмети, позначені на малюнку цифрами.

(Quelle: Memo 3, S. 86)

22. Використовуючи мовний матеріал попередньої вправи, складіть мікродіалоги за наступним зразком:

A.: Brauchst du *meinen Kuli*?

B.: Nein, *den Kuli* habe ich. Ich brauche *einen Stift*.

23. Перекладіть слова, подані у дужках. Вставте їх у речення.

1. Die Stunde beginnt (вчасно). 2. (Викладач) grüßt die Studenten. 3. Zuerst prüfen wir (наше домашнє завдання). 4. Alle arbeiten (старанно). 5. Der Lektor (вважає) Annas Antwort richtig. 6. Heute schreiben wir (диктант). 7. (Ця вправа) ist nicht leicht. 8. Ist alles (зрозуміло)? 9. Wir (читаємо) viele Bücher. 10. Was (слухаєш) du? 11. Max übersetzt die Texte nur mit (словником – D.). 12. Ich mache die Übungen (усно і письмово). 13. Eine Stunde (триває) 45 Minuten. 14. Dann ist die Stunde (закінчується). 15. Alle gehen (додому).

24. Вивчіть наступні німецькі прислів'я. Знайдіть їм відповідники в українській мові.

Aller Anfang ist schwer.

In der Kürze liegt die Würze.

Übung macht den Meister.

Ohne Fleiß kein Preis.

25. Розпитайте автора тексту "Unsere Deutschstunde" про його урок німецької мови. Нехай Ваш колега відповість за автора.

26. Дайте відповіді на запитання.

1. Wann haben Sie Deutschstunden? 2. Wie heißt Ihr Lektor für Deutsch? 3. Sind alle Studenten heute in der Stunde? Wer fehlt? 3. Machen Sie viele Fehler? 4. Ist die deutsche Aussprache schwer? 5. Wer studiert schlecht? 6. Bekommen alle Studenten gute Noten? 7. Was machen Sie heute in der Stunde? 8. Verstehen Sie Ihren Lektor gut? 9. Wie studieren Sie? 10. Ist Ihr Deutsch schon gut?

27. Складіть діалоги. Можете скористатись при цьому лексичним матеріалом, поданим у дужках.

1. Тітка Анна приходить до Корнів. Габі сама удома. Мама у відпустці (der Urlaub, nach Odessa reisen, in Odessa leben, verbringen, baden, besuchen, Kyjiw, Ende/Mitte/Anfang, Juli, August, dauern, kommen, nach Hause, wie lange? wann? wo?);

2. Міхаель запрошує Франка провести разом вихідні на зимовому курорті у Тіролі. Але у Франка інші плани (die Winterreise, nach Tirol reisen, in Tirol bleiben, verbringen, die Zeit, das Wochenende, zwei Tage, interessant, am Montag, eine Konferenz, in Berlin, ein Referat, schreiben, viel arbeiten, einen Tag dauern)

28. Підготуйте розповідь про те, як виглядають Ваші пари з німецької мови.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

29. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на присвійні займенники.

а) 1. Де її будинок? 2. Це – моя робота. 3. Єва – його сестра. 4. Тут навчається його брат. 5. Що каже її викладач? 6. Коли прийде твій батько? 7. Запитай її брата! 8. Я відвідаю його сестру. 9. Її діти слухняні. 8. Його приклади правильні. 11. Приведи його дітей. 12. Запитай нашого аспіранта. 13. Я намалюю Вашого хлопчика. 14. Пан Браун кличе своїх студентів. 15. Як довго триватиме ваша відпустка? 16. Єва виправляє свої помилки. 17. Ми не все розуміємо. Давайте запитаємо нашого викладача.

б) 1. У моєї сестри відпустка у серпні. Вона проведе свою відпустку вдома. 2. Твій брат учитель? – Так, він учитель хімії. – Коли твій брат буває вдома? У мене є питання. – Приходь увечері. 3. Її брат називається Ервін. Він учитель англійської мови. Він любить свою роботу. 4. Анна і Марія проведуть свою відпустку у Львові. Там вони відвідають своїх батьків. 5. Мій батько керує семінаром з граматики. Багато студентів відвідують його семінар. Їхні реферати цікаві. 6. У моєї матері є брат. Її брат добре малює. Його картини дуже гарні. 7. Твоя робота готова? – Ще ні. Мені потрібен ще один день. 8. Куди ви підете сьогодні ввечері? – Ми залишимося вдома. У нашої мами день народження.

30. Перекладіть німецькою.

1. Семінар триватиме довго. Я прийду додому ввечері. 2. Як довго триватиме конференція? – Цього разу не довго. Усього три дні. 3. Де ти проведеш відпустку? – У Відні. Потім я поїду в Берлін. Я залишуся (пробуду)

в Берліні ще два тижні. 4. Ти проведеш відпустку в Дрездені? – Так, два тижні я проведу вдома. Потім я відвідаю Мюнхені. Там живе Ута. Один тиждень ми проведемо разом. Потім я приїду додому. 5. Моя поїздка триватиме недовго. Наприкінці серпня я вже буду вдома. 6. Де мені знайти Карін? – Вона у відпустці. 6. Їїго дружина не працює. Вона проводить багато часу вдома. Вона не любить подорожувати.

31. Напишіть німецькою. Уживайте активну лексику.

1. Чому ти не відповідаєш? Ти не розумієш мого питання? 2. Ця вправа важка. Студенти мають багато питань. 3. Ти старанно працюєш? – Так, зараз я багато вправляюсь у вимові, вчу слова, пишу приклади, слухаю тексти. 4. Сьогодні у нас урок німецької мови. Урок починається вчасно. 5. Спочатку ми перевіряємо домашнє завдання. Усі старанно виконують домашні завдання. 6. Єва пише диктанти дуже уважно. У неї завжди мало помилок. 7. Викладачка вважає відповідь Томаса правильною. Він отримує оцінку "відмінно". 8. Завтра у нас контрольна. Давайте поробимо вправи усно і письмово. 9. Цей текст не легкий. Учитель запитує: "Все зрозуміло?" 10. Зараз я складу діалог, а потім перекладу текст з української мови на німецьку. 11. Я перекладаю ще погано. Мені потрібен словник. 12. Урок закінчується. Викладач каже: "До побачення!" Усі йдуть додому.

32. Напишіть німецькою.

1. In the evening I'm always at home. 2. When will you have your holiday? 3. Where are you going for your holiday? 4. Where is Mother going? Isn't she going to stay at home? 5. In the middle of July, we are going to Hungary. We are going to stay there for a fortnight. At the beginning of August, we'll be in Berlin. 6. Will your father also have a holiday at the end of September? Where will he go for his holiday? 7. At this time, we are at home too. 8. Where does Frank live? 9. Where is Martin? We are having a Swedish class now. 10. I need pens, felt-tip pens and pencils. I'm going to draw a picture.

УРОК 8

ФОНЕТИКА

1. Прочитайте, зберігайте огублення при вимові ненаголошених складів:

vier – fuhr – für	für	müde
Ziege – Zug – Züge	Tür	Süden
hieß – Hut – Hüte	süß	Bühne
über	Schüler	
üben	Schülerin	
Übung	Schülerinnen	

2. Прочитайте, не допускайте палаталізації [l] та [r]:

a) [lu:] – [li:] – [ly:]

Flug – Fliege – Flüge	blühen	Blümchen
lugen – liegen – lügen	klüger	Lyrik

b) [ru:] – [ri:] – [ry:]

Gruß – Grieß – Grüße	grüßen	grün	prüfen
Ruhm – Riemen – rühmen	früh	Brüder	Prüfung

3. Прочитайте, зберігайте огублення при вимові ненаголошених складів:

sticken – Stuck – Stück	müssen	fünf	hübsch
Kissen – Kuss – Küsse	Mütter	dünn	Küche
winken – Wunsch – Wünsche	Füller	dürfen	günstig

4. Прочитайте, не допускайте палаталізації [l] та [r]:

[lo] – [lɪ] – [ly]	Flüsse	Lüfte
Luft – Lift – lüften	Flüsschen	Glück
	Schlüssel	glücklich
[ro] – [rɪ] – [ry]	Rücken	Gründe
rund – Riss – rüstig	Brücke	gründen
	drücken	zurück

5. Прочитайте, стежте за вимовою звуків [ç] та [j]:

mündlich	jünger	[u:] – [y:]	[ʊ] – [ʏ]
pünktlich	Jüngling	Buch – Bücher	Frucht – Früchte
tüchtig	Jürgen	Tuch – Tücher	

6. Прочитайте, запам'ятайте три основні форми дієслів:

liegen – lag – hat gelegen (лежати)

sein – war – ist gewesen (бути)

haben – hatte – hat gehabt (мати)

7. Прочитайте, стежте за наголосом у словах:

die Aussprache [ˈausʃpra:xə] übersetzen [yʁəˈzɛtsən]

der Prüfungstag [ˈpʁy:fʊŋs,ta:k] zufrieden [tsuˈfri:dən]

8. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики анґлійської мови, здогадайтесь значення наступних слів:

jung, der Platz, alt, stecken, warm, die Früchte, kalt, der Plan, die Halle

9. а) Запам'ятайте чергування *gh* – *ch* в основах анґло-німецьких пар слів, наприклад: *eight* – *acht*. Прочитайте вголос і, враховуючи вказане чергування, з'ясуйте значення наступних слів:

lachen, recht, leicht, die Sicht, die Nacht, die Tochter

б) Запам'ятайте чергування *th* – *d* в основах анґло-німецьких пар слів, наприклад: *brother* – *der Bruder*. Що означають такі слова:

das Bad, das Leder, die Erde, der Norden, beide, dick

ГРАМАТИКА

Модальні дієслова у презенсі (Modalverben)

До модальних у німецькій мові належать наступні дієслова:

wollen – хотіти

sollen – мусіти (зовнішня вимога)

müssen – мусіти (внутрішній обов'язок, необхідність)

können – могли (фізично)

dürfen – могли (мати дозвіл)

mögen – любити

Модальні дієслова змінюють кореневі голосні в формах однини й у 1. і 3. особі не отримують закінчень:

ich	<i>will</i>	<i>soll</i>	<i>muss</i>	<i>kann</i>	<i>darf</i>	<i>mag</i>
du	<i>willst</i>	<i>sollst</i>	<i>musst</i>	<i>kannst</i>	<i>darfst</i>	<i>magst</i>
er, sie, es	<i>will</i>	<i>soll</i>	<i>muss</i>	<i>kann</i>	<i>darf</i>	<i>mag</i>
wir	<i>wollen</i>	<i>sollen</i>	<i>müssen</i>	<i>können</i>	<i>dürfen</i>	<i>mögen</i>
ihr	<i>wollt</i>	<i>sollt</i>	<i>müsst</i>	<i>könnt</i>	<i>dürft</i>	<i>mögt</i>
sie, Sie	<i>wollen</i>	<i>sollen</i>	<i>müssen</i>	<i>können</i>	<i>dürfen</i>	<i>mögen</i>

wollen

Дієслово *wollen* виражає волю, бажання, намір.

У реченні модальні дієслова вживаються з повнозначним дієсловом, що стоїть у кінці речення у формі інфінітиву (рамкова конструкція):

Ich will Spanisch lernen.

Willst du Medizin studieren?

Якщо заперечення *nicht* стосується всього речення, воно зазвичай стоїть одразу після модального дієслова: *Er will nicht mit Katrin Ball spielen.*

Дієслово *wollen* може також передавати майбутню дію, тоді воно означає щось заплановане: *Wann will er kommen? Ich will im Urlaub viel reisen.*

Конструкція "*wollen wir* + Infinitiv" використовується як альтернатива до форми наказового способу на "*wir*" (запрошення до спільної дії): *Wollen wir zusammen lernen!* – Давайте вчитися разом!

Час (Uhrzeit)

Речення про час безособові, підметом у них виступає займенник **es**. Тож універсальне запитання про час звучить: "*Wie spät ist es?*", а повна відповідь: "*Es ist... Uhr.*"

У німецькій мові розрізняють офіційне (формальне) і розмовне (неформальне) позначення часу.

Формально називають спочатку годину, потім хвилини, наприклад: 14.45 Uhr – *Es ist vierzehn Uhr fünfundvierzig (Minuten).*

При неформальному озвученні часу вживаються наступні поняття:

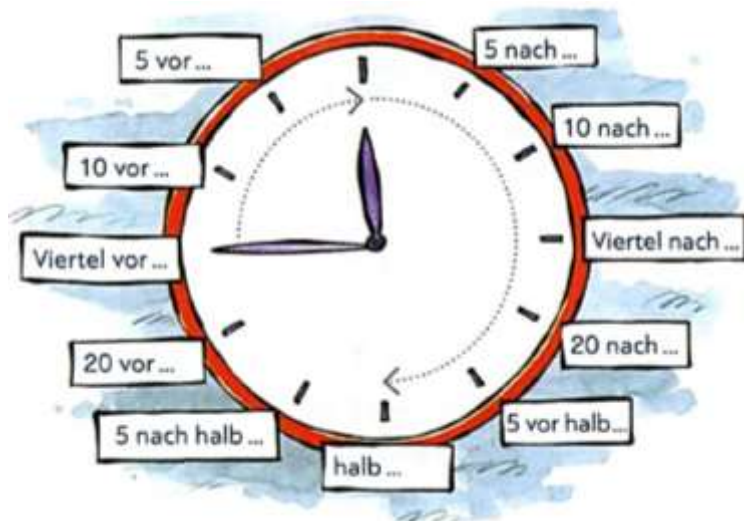
punkt рівно: 13.00 Uhr – punkt eins

nach по (після): 13.10 Uhr – zehn nach eins

(das) Viertel чверть: 13.15 Uhr – Viertel nach eins

halb половина: 13.30 Uhr – halb zwei

vor за (до): 13.40 Uhr – zwanzig vor zwei

(Quelle: Schritte Plus Neu 1, Kursbuch, S. 61)

Для позначення конкретного моменту часу, коли відбувається дія, використовується прийменник **um** о (годині): Er kommt nach Hause um 5 Uhr.

Примітка. Для передачі тривалості процесу вживається іменник **die Stunde** (die Stunden): Die Vorlesung dauert eine Stunde.

10. Вставте дієслово *wollen* у потрібних особі та числі:

- Wo ... du deinen Urlaub verbringen?
- In Dresden. Ich ... dort eine Woche bleiben.
- ... wir für zwei Wochen nach Berlin reisen!
- Mein Vater ... auch seinen Urlaub bekommen. Wir ... dann drei Wochen zusammen in München verbringen.
- ... ihr ohne Monika reisen? ... sie hier allein bleiben?
- Ihr Referat ist noch nicht fertig. Sie ... ruhig arbeiten.

11. Включіться у ситуацію, дайте відповідь на запитання, задайте питання або відреагуйте на висловлювання. Уживайте дієслово *wollen* і німецькі еквіваленти поданих нижче словосполучень.

a) Was machen Sie am Abend?

відвідати свого брата, виправити свої помилки, вивчити тексти, повторити всі слова, провести вечір у Ренати, працювати з Гельгою, написати реферат, відвідати театр Лесі України

b) Jetzt sind sie StudentInnen. Was sind ihre Pläne und Ziele?

Katrin	вивчати медицину
Monika ...	бути лікарем
Heidi ...	вивчати музику
Jens ...	писати книги
Uta ...	вивчати англійську мову
Günter ...	перекладати книги
Jürgen ...	викладати фізику
Sabine ...	вивчати літературу
Michael ...	викладати математику

c) Die Mutter fragt: "Thomas, machst du deine Hausaufgaben? ..."

почати роботу? виправляти свої помилки? вивчати правила? повторювати текст? утворювати приклади? писати речення? писати реферат? вчити слова? все повторити? пояснювати правило?

d) Bald kommt der Sommer. Meine Geschwister haben viele Pläne für ihren Urlaub:

багато подорожувати, відвідати Берлін, провести відпустку у Тіролі, багато купатися, грати у м'яча, відвідати музей у Гамбурзі, залишитися вдома, грати з Юргеном у шахи, багато грати на піаніно, малювати дітей

e) Die Mutter fragt: "Uta und Frank, ...?"

	випити чаю
	залишитися вдома
	відвідати тітку Ізольду
was	малювати
wann	грати на піаніно
wo	працювати
warum	йти до Мартіна
wie	провести вечір разом
	грати в шахи
	робити домашні завдання

f) Eva und Werner spielen gern zusammen.

Eva, da ist unser Ball! ... (грати разом). Werner, Monika wartet! ... (іти). Eva, ich habe Durst. Und du? ... (щось попити). Werner, unsere Bilder sind gut! ...

(ще помалювати). Eva, die Mutter wartet. ... (піти додому). Werner, unsere Hausaufgaben sind noch nicht fertig. ... (зробити уроки). Eva, es ist 16 Uhr. ... (почати роботу). Eva, Heinz sitzt allein. ... (пограти). Werner, Christa singt gut. ... (також заспівати).

12. Складіть мікродіалоги. Озвучте час формально та неформально.

A.: Wie spät ist es?

A.: Wann kommt er?

B.: Es ist ...

B.: Um ...

7:30, 15:30, 11:55, 14:15, 09:45, 10:20, 2:40, 16:25, 17:10, 8:50, 19:35, 7:55, 3:05, 15:25, 1:05, 21:50.

13. Запишіть цифрами:

halb drei, Viertel vor zehn, Viertel nach sechs, zwanzig nach sieben, zehn nach neun, zwanzig vor acht, Viertel nach elf, fünf nach zwölf, fünf vor halb fünf, fünf nach halb eins, fünf vor halb vier, halb sieben

ЛЕКСИКА

schaffen впоратися, зуміти зробити: Er schafft das.

zufrieden sein (mit) бути задоволеним: Der Lektor ist mit Max zufrieden.

die Aufgabe (die Aufgaben) завдання: Wir haben viele Aufgaben.

der Aufsatz (die Aufsätze) твір: Erika schreibt einen Aufsatz.

der Dolmetscher (die Dolmetscher) перекладач (усний): Ich will Dolmetscher sein. Пор.: **der Übersetzer** – перекладач (переважно документів).

das Fach (die Fächer) 1. навчальний предмет: In diesem Fach habe ich eine Eins. 2. фах, спеціальність: **das Hauptfach** – основна спеціальність; **das Nebenfach** – друга спеціальність: Ich studiere Deutsch als Nebenfach.

die Fakultät (die Fakultäten) факультет: Meine Fakultät ist groß.

die Fremdsprache (die Fremdsprachen) іноземна мова: Ich studiere an der Fakultät für Fremdsprachen. Пор.: **die Muttersprache** – рідна мова

die Pause (die Pausen) пауза, перерва: Alle haben Pausen gern.

die Philologie філологія: Thomas will Philologie studieren.

die Prüfung (die Prüfungen) екзамен, іспит: Wir haben eine Prüfung in Englisch; Prüfungen ablegen / bestehen – складати іспити; in der Prüfung fallen – провалити іспит

die Prüfungszeit = die Prüfungsperiode сесія: Wer hat die Prüfungszeit gern?
die Vorprüfung залік: In diesem Semester haben wir drei Vorprüfungen.
der Raum (die Räume) приміщення; *тут*: аудиторія: Wo ist Raum 15?
das Semester (die Semester) семестр: Am Ende dieses Semesters haben wir drei Prüfungen.
das Studium (die Studien) навчання (у закладі вищої освіти): Das Studium hier ist nicht leicht.
das Studienjahr курс: Jetzt bin ich im 2. Studienjahr.
die Universität (die Universitäten) університет: Ich studiere an der Pädagogischen Universität Drohobytsch.
früh рано: Er kommt früh; früh am Morgen
glücklich щасливий: Ich bin glücklich.
müde стомлений: Die Mutter ist müde.
tüchtig старанний: Übe tüchtig deine Aussprache!
obligatorisch / fakultativ обов'язковий / вибірковий: Ich studiere Englisch obligatorisch, und Deutsch ist fakultativ.
abgelegt = bestanden зараховано
bis А до (артикуль перед іменником не вживається): Unser Urlaub dauert bis Ende Juli. Wir bleiben hier bis morgen / bis 11 Uhr / bis Montag.
für А 1. для: Ich kaufe dieses Buch für meine Schwester; 2. на (певний період часу): Ich reise nach München für drei Tage.

СЛОВОТВИР

1.

основа іменника + -s- + основа іменника
--

die **Prüfung** + **-s-** + **der Tag** = **der Prüfungstag** (день екзамену)
2.

основа іменника + -ig / -lich

 означає якість або ознаку
der Fleiß + **-ig** = fleißig (старанний)
die Mutter + **-lich** = mütterlich (материнський)
3.

основа числівника + -mal

 означає повторюваність
drei + **-mal** = dreimal (тричі)

14. Скажіть, від яких іменників утворено наступні слова. Перекладіть їх українською мовою:

a) hungrig, durstig, zeitig

b) natürlich, männlich, brüderlich, väterlich, mündlich

15. За аналогією з моделлю *jedes Jahr – jährlich* скажіть інакше:

jede Stunde – ...; jeden Tag – ...; jede Woche – ...; jeden Monat – ...

16. Поговоріть з друзями-студентами, скільки разів на тиждень у них пари з різних предметів, утворюючи слова з компонентом *-mal*.

Приклад: A.: Wie oft habt ihr Englischstunden?

B.: Dreimal pro Woche. Und ihr?

A.: ...mal.

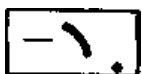
17. а) Утворіть складні іменники, використовуючи *die Prüfung* як перший компонент; б) Складіть речення з цими словами.

Приклад: die Prüfung + -s- + die Karte = die Prüfungskarte

die Frage, die Methode, die Angst, die Arbeit, die Aufgabe, das Resultat, der Tag, der Raum

ІНТОНАЦІЯ

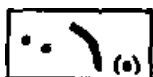
18. Прочитайте, відпрацюйте читання фраз.

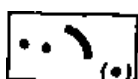
fünf 'Bücher, fünf Brüder, gut prüfen, früh blühen, viel üben, kühl grüßen, nur mündlich, sehr pünktlich, drei Mütter

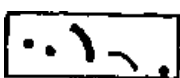
um 10 Uhr, bis 8 Uhr, um 4 Uhr, um 3 Uhr, um 6 Uhr

für das 'Haus, für die Frau, für die Stunde, für den Vater, für die Mutter, für den Jungen

jedes 'Mädchen, jede Frau, jeder Junge, jeder Lektor, jede Übung, jede Prüfung

jeden 'Satz schreiben, jeden Tag kommen, jede Regel lernen, jedes Beispiel schreiben, jeden Abend üben

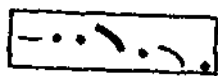

'müde, aber 'glücklich; klein, aber tüchtig; müde, aber pünktlich; kurz, aber richtig

19. Прочитайте, відпрацюйте читання акцентних та ритмічних груп.

Ich will 'tanzen. Ich will bleiben. Sie will kommen. Ihr wollt zeichnen.

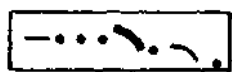
Jetzt will er 'tüchtig üben. Jetzt will sie Jürgen bitten. Jetzt will ich Günter fragen.

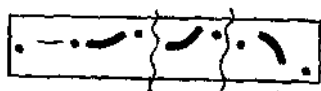
Wo'hin wollen wir morgen gehen? Warum wollen Sie Schluss machen? Wohin wollen Sie Bücher bringen?

Willst du 'hier bleiben? Willst du jetzt gehen? Will er dort sitzen? Will sie auch gehen?

Martin will nicht 'Kaffee trinken. Jürgen will nicht Katrin bitten. Uwe will nicht Bücher bringen. Günter will nicht Sätze schreiben.

Wir brauchen 'Hefte, 'Füller und 'Bücher.
Ich bringe Bücher, Füller und Hefte.
Sie lernen Englisch, Dänisch und Schwedisch.

Wir lesen 'Texte, lernen 'Regeln, schreiben 'Sätze.
Ich lerne Regeln, bilde Sätze, mache Übungen.
Sie lernen täglich, kommen pünktlich, lernen fleißig.

20. Прочитайте пари реплік. Інтонуйте першу репліку відповідно до змісту репліки-реакції.

a) Hast du morgen eine Prüfung in Geschichte? – Ja, ich auch!

Hast du morgen eine Prüfung in Geschichte? – Nein, in Englisch.

Hast du morgen eine Prüfung in Geschichte? – Ja, schon morgen.

b) Jetzt will er tüchtig üben. – Jetzt?

Jetzt will er tüchtig üben. – Kennt er schon die Regeln?

Jetzt will er tüchtig üben. – Arbeitet er nicht immer fleißig?

ТЕКСТ

21. Прочитайте текст. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонетично правильне читання.

Der Prüfungstag

Bald hat Jürgen Büttner eine Prüfung in Englisch. Jetzt will er tüchtig üben. Hier liegen seine Bücher und Hefte bereit¹. Jürgen arbeitet viel. Er macht viele Übungen mündlich, übt seine Aussprache, übersetzt jeden Satz. Er will alles schaffen. Bis zehn Uhr hat er viel Zeit. Um 10 Uhr ist er müde. Um 11 Uhr geht Jürgen zu Bett. Morgen will er frisch und munter sein².

Der Prüfungstag kommt. Die Prüfung beginnt um 10 Uhr. Jürgen kommt pünktlich.

- Hallo, Günter! Wo haben wir unsere Prüfung?

- Hier. Raum 15.

Jürgen grüßt den Lektor.

- Guten Tag, Jürgen Büttner. Wollen Sie bitte eine Prüfungskarte ziehen!³

- Nummer 5.

Jürgen hat 25 Minuten Zeit. Die Prüfungsfragen sind für Jürgen nicht schwer.

Jürgen antwortet gut. Er bekommt für seine Antwort eine Eins. Jürgen ist müde, aber glücklich. Der Lektor ist auch zufrieden.

- Jürgen, meinen Glückwunsch!⁴

Пояснення до тексту

¹ liegen ... bereit – *тут*: підготовлені

² frisch und munter – свіжий та бадьорий

³ Wollen Sie bitte ... ziehen. – *тут*: Візьміть, будь ласка, ...

⁴ Meinen Glückwunsch! – Мої вітання!

ЗАВДАННЯ

22. Дайте відповідь на запитання.

1. Für wen ist dieses Buch? (їй хлопчик, цей студент, його аспірант, наш практикант, цей германіст) 2. Für wen kaufst du dieses Klavier? (моя сестра, наша мати, сестра, твоя тітка) 3. Für wen ist diese Vorlesung? (студенти, аспіранти, практиканти, вчительки, германісти) 4. Wann kommt er nach Hause? (1 Uhr, 11 Uhr, 15 Uhr, 16 Uhr, 18 Uhr) 5. Wie lange bleiben Sie hier? (Montag, Freitag, Sonntag, morgen, 17 Uhr, 20 Uhr, 15 Uhr)

23. Дайте відповідь коротко, не вживайте власних назв.

1. Für wen ist diese Übung leicht? Und für wen schwer? 2. Für wen ist dieses Buch interessant? 3. Für wen haben Sie immer Zeit? 4. Sind Sie jetzt frei? Bis wann haben Sie Zeit? 5. Wann haben Sie eine Englischstunde? 6. Reisen Sie nach Berlin? Wie lange bleiben Sie dort?

24. Запропонуйте своєму колезі разом зробити те, що роблять й інші.

1. Alle üben die Aussprache. 2. Max übersetzt den Text. 3. Karin macht diese Übung mündlich. 4. Christa übt ihre Aussprache jeden Tag. 5. Die Jungen spielen Schach. 6. Werner kommt morgen früh. 7. Jens bleibt zu Hause. 8. Die Mutter trinkt Kaffee. 9. Michael arbeitet tüchtig.

25. Запитайте свого колегу.

1. Завтра у Вашого колеги контрольна робота: а) що він хоче повторити, чому він хоче повторити лише слова, як він хоче повторювати правила, як довго він працюватиме ввечері; б) чи хоче він написати вправи, чи хоче він зробити багато вправ усно, чи хоче він перекласти речення, чи хоче він почати роботу о 4 годині, чи хоче він написати виправлення помилок;

2. Завтра неділя, Ви хочете зустрітися з друзями: що вони робитимуть вранці, чи хочуть вони залишитися вдома до першої години, коли вони будуть робити уроки, чому вони хочуть робити уроки в неділю, коли вони хочуть почати, чи хочуть вони ввечері відвідати Карін.

26. Складіть мікродіалоги.

а) А. дивується наміру В., В. підтверджує своє бажання:

A.	B.
1. früh zu Bett gehen	frisch und munter sein
2. seinen Urlaub Ende Dezember bekommen	in Tirol verbringen
3. alles wiederholen	für die Kontrollarbeit eine Eins bekommen
4. bis Mitte Juni in Berlin bleiben	das Buch übersetzen

b) А. дивується небажанню своїх дітей виконати щось, В. висловлює за всіх новий намір:

A.	B.
1. die Übung schreiben	mündlich machen
2. den Text mündlich übersetzen	diese Übersetzung schreiben
3. Tee trinken	schon gehen
4. 5 Minuten warten	pünktlich kommen
5. um 6 Uhr zu Hause sein	um diese Zeit mit Max Schach spielen
6. zu Hause bleiben	Tante Anna besuchen

27. Працюйте у парі, перекладаючи репліки по черзі. Перевірте переклад колеги за ключем праворуч:

1. – Завтра іспит з англійської мови починається о 10-й годині. Зараз я хочу повторити правила.	– Morgen beginnt die Prüfung in Englisch um 10 Uhr. Jetzt will ich die Regeln wiederholen.
– Давай перекладемо ці тексти!	– Wollen wir diese Texte übersetzen! Aber ich will keine Übersetzungen schreiben.
Але я не хочу писати переклади.	– Wollen wir sie mündlich übersetzen!
– Давай перекладемо їх усно!	
2. – Викладач задоволений Міхаелем?	– Ist der Lektor mit Michael zufrieden?
– Так, його відповіді завжди правильні. Він дуже стараний.	– Ja, seine Antworten sind immer richtig. Er ist sehr tüchtig.
3. – Давай попрацюємо разом! Приходь рано вранці.	– Wollen wir zusammen arbeiten! Komm früh am Morgen!
– Я вже так втомився. Я прийду о 10-й.	– Ich bin schon so müde. Ich komme um 10 Uhr.
– Добре. Але прийди вчасно.	– Gut. Komm aber pünktlich!

4. – У тебе гарна вимова. Викладач теж задоволений? – Я працюю над своєю вимовою щодня. Я роблю багато вправ.	– Deine Aussprache ist gut. Ist der Lektor auch zufrieden? – Ich übe meine Aussprache jeden Tag. Ich mache viele Übungen.

28. Скажіть німецькою.

1. Коли у нас іспит з англійської мови? Я хочу все повторити. 2. Чому Ви не хочете прийти завтра? 3. Карін та Клаус хочуть малювати. 4. Вони не хочуть перекладати цей текст. 5. Давайте запитаємо нашого лектора. 6. Курте, чи не хочеш ти розпочати роботу? 7. Ми хочемо завтра відвідати Крісту. 8. Що ти хочеш зараз робити? 9. Усі хочуть працювати. 10. Він хоче залишитися у Києві. 11. Ти не хочеш попрацювати над своєю вимовою? 12. Вони хочуть добре володіти англійською мовою. 13. Де аудиторія 7? Ми хочемо там попрацювати. 14. Хто хоче прийти увечері?

29. Аргументуйте відповідь, уживайте прийменники *bis, für* та дієслово *wollen*. Виділяйте відоме порядком слів, стежте за вживанням артикля при вираженні нового.

1. Für wen liegen hier diese Bücher bereit? 2. Für wen ist dieser Text leicht? Für wen schwer? 3. Für wen zeichnet der Bruder ein Bild? 4. Für wen bringt die Mutter Tee? 5. Sind Sie bis 16 Uhr frei?

30. Складіть ситуації, уживайте прийменники *bis, für, um* та дієслово *wollen*.

1. Morgen haben Sie eine Kontrollarbeit. Was machen Sie am Abend? 2. Morgen ist Freitag. Was machen Sie morgen? 3. Ihre Mutter hat am Samstag frei. Wie verbringt sie die Zeit? Hat sie einen Plan? 4. Bald bekommt der Vater seinen Urlaub. Wie verbringt er seinen Urlaub? 5. Ihre Schwester hat morgen Geburtstag. Haben Sie ein Programm für den Abend?

31. Дайте розгорнуту відповідь на запитання, уживаючи подані дієслова.

1. Was hast du für die Kontrollarbeit? (zufrieden sein) 2. Was haben Sie in Geschichte? (antworten) 3. Sind Sie schon frei? (übersetzen, üben) 4. Habt ihr

jetzt ein Seminar? (beginnen) 5. Sie haben in Englisch eine Eins. Ist die Mutter zufrieden? (glücklich sein) 6. Ist die Prüfung in Englisch für die Studenten schwer? (viel üben, alles wiederholen) 7. Sie haben nur noch 10 Minuten Zeit. Ist die Arbeit fertig? (übersetzen)

32. a) Вивчіть наступні німецькі прислів'я. Знайдіть їм відповідники в українській мові; b) Напишіть до одного з них коротку ситуацію.

Ende gut, alles gut.

Morgenstunde hat Gold im Munde.

Probieren geht über Studieren.

Es ist noch kein Meister vom Himmel gefallen.

33. Розпитайте свого колегу, як готується Юрген до іспиту (див. текст "Der Prüfungstag").

34. Розкажіть про Юргена.

35. Розкажіть, як Ви готуетесь до контрольної роботи.

36. Складіть діалоги до таких ситуацій:

1. Ви домовляєтесь зі своїм другом разом готуватися до контрольної роботи або екзамену. Пропонуйте один одному свої форми роботи і їхню послідовність. Вам потрібно дійти консенсусу.

2. Ваш брат проведе свою відпустку під Мюнхеном. Як довго він там залишиться? Які в нього плани? Там мешкають Ваші спільні друзі. Ви хочете їх відвідати. Назвіть час та термін.

3. Ваша подруга дивується, що Ви так багато вчитесь, Вас ніколи немає вдома. Поясніть, чому це для Вас важливо. Ви займаєтесь з інтересом та задоволенням. Ви хочете добре володіти мовою.

4. З розмови з сестрою Еріки Ви з подивом дізнаєтесь, що Ваша подруга Еріка вже не працює, а вчиться в університеті. Ви розпитуєте сестру про те, що Еріка вивчає, як вона навчається тощо.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

37. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на дієслово *wollen*.

1. Скільки ти хочеш ще тут працювати? – Ще годину. 2. Ютта і Франк, чи не хочете піти до Міхаеля? – Ми залишимося вдома. 3. Чи не хоче він купити цю книгу? – Аякже, йому дуже потрібна ця книга. 4. Куди ви хочете поїхати у відпустку? – Я хочу провести свою відпустку у Ростоку. 5. Коли мама піде у відпустку? – Вона хоче отримати відпустку наприкінці травня. 6. Що ти хочеш робити у неділю? Давай відвідаємо тітку Еріку. 7. Коли Ульріх планує прийти додому? – У нього завтра контрольна робота. Він хоче повторити все разом із Уве.

38. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на прийменники.

1. Коли ти прийдеш додому? – О третій годині. – Добре. До третьої години у мене є час. Я хочу зробити домашні завдання. 2. Чи не хочеш зараз написати приклади? Ось слова для прикладів. 3. Хто принесе книжки на урок? – Коли починається урок? – О 11 годині. – Я принесу книжки. Я маю 15 хвилин. – Принеси, будь ласка, книги для кожного студента. 4. Мати щаслива. Її хлопчик має п'ятірку за контрольну роботу. 5. Для кого він купує цю сукню? – Для сестри. 6. Гюнтер відповідає завжди добре. Він вивчає кожне правило і перекладає кожен текст. Він хоче добре володіти англійською. 7. Ута хоче зробити цю вправу усно. – Вправа важка для цієї студентки. Чи не хоче вона написати ці речення? 8. Що тобі ще потрібно для твоєї роботи? – У мене все є. Я хочу розпочати роботу.

39. Напишіть німецькою. Уживайте активну лексику.

а) 1. У п'ятницю ми пишемо контрольну роботу. Ми хочемо добре та багато попрацювати. Ми хочемо повторити всі слова, правила та тексти. 2. Цього разу Мартіна та Курт хочуть провести відпустку у Відні. Вони залишаться там до середини липня. 3. У Єви день народження. Усі хочуть прийти о 7 годині. Ми хочемо поспівати та потанцювати. 4. Коли ви хочете почати свою лекцію? – О 14 годині. Лекція триває одну годину. О 15 годині я закінчу. 5. У тебе гарна вимова? Що каже викладач? – Я хочу

працювати над вимовою щодня. 6. Іспит з граматики важкий для студентів. Вони хочуть все добре повторити. 7. Мати втомилася. Вона хоче лягти спати. 8. Приходь щодня! Ми перекладемо цей текст разом. 9. Викладач задоволений. Моя відповідь правильна.

б) 1. Ти тепер студентка, Крісто? Ти щаслива? – Так, я дуже щаслива. – Вітаю! Що ти вивчаєш? – Англійську мову. Я хочу бути учителькою англійської мови. 2. У тебе щодня лекції та семінари? – У п'ятницю, середу та понеділок у нас лекції. У вівторок у нас семінари. У четвер та суботу немає лекцій. Але уроки англійської у нас щодня. 3. Іспит з іспанської мови починається о 10 годині. Студенти відповідають добре. Вони отримують за свої відповіді четвірки та п'ятірки. Викладач задоволений. 4. Міхаель отримує екзаменаційне питання. Це питання для студента не складне. Він завжди все сумлінно вчить. 5. Діти, ви хочете пограти у шахи? – У нас є година часу. Курте, давай зіграємо! 6. Де ти хочеш провести цей тиждень? – На три дні ми хочемо поїхати до Києва. Вже у вівторок я хочу бути вдома. У п'ятницю починається конференція. Я хочу мати три вільні дні.

40. Напишіть німецькою.

1. We have an hour. 2. I'll wait for another hour. At 6 I'll go. 3. Is the work ready? I want one more hour. 4. English lesson begins at 10 o'clock. 5. Where is Martin going? 6. Where are you going early in march? 7. Let's begin! 8. She wants to spend her holiday in Sochi. 9. Let's play chess! 10. He doesn't want to answer. 11. Now I want to play ball with Katrin. 12. Do you also want to study medicine? 13. He doesn't want to spend his holiday at home. 14. Let's visit Karin! 15. Wait for me another hour. I am having a class in literature. 16. Where does Monika live? 17. Where do they play chess? 18. Where is room 10?

41. Напишіть твір на тему "Ich will meine Prüfungen gut bestehen".

УРОК 9

ФОНЕТИКА

1. Прочитайте, зберігайте огублення при вимові ненаголошеного складу.

sehen – Söhne	Sohn – Söhne	müde – mögen
stehen – stören	Ton – Töne	Bühne – böse
schwer – schwören	Vogel – Vögel	Süden – Söhne
her – hören	Hof – Höfe	Schüler – schöner

2. Прочитайте, не допускайте палаталізації приголосних [l] та [r]:

[lo: – le: – lø: – ly:]	[ro: – re: – rø: – ry:]
Los – lesen – lösen – lügen	roh – Regen – größer – grüßen

3. Прочитайте, зберігайте огублення при вимові ненаголошеного складу.

kennen – können	Volk – Völker
Werke – Wörter	Wort – Wörter
Wolf – zwölf	oft – öfter
Rock – Röcke	offen – öffnen

4. Прочитайте, не допускайте палаталізації звуків [l] та [r] перед [œ]:

Löffel	das Schloss – die Schlösser
löschen	der Rock – die Röcke
plötzlich	der Frosch – die Frösche

5. Прочитайте, стежте за вимовою звуку [ç]:

das Loch – die Löcher	der Storch – die Störche
die Tochter – die Töchter	der Dolch – die Dolche

6. Прочитайте, порівняйте звучання англійського нелабіалізованого звука [ə:] та німецького [ø:]:

sir – Söhne	shirt – schön
stir – stören	turf – Öfen
turner – Töne	earl – Öl

7. Прочитайте слова із звукосполученням [tʃ]:

Tscheche	Putsch	Datsche	Chile
tschechisch	Kitsch	Dolmetscher	Couch

8. Прочитайте, не допускаючи дзвінкості кінцевого приголосного кореневої морфеми:

täglich	südlich	möglich	abendlich
endlich	nördlich	loblich	jugendlich
üblich	mündlich	feindlich	kindlich

9. Прочитайте власні імена:

Dörte [ˈdœrtə] Jörg [jœrk]

10. Прочитайте вголос, ґрунтуючись на знанні лексики анґлійської мови, здогадайтеся значення наступних слів:

modern, die Wunde, hören, der Wagen, das Paradies, der Palast, das Vers, der Zoo

ГРАМАТИКА

*Відмінювання особових займенників
(Deklination der Personalpronomen)*

	ich	du	er	sie	es
<i>D. – wem?</i>	mir	dir	ihm	ihr	ihm
<i>A. – wen?</i>	mich	dich	ihn	sie	es

	wir	ihr	sie	Sie
<i>D. – wem?</i>	uns	euch	ihnen	Ihnen
<i>A. – wen?</i>	uns	euch	sie	Sie

Модальне дієслово können

Модальне дієслово können виражає можливість, уміння або здатність вчинити дію. Порівн. *англ.*:

1. Peter kann gut Klavier spielen (уміє). – Peter can play the piano well.

2. Renate kann die Fehler nicht berichtigen (не знає і тому не може). – Renate can't correct her mistakes.

3. Können Sie zu Monika kommen? (маєте можливість). – Can you come to see Monika?

Запам'ятайте: З назвами мов дієслово können означає «знати», «володіти»: Ich kann Spanisch.

Безособовий займенник es (Das unpersönliche Pronomen)

Безособовий займенник es виступає підметом у безособових реченнях. Присудок у них завжди стоїть у 3 особі однини.

Ці речення виражають:

1) час: Wie spät ist es? – Es ist 7 Uhr. Es ist Abend. Es ist Herbst.

2) явища природи: Es regnet. (Іде дощ). Es schneit. (Сніжить). Es ist hier warm.

3) відчуття чи стан людини: Wie geht es dir? – Es geht mir nicht gut. Es friert mich. (Мене морозить.)

4) сталі словосполучення: es gibt (є), es handelt sich / es geht um A. (ідеться про)

11. Доповніть речення, поставте особові займенники в аккузатив.

a) Unsere Nachbarin heißt Uta. Sie ist sehr nett. Wir haben ... gern. Sie besucht ... oft abends. Uta hat ein Hobby. Sie zeichnet gut. Sie kommt und sagt: "Sitz ruhig, Jutta! Ich will ... zeichnen". Sie zeichnet Dann trinken wir Tee.

b) Diesmal bekommen wir Urlaub Mitte Juni. Wir verbringen ... bei Schwerrin. Dort leben unsere Großeltern. Wir besuchen ... nicht oft. Wir kaufen etwas für Der Großvater hat Bücher gern. Wir kaufen für ... ein Buch. Unsere Großmutter trinkt Kaffee gern. Wir kaufen für ... Kaffee.

12. Доповніть речення, уживайте дієслово können.

A.: Das Kaufhaus ist groß und modern. Wollen wir es besuchen?

J.: Ja, gern. Aber was ... wir dort kaufen?

A.: Du hast doch bald deinen Urlaub, Jürgen. Brauchst du eine Reisetasche?
Dort ... du eine kaufen.

J.: Gut! Und für Sabine ... ich eine Puppe kaufen.

A: Schön. Auch etwas für deine Töchter?

J.: Sie brauchen Bücher. Aber sie ... Bücher selbst kaufen.

A.: Ihr braucht auch Souvenirs. Hier ... ihr etwas finden.

13. Включіться в ситуацію. Дайте відповідь на запитання, задайте питання або відреагуйте на висловлювання, уживши дієслово *können* і подані поєднання слів:

a) Bald haben Sie eine Prüfung in Englisch. Sie haben eine Woche Zeit. Wie sind Ihre Pläne für diese Woche?

Am Montag	вивчати тексти
Am Dienstag	повторювати правила
Am Mittwoch	робити вправи
Am Donnerstag	вчити слова
Am Freitag	писати багато прикладів
Am Samstag	все повторити

b) Sie bitten Ihre Schwester:

Sabine, ... (принести Вам сік, купити Вам книгу, перекласти текст, залишитися до 7 годин, прийти завтра, покликати Рольфа, почекати тут, відвідати Вас у суботу)

c) Haben Ihre Studenten Talente? Aber sicher!

Jens	грати в шахи
Monika	грати на піаніно
Heidi	добре малювати
Michael	добре співати
Günter	добре танцювати
Jürgen	все сам робити
Katrin	все добре пояснювати

d) - Heike, wir brauchen Brot und Butter.

- Da ist eine Kaufhalle! ...

alles, Brot, Butter, Milch, Tee, Kaffee, Zucker, Limonade, Äpfel, Fisch, Saft

e) Werner und Rita haben bald Urlaub. Die Mutter sagt: "Rita und Werner, ..."

здійснити подорож, залишитися вдома, провести відпустку під Берліном, відвідати музеї, багато купатися, відвідати брата в Майсені, поїхати до Англії, щовечора грати на піаніно, багато грати у шахи

f) Frau Klein ist sehr nett. Frau Klein fragt: ...

	пояснити це?
	відвідати мою матір?
Was	зробити це для мене?
Wann	все купити для нас?
Wo	йти додому?
Wie	зачекати?
Wie lange	перекласти для брата цей текст?
	написати реферат?
	отримати відпустку?

ЛЕКСИКА

kochen варити, готувати (їжу): Er kocht Kaffee.

liegen лежати, бути розташованим: Wo liegt das Buch? Wo liegt Raum 15?

öffnen відкривати, відчиняти: Öffne das Buch!

stehen стояти: Da steht ein Tisch.

zahlen платити: Wir wollen zahlen!

zeigen показувати: Was zeigt er?

es gibt є: Es gibt dort ein Kino. Gibt es dort Schulen? (Після **es gibt** іменники вживаються в аккузативі – в однині з неозначеним артиклем, у множині без артикля, порівн. *англ.*: There is a bookcase here. There are many cinemas in Dresden.)

die Bibliothek (die Bibliotheken) бібліотека: Unsere Bibliothek ist sehr gut.

der Betreuer (die Betreuer) куратор, науковий керівник: Wer ist euer Betreuer?

die Gruppe (die Gruppen) група; **die Seminargruppe** академічна група: Unsere Seminargruppe hat 20 Studenten.

der Gruppensekretär староста: Maria ist unsere Gruppensekretärin.

das Gruppenbuch (die -bücher) журнал групи: Zeigt mir euer Gruppenbuch!
die Leistungen (Pl.) успішність: Wie sind deine Leistungen in Deutsch?
der Lehrstoff (nur Sg.) навчальний матеріал: Ich will den Lehrstoff gut beherrschen.
der Lesesaal (die Lesesäle) читальний зал: Anna arbeitet im Lesesaal gern.
das Stipendium (die Stipendien) Jeder will ein Stipendium bekommen.; **das Leistungsstipendium** стипендія за успіхи у навчанні
das Studienbuch (die -bücher) залікова книжка: Hier ist mein Studienbuch.
die Studiengebühr (die -gebühren) плата за навчання: Wie hoch ist die Studiengebühr in diesem Semester?
der Studentenausweis (die -ausweise) Zeige mir deinen Studentenausweis!
der Stundenplan (die -pläne) Im Stundenplan stehen viele Fächer.
die Wohnung (die Wohnungen) квартира: Ist ihre Wohnung groß?
gemütlich затишний: Hier ist es gemütlich.
natürlich звичайно, звісно: Natürlich kommt er.
selbstständig самостійно: Ich arbeite viel selbstständig.
schön 1. красивий: Das Mädchen ist schön. 2. добре (як відповідь): Bringe bitte morgen mein Buch! – Schön.

СЛОВОТВИР

1.

основа дієслова + основа іменника

schreiben + der Tisch = der Schreibtisch
2.

основа іменника + -er- + основа іменника

das **Kind** + **-er-** + **das Buch** = das Kinderbuch
3.

основа іменника темпорального значення + -s
--

 прислівник часу
der **Abend** + **-s** = abends (вечорами, увечері, щовечора)

14. Поясніть, що означають такі слова:

der Kindertag, das Lehrbuch, der Seminarraum, das Vokabelheft, die Hörübung, das Übungsbuch, die Schreibübung, die Sprechübung, das Bilderbuch

15. Знаючи значення кореня, згадайте значення наступних слів:

sonntags, sonnabends, wochentags, montags

ІНТОНАЦІЯ

16. Прочитайте. Відпрацюйте читання фраз.

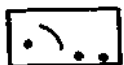

Es ist 'Sommer. Es ist Winter. Es ist Abend. Es ist Morgen.

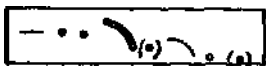

a) Es ist hier 'warm. Es ist hier schön. Es ist hier kalt. Es ist sehr gut.

b) Es ist ein 'Uhr. Es ist zwei Uhr. Es ist drei Uhr. Es ist zehn Uhr. Es ist fünf Uhr. Es ist zwölf Uhr.

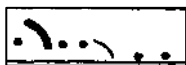
Ich 'bitte dich. Sie rufen uns. Ich frage ihn. Sie hören mich. Ich koche es.

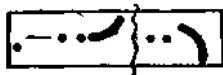
Jörg kann hier 'ruhig arbeiten. Franz kann das gut machen. Kurt kann hier alles hören.

Kannst du nicht 'kochen? Kannst du nicht kommen? Kann er nicht zahlen? Kann sie nicht gehen?

Ihr 'könnt nicht den Satz schreiben. Ihr könnt nicht die Tür öffnen. Sie kann nicht das Buch kaufen.

Die Wohnung ist 'groß, aber 'kalt. Die Übung ist klein, aber schwer. Das Lehrbuch ist schön, aber alt. Das Wetter ist warm, aber nass.

17. Прочитайте пари реплік. Інтонуйте першу репліку відповідно до змісту репліки-реакції:

a) Hier liegen meine Bücher. – Wo?

Hier liegen meine Bücher. – Deine?

Hier liegen meine Bücher. – Und Hefte?

b) Die Übung ist für uns schwer. – Sie ist aber kurz.

Die Übung ist für uns schwer. – Ja, du hast Recht.

Die Übung ist für uns schwer. – Nur die Übung?

ТЕКСТ

18. Прочитайте текст. Розмітьте паузи та інтонацію. Підготуйте фонетично правильне читання.

Mein Studium

Ich bin Direktstudent¹. Ich studiere an der Staatlichen Pädagogischen Iwan-Franko-Universität Drohobytsch, an der Fakultät für Ukrainistik und Fremdsprachen. Ich bin im zweiten Studienjahr.

Das Studium an der Universität ist schwer. Im Stundenplan stehen viele Fächer: Pädagogik, Psychologie, Philosophie, Sprachgeschichte, Lexikologie und andere. Wir haben täglich 3–4 Doppelstunden. Einige Fächer sind obligatorisch, andere fakultativ. An unserer Fakultät gibt es vier Fremdsprachen: Englisch, Deutsch, Französisch und Polnisch. Jeden Tag haben wir Vorlesungen und Seminare. Viele Fächer sind für mich interessant. Sehr gern habe ich Lexikologie. Die Vorlesungen in Lexikologie hat Professor Petrenko, die Seminare leitet Dozent Kovalenko.

Sehr wichtig für mich sind die Fremdsprachen. Ich studiere Englisch als Hauptfach und Deutsch als Nebenfach. Ich will beide Sprachen gut beherrschen und arbeite viel und tüchtig. In der Sprachpraxis² lernen wir Grammatik, üben Phonetik, lesen und übersetzen Texte. Wir beantworten die Fragen des Lektors, bilden Dialoge und sprechen viel. Nach dem Unterricht lerne ich auch selbstständig. Am Wochenende gehe ich in die Bibliothek und arbeite lange im Lesesaal.

Unsere Seminargruppe hat 20 Studenten. Unser Betreuer heißt Iwan Petrowytsch, und Maria ist unsere Gruppensekretärin. Die Leistungen unserer Gruppe sind gut. Viele Studenten wollen die Prüfungszeit erfolgreich³ bestehen und arbeiten fleißig. In ihren Studienbüchern haben sie dann Vieren und Fünfen und bekommen Stipendium. Wir alle wollen gute Lehrer oder Dolmetscher werden und verstehen: "Übung macht den Meister".

Пояснення до тексту

¹ (der) Direktstudent – студент денної форми навчання

² (die) Sprachpraxis – *тут*: практика мови (навчальний предмет)

³ erfolgreich – успішно

ЗАВДАННЯ

19. а) Використовуючи форму *Es gibt hier...*, перелічіть,

1. що написано в зошиті: вправа та приклад, речення та текст, вправи та тексти, речення та приклади, правило та приклад;

2. що можна купити в їдальні: кава, чай, молоко, сік, яблука, хліб;

б) Уживаючи форму *Hier gibt es...*, скажіть,

1. що є у місті: будинки, вулиці, сади, театр, музеї, школи, квартири, багато людей;

2. що лежить на столі: зошит, ручка, книжки, словник, олівці.

20. Поставте 10 запитань до змісту тексту "Mein Studium", використовуючи конструкцію *es gibt*.

21. Скажіть німецькою.

1. Літо. Вечір. Тепло. 2. Тут жарко, відчини двері! 3. Зима. Холодно. 4. Там світло та затишно. 5. Там дуже гарно. Ми проведемо там свою відпустку. 6. Тут тихо. Зачекай тут! 7. Друга година. Скоро перерва. 8. Шоста година. Ми йдемо додому.

22. Запропонуйте колезі виконати дії. Ужуйте дієслово в імперативі та особовий займенник у потрібному відмінку.

1. Ich bin morgen frei. ...! (besuchen) 2. Du hast da einen Fehler. ...! (berichtigen) 3. Dieser Tisch ist groß. ...! (kaufen) 4. Das Mädchen ist schön. ...! (zeichnen) 5. Wir brauchen diese Bücher. ...! (kaufen) 6. Dieser Text ist schwer. ...! (übersetzen) 7. Dort wartet Heidi. ...! (rufen) 8. Diese Regeln sind schwer. ...! (erklären) 9. Wir gehen bald in Urlaub. ...! (besuchen) 10. Dort sitzt Jürgen. ...! (bitten) 11. Da liegt das Buch. ...! (öffnen) 12. Das Klavier ist gut. ...! (kaufen) 13. Deine Tante hat morgen Geburtstag. ...! (besuchen) 14. Die Texte sind schwer. ...! (wiederholen)

23. На яке питання тут дано відповідь? Уживайте у запитанні дієслово *können*.

...? – Ja, ich spiele sehr gern Schach.

...? – Ja, Olaf zeichnet viel und gern.

...? – Nein, Uta und Jürgen bleiben nur bis 7 Uhr.

...? – Nein, ich habe keine Zeit.

...? – Ja, er besucht dich am Sonntag.

...? – Ja, wir können Grammatik zusammen üben.

24. Складіть мікродіалоги:

a) A. запрошує B. здійснити зазначені дії. B., на жаль (leider), не може і пояснює чому:

A.	B.
das Wochenende zusammen verbringen	ein Referat schreiben
das Wochenende bei Jens verbringen	zu Gabi gehen
am Sonntag ins Kino gehen	Max besuchen
Frau Klein am Sonabend besuchen	eine Prüfung haben
am Abend alles zusammen wiederholen	Besuch haben

b) A. запитує B., чи вміє він здійснювати зазначені дії. B. відповідає, що не вміє, натомість його друг Томас вміє і любить це робити:

gut zeichnen, gut singen, gut tanzen, Schach spielen, Klavier spielen, Schwedisch sprechen

25. Дайте відповіді на запитання, використовуючи особові займенники і, де можливо, модальні дієслова.

1. Antwortet Jürgen oft? – (fragen) 2. Finden Sie dieses Buch interessant? – (geben) 3. Ist Ihr Referat fertig? – (bringen) 4. Können wir hier warten? – (rufen) 5. Finden Sie diese Wohnung gemütlich? – (kaufen) 6. Habt ihr oft Besuch? – (besuchen) 7. Sind die Bilder fertig? – (morgen bringen). 8. Brauchst du noch meinen Kuli? – (geben) 9. Verstehen Sie den Lehrstoff? – (beherrschen) 10. Studiert er gut? – (helfen)

26. Працюйте у парі, перекладаючи репліки по черзі. Перевірте переклад колеги за ключем праворуч:

1. – Це завдання для вас важке?	– Ist diese Aufgabe für euch schwer?
– Для нас ні. Це Міхаелю не все дається легко. Цей текст для	– Für uns nicht. Aber Michael lernt nicht alles leicht. Dieser

нього важкий. І ці правила
теж.

- Ви можете працювати разом?
- Гаразд. Це важливо для нього.

Text ist für ihn schwer. Und
diese Regeln auch.

- Könnt ihr zusammen arbeiten?
- Gut. Das ist für ihn wichtig.

- 2.
- Для кого ці книжки?
 - У Сабіни й Моніки скоро день народження. Ці книги для них.
 - Коли ти підеш до них?
 - Завтра. У мене є книга і для тебе. Хочеш?
 - О, дякую! Вона мені так потрібна!

- Für wen sind diese Bücher?
- Sabine und Monika haben bald Geburtstag. Diese Bücher sind für sie.
- Wann gehst du zu ihnen?
- Morgen. Ich habe auch für dich ein Buch. Willst du es haben?
- O, danke! Ich brauche es sehr.

- 3.
- Ютта знає іспанську мову?
 - Вона дуже добре нею володіє.
 - Ось текст. Вона зможе його перекласти?
 - Запитай її сам.

- Kann Jutta Spanisch?
- Sie beherrscht sie perfekt.
- Hier ist ein Text. Kann sie ihn übersetzen?
- Frag sie selbst!

- 4.
- Мені дуже потрібна одна книжка. Але я не можу її купити. У мене немає часу. Ти можеш купити її для мене?
 - Ти хочеш отримати її уже сьогодні?
 - Так, вона потрібна мені для моєї роботи.
 - Але у мене до 8 години вечора семінари. А Інґа вільна. Скажи їй! Вона купить для тебе ту книгу.

- Ich brauche sehr ein Buch. Aber ich kann es nicht kaufen. Ich habe keine Zeit. Kannst du es für mich kaufen?
- Willst du es schon heute bekommen?
- Ja, ich brauche es für meine Arbeit.
- Aber ich habe Seminare bis 8 Uhr abends. Und Inge hat frei. Sag ihr! Sie kauft jenes Buch für dich.

27. Вивчіть наступні німецькі прислів'я. Знайдіть їм відповідники в українській мові.

Wer andere lehren will, muss selber etwas wissen.

Was Hänschen nicht lernt, lernt Hans nimmer mehr.

Mit Geduld und Zeit kommt man weit.

Wissen braucht man immer und überall.

28. Розпитайте автора тексту "Mein Studium" про його навчання в університеті. Нехай Ваш колега відповість за автора.

29. Дайте відповіді на запитання.

1. Wo studieren Sie? 2. In welchem Studienjahr sind Sie? 3. Welche Fächer studieren Sie? 4. Wer hat die Vorlesungen in diesen Fächern? 5. Wer leitet die Seminare? 6. Welche Fremdsprachen lernen Sie? 7. Was ist ihr Hauptfach? 8. Wie heißt der Gruppensekretär (die Gruppensekretärin)? 9. Hilft Ihnen der Betreuer beim Studium? 10. Was machen die Studenten in der Deutschstunde? 11. Wie viel Studenten gibt es in Ihrer Seminargruppe? 12. Wie studieren die Studenten Ihrer Gruppe? 13. Wohin gehen Sie nach dem Unterricht? 14. Wie viel Doppelstunden haben Sie täglich? 15. Arbeiten Sie oft im Lesesaal? 16. Ist das Studium an der Universität für Sie leicht? 17. Welche Noten haben Sie in ihrem Studienbuch? 18. Studieren Sie immer fleißig? 19. Besuchen Sie den Unterricht gut? 20. Wie sind Ihre Leistungen in Deutsch? 21. Bekommen Sie ein Stipendium? Zahlen Sie Studiengebühren? 22. In welchem Beruf wollen Sie nach dem Studium arbeiten? 23. Wie verstehen Sie das Sprichwort "Übung macht den Meister"?

30. Складіть діалоги:

- a) ви розмовляєте про успіхи свого спільного друга у навчанні;
- b) розпитайте свого друга, як проходить його навчання в університеті;
- c) поговоріть з другом про те, що він планує робити, щоб успішно скласти екзаменаційну сесію.

31. Підготуйте розповідь про своє навчання в університеті, використовуючи активну лексику.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

32. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на особові займенники.

1. У вас є лекції з літератури? – Так. Я відвідую їх щотижня. 2. Це хороша ручка. Купи її! 3. Чи маєте ви багато вправ на завтра? – Так, ми вже їх робимо. 4. У моєї мами завтра день народження. Ця книжка для неї. 5. Цей підручник важкий. Не купуй його. 6. Ми завтра вільні. Відвідайте нас! 7. Чай теплий. Випийте його! 8. Знайдіть Ютту! Покличте її! 9. Ти дуже добре малюєш. Намалюй мене! 10. Я прошу вас, прийдіть о 3 годині. 11. Цей текст цікавий. Вивчи його! 12. Кажу тобі: принеси, будь ласка, свій реферат! 13. Дитина ще чекає? Поклич її! 14. Ви питаєте мене? Запитайте його! 15. У Вас тут помилка. Скажіть це йому!

33. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на займенники *ihr* та *euer*.

1. Гайді та Ута, прийдіть додому о 4-й годині! Прошу вас. 2. Сабіна і Карін, учитель часто вас запитує? 3. Ну, покажуйте ваші заліковки. О! Ви дуже старанні. 4. Максе і Томасе, ви живете у Берліні? Ми хочемо вас відвідати. 5. Я не вмію цього робити. Я хочу запитати вашого батька. 6. Франце і Міхаеле, ви цього не розумієте? Запитайте вашого вчителя! 7. Я вас не чую. Повторіть, будь ласка! 8. Ваша картина готова? Покажіть її Катрін! 9. Ваші батьки живуть у Мюнхені. Ви їх часто відвідуєте? 10. Ви не розумієте мене? Я не можу всього повторити. 13. Карін і Ютта часто приходять до мене. Я варю для них каву. 14. Як ваші успіхи з німецької мови? Я хочу вам допомогти. 15. Куди ви ідете? У вашій бібліотеці цієї книги немає.

34. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на дієслово *können*.

1. Твій брат уміє грати на піаніно? – Так, він дуже любить музику. 2. Ти можеш запитати їх? – Так, вони прийдуть о 4 годині. 3. Я не можу залишитись до 7 години. У мене немає часу. 4. Юрген скоро прийде? Ми можемо зачекати тут. 5. Я не можу купатися. Я кашляю. 6. Олаф та Кріста, ви можете перекласти цей текст? – Ні, він для нас важкий. 7. Твоя дитина вміє малювати? – Так, вона багато й охоче малює. 8. Чи може його сестра пояснити ці слова? – Так, вона добре володіє шведською мовою. 9. Міхаель

не вміє танцювати? Він сидить один. – Він не хоче. 10. Інго і Рито, ви можете вже відповідати? – Так, ми готові. 11. Ти знаєш іспанську? – Ні, я вивчаю англійську. 12. Ми можемо принести наші реферати у вівторок. Вони вже готові. 13. Коли ви можете відвідати фрау Кляйн? – На вихідних.

35. Напишіть німецькою. Використовуйте активну лексику.

1. Заняття в університеті розпочинаються о 9-й годині. 2. Я даю своїй одногрупниці (Mitstudentin) олівець, гумку та книгу, а вона мені ручку та зошит. 3. Мій брат виконує всі домашні завдання, учитель ним задоволений. 4. У нашому університеті працює багато викладачів, доцентів та професорів. 5. Його успішність погана. Він ще й платить за навчання? 6. Цей навчальний матеріал важкий, але цікавий. 7. Він вчиться уже на четвертому курсі. 8. Де знаходиться аудиторія 102? – Тут. Тут дуже затишно. 9. Ти завжди добре розумієш пояснення викладача? 10. Кожен студент отримує студентський квиток і залікову книжку. 11. Де ваш журнал? Покличте свого куратора! 12. У цьому семестрі у них 3 заліки і 2 екзамени. 13. Я навчаюся на факультеті іноземних мов. Англійська мова – мій основний фах. 14. Після уроків Анна вчиться самостійно. На вихідних вона ходить до бібліотеки і працює в читальному залі. 15. У вашій групі 20 студентів? – Так, а наша староста Марія дуже уважна. 16. Я хочу добре володіти обома іноземними мовами і старанно працюю. 17. Юрген відвідує всі лекції та семінари і хоче добре скласти сесію. Навчання йому подобається. 18. Покажи свою заліковку! Та у тебе тут одні п'ятірки. Ти отримуєш стипендію? 19. У розкладі багато предметів. У нас щодня 3-4 пари. Одні предмети обов'язкові, а інші вибіркові. 20. Я хочу стати хорошим вчителем чи перекладачем і вчуся багато й старанно. Я часто втомлений, але щасливий.

36. Напишіть німецькою.

1. She can't open the door. 2. He can't write French. 3. Can you come to see her? 4. The girls can't do their home exercises. 5. He can't make coffee well. 6. I can't show this book to you now. 7. She can't swim. 8. He can't dance. 9. They can't speak Spanish. 10. I can't translate this text.

37. Напишіть твір на тему "Aller Anfang ist schwer".

УРОК 10

ФОНЕТИКА

1. Прочитайте:

frei – Frau – Freude	Heu	euer
Reise – Raum – Räume	treu	eure
drei – Traum – Träume	neu	euch
Ei – Haus – Häuser	neun	deuten
bei – Baum – Bäume	neunzehn	täuschen
Eis – außer – äußern	neunzig	Deutsch

2. Прочитайте, не допускайте палаталізації [l]:

Leute	Läufer	Leuchte
läuten	leuchten	läuft

3. Порівняйте звучання українських та німецьких звуків:

boy – Bäume	noise – neu	toy – täuschen
roy – Räume	toy – deuten	oyster – äußerst
moist – Mäuse	oyster – äußern	destroy – treu

4. Прочитайте, зверніть увагу на нескладові голосні:

die Lilie	Spanien	die Union	die Organisation
die Linie	Italien	die Nation	die Sektion
die Familie	sozial	die Station	die Deklination
die Ferien	das Idiom	die Position	die Konjunktion

5. Прочитайте, зверніть увагу на вимову звука [ʒ]:

Regie	Regisseur	Journal
Genie	Ingenieur	Journalist
Etage	genieren	Jargon

6. Прочитайте:

Pfad	Pfau	Kampf	
Pfeffer	Pferd	kämpfen	
Pfirsich	Pfütze	Apfel	
Kopf – Köpfe	Topf – Töpfe	Steckenpferd	
Schopf – schöpfen	Strumpf – Strümpfe	Dampferfahrt	

7. Прочитайте, зверніть увагу на гемінацію.

Bitte	Wetter	Festtag	mit Tinte
Mutter	Watte	Herbsttag	Sport treiben

8. Прочитайте вголос і, ґрунтуючись на знанні лексики англійської мови, здогадайтеся значення наступних слів:

treu, das Feuer, der Freund, das Öl, der Knoten, das Schema, die Soße, wundern, das Volk, die Kurve, die Lippe, selten, brechen, quick, das Jackett

9. Виходячи з аналогії між німецьким суфіксом *-los* та англійським суфіксом *-less*, з'ясуйте значення наступних похідних слів:

arbeitslos, hilflos, elternlos, endlos, wortlos, mutterlos, kinderlos, planlos, vaterlos, leblos, saftlos, interesselos, sprachlos, ziellos

ГРАМАТИКА

Модальне дієслово müssen

Дієслово *müssen* виражає:

1) зобов'язання, необхідність, усвідомлювану самим суб'єктом:

- Wollen wir Schach spielen!

- Leider kann ich nicht. Morgen schreiben wir eine Kontrollarbeit. Ich muss alle Vokabeln wiederholen. (Мені потрібно / я повинен повторити всі слова; це необхідно, якщо я хочу написати контрольну роботу)

2) категоричне спонування до дії, що використовується замість імперативу:

Du hast für die Kontrollarbeit wieder eine Drei. Du musst doch tüchtig lernen. (Lerne tüchtig!)

Неозначено-особовий займенник man

(Das unbestimmt-persönliche Pronomen)

Неозначено-особовий займенник *man* виконує роль підмета у реченнях, які стосуються всіх людей або кожної людини. *Man* не відмінюється, а присудок узгоджується з ним у 3-й особі однини.

Уживається в двох типах речень:

1) узагальнено-особові речення:

Man singt.

Співають.

Hier schreibt man eine Klausur.

Тут пишуть контрольну.

Man sagt so.

Так кажуть.

Wie übersetzt man dieses Wort?

Як перекласти це слово?

2) реченнях з модальними дієсловами, які вказують, що щось треба або (не) можна робити, і не адресуються конкретній особі:

Man muss diese Übung
schriftlich machen.

Цю вправу треба виконати
письмово.

Hier darf man nicht sprechen!

Тут не можна розмовляти.

Wie muss man das verstehen?

Як це розуміти?

Порядок слів у реченнях, що містять пряму мову

а) У словах автора дієслово-присудок стоїть на другому місці, якщо слова автора передують словам персонажа. Слова автора можуть мати інтонацію завершеності чи незавершеності.

Er sagt: "Ich koche gut."

Da sagt er: "Ich koche gut."

б) Якщо слова автора стоять після слів персонажа чи переривають їх, то дієслово-присудок стоїть у них на першому місці.

"Ich habe bald Urlaub", sagt Erika.

"Die Leistungen von uns", sagt Tim, "sind sehr gut."

10. Включіться у ситуацію. Дайте відповідь на питання, запитайте або відреагуйте на висловлювання. Уживайте модальне дієслово *müssen* і подані словосполучення:

а) – Uta, es ist Samstag. Wollen wir das Wochenende in Berlin verbringen?

- Ich will gern, aber ich kann nicht. Am Montag habe ich meine Prüfung in Englisch. Ich will eine Eins bekommen. ... (вивчити слова, повторити правила, перекласти тексти, написати вправи, скласти приклади, попрацювати над вимовою)

b) Jürgen, du hustest so! ... (залишитися вдома, викликати лікаря (rufen), пити чай з молоком, пити молоко, випити мікстуру)

c) Jens ist jetzt Student. Er studiert Germanistik. ... (відвідувати лекції, відвідувати семінари, писати реферати, багато працювати, сумлінно вчитися, вивчати англійську і німецьку мови, писати контрольні роботи, вивчати літературу)

d) Das ist eine Kaufhalle. Am Abend haben wir Besuch. Wir haben schon Äpfel und Limonade. Aber wir brauchen noch etwas. ... (кава, молоко, цукор, олія, хліб, риба)

e) Die Mutter sagt zu Monika:

"Am Samstag..."	зробити всі домашні завдання
"Am Montag..."	відвідати бабусю
"Bis Donnerstag..."	залишитися в Києві
"Am Dienstag..."	прийти додому о 6 годині
"Am Mittwoch..."	залишитися з Ренатою вдома
"Bis Freitag..."	написати реферат

11. Скажіть німецькою.

1. Тут вивчають іноземні мови. 2. Там танцюють та співають. 3. Тут можна купити лише каву. 4. Його можна відвідати лише у суботу. 5. Це потрібно перекладати тільки так. 6. Треба старанно вчитися. 7. Це слід зробити так. 8. Тут грають у м'яча. 9. Потрібно попросити аспіранта.

12. Запитайте свого колегу:

як сказати це німецькою, як написати ці слова, як зварити каву, як запитати це англійською, де можна купити тут книжки, де тут можна почекати, як можна це зробити, як можна це пояснити, кого потрібно попросити, як потрібно це зробити, скільки потрібно зачекати, що потрібно ще купити, як це слід розуміти

13. Складіть мікродіалоги, виберіть репліки за змістом.

1. Warum lernt Max nicht fleißig?	Man muss das Erwin erklären.
2. Der Junge versteht das nicht.	Man kann hier ruhig sitzen.
3. Warum willst du hier arbeiten?	Alles kann man nicht erzählen.
4. Es ist schon 7 Uhr. Und Florian ist noch nicht da. Warum?	Man kann das nicht erklären.
5. Du sagst nie alles.	Man muss Tee mit Milch trinken.
6. Ich habe Fieber.	Das muss man ihn fragen!

ЛЕКСИКА

besichtigen оглядати: Wann besichtigt ihr das Heimatmuseum?

lieben любити: Ich liebe meine Familie.

treiben: Sport treiben займатися спортом: Wir treiben Sport gern.

wandern мандрувати: Wanderst du gern?

wohnen мешкати (жити за адресою): Er wohnt Gartenstraße 12.

das Café (die Cafés) кав'ярня: Dieses Café ist sehr schön.

die Ferien (Pl.) канікули: Meine Ferien dauern zwei Wochen.

die Freizeit дозвілля, вільний час: Wie verbringst du deine Freizeit?

der Freund (die Freunde) друг: Ich habe einen Freund.

der Frühling весна: im Frühling

die Hauptrolle (die Hauptrollen) головна роль: Wer spielt die Hauptrolle?

die Heimat батьківщина: Die Ukraine ist unsere Heimat.

der Herbst осінь: im Herbst

das Museum (die Museen) музей: In Berlin gibt es viele Museen.

der See (die Seen) озеро: Dieser See ist schön.

die Stadt (die Städte) місто: Ist eure Stadt alt?

das Theaterstück (die Theaterstücke) п'єса: Dieses Theaterstück ist gut.

die Umgebung (die Umgebungen) околиці: Die Umgebung von Berlin ist schön.

der Wald (die Wälder) ліс: Dort gibt es einen Wald.

freundlich привітний, дружній: Sie ist freundlich.

lang довгий: Die Straße ist lang.

neu новий: Euer Haus ist neu.

originell оригінальний: Seine Theaterstücke sind immer originell.

verschieden різний; по-різному: Wir verbringen das Wochenende verschieden.

wirklich дійсно, насправді: Die Stadt ist wirklich schön.

bei (прийменник) 1. у; 2. поблизу: Wir verbringen den Urlaub bei unseren Großeltern bei Weimar.

von (прийменник) вказує на приналежність: das Theaterstück von Brecht;
die Umgebung von Kyjiw

СЛОВОТВИР

1.

основа прикметника + основа іменника

groß + die Stadt = die Großstadt
2.

назва міста + -er

 означає мешканця цього міста
Berlin + -er = **der Berliner** (берлінець)
3.

основа дієслова на -ier + -(a)tion

 означає дію, результат дії
або збірне поняття
demonstrieren – **die Demonstration**
4.

Lieblings- + основа іменника

 означає улюблені речі
Lieblings- + das Buch = das Lieblingsbuch (улюблена книга)

14. Назвіть твірні основи. Визначте рід іменників. Перекладіть складні слова на українську мову.

Kleinwohnung, Frühherbst, Schwerindustrie, Leichtathletik, Schwerathlet, Frühsommer, Fremdsprache

15. Скажіть, як називаються мешканці наступних міст.

Kyjiw, Warschau, Berlin, Wien, Dresden, Weimar, Rostock, Prag, München

16. Назвіть свої улюблені речі, утворюючи складні іменники з першим компонентом *Lieblings-*.

17. Доповніть речення, уживайте віддієслівні іменники.

Приклад: Er reagiert schnell. Seine ... ist richtig. – Seine Reaktion ist richtig.

1. Argumentieren Sie Ihre Antwort. Ihre ... ist für uns wichtig. 2. Der Pianist improvisiert dieses Thema sehr interessant. Er beherrscht ... gut. 3. Die Textstelle ist schwer. Der Lehrer interpretiert sie. Seine ... verstehen wir alle. 4. Unsere Universität delegiert viele Studenten nach Österreich. Unsere ... ist groß. 5. Der Ingenieur konstruiert ein Auto. Seine ... ist modern. 6. Er deklamiert gut. Ich höre seine ... gern. 7. Man kann schwarz und weiß kombinieren. Diese ... ist jetzt Mode.

18. Утворіть похідні іменники від дієслів першого речення, використовуючи подані суфікси. Де потрібно, вставте артикль:

-ung: 1. Hier wohnen wir. Das ist unsere 2. Ich übe meine Aussprache. Ich mache viele 3. Wir wiederholen alles. ... ist wichtig. 4. Du übersetzt den Text. Deine ... ist richtig. 5. Der Lehrer prüft seine Schüler. ... ist nicht leicht.

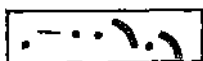
-er: 1. Mein Bruder arbeitet dort. Er ist 2. Frank lehrt die Kinder Musik. Er ist 3. Viele Menschen besuchen dieses Kino. Hier gibt es immer viele ...

ІНТОНАЦІЯ

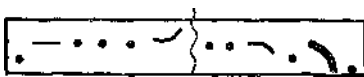
19. Прочитайте, відпрацюйте читання фраз.

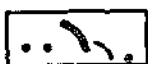
Berlin ist meine 'Heimatstadt. Kyjiw ist deine Heimatstadt. Dresden ist ihre Heimatstadt.

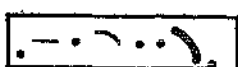
Die Straßen sind 'lang und 'schön. Die Häuser sind gut und neu. Der Winter ist kalt und lang.

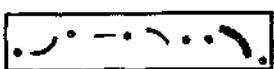
Im Frühling und im Herbst ist die Stadt ein 'Garten. Im Frühling und im Herbst ist das Wetter hier schön.

Ihr müsst 'hier bleiben. Er muss dort warten. Du musst Frank fragen. Ihr müsst Lars bitten. Ich muss Kurt danken. Du musst Hans rufen.

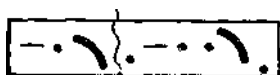

In Kyjiw gibt es viele The'ater. In München gibt es viele Museen. In Weimar gibt es viele Touristen.

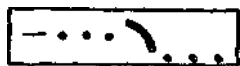

Es gibt hier viele Mu'seen. Es gibt hier viele Theater. Es gibt hier viele Besucher.

20. Відпрацюйте читання речень.

Erwin 'sagt: "Ich gehe in 'Urlaub." Wera sagt: "Wir wohnen in Weimar." Jürgen sagt: "Wir lernen Französisch." Willi sagt: "Wir bleiben bei Rostock."

"Franz ist Regi'sseur", sagt Anna. "Hans ist Ingenieur", sagt Erich. "Max ist Redakteur", sagt Doris.

"Bleibt er 'hier?", fragt Marion. "Lernt er gut?", fragt Werner. "Kommt sie bald?", fragt Eva. "Wohnt sie hier?", fragt Christa. "Gehst du auch?", fragt Günter.

ТЕКСТ

21. Прочитайте текст. Підготуйте фонетично правильне читання.

Wie verbringt man seine Freizeit

Wir sind Berliner. Wir wohnen in Grünau¹. Unsere Familie ist nicht groß. Mein Vater ist Architekt. Meine Mutter ist Journalistin. Ich bin Jurastudent.

Die Berliner lieben ihre Stadt. Hier gibt es viele Museen, Bibliotheken, Cafés, Kinos, Parks und Stadien. In Berlin kann man seine Freizeit verschieden verbringen. Dazu hat man viele Möglichkeiten².

Viele verbringen das Wochenende bei Berlin. Die Umgebung von Berlin ist schön. Hier gibt es viele Seen und Wälder. Hier verbringe ich meine Ferien. Ich treibe Sport und wandere gern. Das ist mein Hobby. Man kann auch eine Dampferfahrt machen³.

Wir alle sind Theaterfreunde. Wir besuchen Theater oft. Man muss nur Theaterkarten im Vorverkauf besorgen⁴.

Heute gibt man⁵ "Mutter Courage und ihre Kinder". Das ist ein Theaterstück von Bertolt Brecht.

Im Theater fragt meine Mutter: "Wer ist der Regisseur?" "Erich Engel", antwortet der Vater, "seine Theaterstücke sind immer originell". "Spielt Gisella May die Hauptrolle?", fragt die Mutter. "Wollen wir ein Programmheft kaufen!", sage ich. "Na, es ist interessant", sagt mein Vater.

(Quelle: Volina, S. 153)

Пояснення до тексту

¹ Grüнау – Грюнау, район Берліна

² Dazu hat man viele Möglichkeiten. – Для цього є багато можливостей.

³ eine Dampferfahrt machen – здійснювати прогулянку на пароплаві

⁴ Theaterkarten im Vorverkauf besorgen – купувати театральні квитки у касі попереднього продажу

⁵ Man gibt... – *тут*: У театрі йде...

ЗАВДАННЯ

22. Випишіть з тексту "Wie verbringt man seine Freizeit?" складні і похідні слова, утворені за відомими Вам моделями. Назвіть їхні твірні основи.

23. Порадьте своєму колезі, де і як можна провести відпустку. Використайте неозначено-особовий займенник *man*:

а) узимку, провести відпустку, залишитися вдома; відвідувати музеї, театри, кіно; відвідувати друзів; улітку, займатися спортом;

б) узимку чи влітку поїхати до Австрії; відвідати Відень; здійснити прогулянку на пароплаві;

с) відпочити влітку в Одесі: побути там 3 тижні; багато купатися; займатися спортом, грати у м'яча; багато танцювати; мадрувати.

24. Скажіть, що потрібно зробити у таких випадках? Використайте *man*.

1. Ich verstehe nicht alles. 2. Ich will Deutsch gut beherrschen. 3. Anke macht noch viele Fehler. 4. Mein Kind hustet und hat Fieber. 5. Meine Freunde wollen heute Theater besuchen. Es gibt aber keine Theaterkarten. 6. Wir wollen dieses Museum besuchen. Sonntags gibt es dort viele Menschen.

25. Працюйте у парі, перекладаючи репліки по черзі. Перевірте переклад колеги за ключем праворуч:

1. – Околиці Берліна красиві. А там – Die Umgebung von Berlin ist
є озера? schön. Gibt es dort Seen?

– Під Берліном багато озер. Там – Bei Berlin gibt es viele Seen. Dort
можна здійснити прогулянку kann man eine Dampferfahrt
на пароплаві. machen.

2. – Ларсе, що йде сьогодні в театрі? Чи є ще квитки? – Сьогодні йде "Фауст" Гете. А квитки треба купити в касі попереднього продажу.	– Lars, was gibt man heute? Gibt es noch Theaterkarten? – Heute gibt man "Faust" von Goethe. Und Theaterkarten muss man im Vorverkauf besorgen.
3. – Тут багато музеїв. Усі вони цікаві. Коли їх можна відвідати? – На вихідних там завжди багато людей. Музеї треба відвідувати в будні дні.	– Hier gibt es viele Museen. Sie sind alle interessant. Wann kann man sie besuchen? – Am Wochenende gibt es dort immer viele Menschen. Man muss Museen wochentags besuchen.
4. – Це місто невелике, але сучасне. Тут багато дерев і квітів. Це робить місто красивим. – Так, тут люблять квіти. – А де тут можна провести вихідні? Тут є театр чи музей?	– Diese Stadt ist nicht groß, aber modern. Hier gibt es viele Bäume und Blumen. Das macht die Stadt schön. – Ja, man liebt hier Blumen. – Und wo kann man hier das Wochenende verbringen? Gibt es hier ein Theater oder ein Museum?

26. Розпитайте свого колегу про те, як берлінці проводять вільний час (див. текст "Wie verbringt man seine Freizeit").

27. Розкажіть про те, як берлінці проводять своє дозвілля.

28. Розкажіть, як Ви і Ваші друзі проводите вихідні дні, канікули.

29. Складіть діалоги:

- a) Ви складаєте зі своїми друзями плани на вихідні.
- b) Ви розпитуєте студентку з Берліна про те, як берлінці проводять вихідні.
- c) Студентка з Берліна цікавиться тим, як львів'яни проводять дозвілля.

ДОМАШНІ ВПРАВИ

30. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на дієслово *müssen* та займенники.

1. Єнсе і Юргене, ви живете в Дрездені? Ми хочемо відвідати ваше місто. 2. Її батьки живуть у Ваймарі. Вона їх часто відвідує. 3. Завітайте до нашого міста. Тут багато музеїв. 4. Йорг любить своє місто. Його вулиці та будинки сучасні. Там є театри та кіно. У нього там багато друзів. 5. Анна і Карін часто відвідують мене. Я готую для них. Сама п'ю чай. Ми слухаємо Моцарта та Баха. Ми любимо їхню музику. 6. Тобі треба попрацювати над своєю вимовою. 7. Мені ще потрібно перекласти цей текст. 8. Він має повторити всі слова. 9. Нам треба відвідати своїх друзів. 10. Ти маєш прийти у суботу. 11. Ви повинні зробити ці вправи письмово. 12. Вони мають написати приклади. 13. Юрген має вивчити всі слова. 14. Ти маєш принести ці книги завтра. 15. Ви повинні працювати до 6 години. 16. Мені ще треба зварити каву. 17. Ти повинен пояснити Сабіні це правило. 18. Нам потрібно купити цю книжку.

31. Напишіть німецькою мовою. Уживайте займенник *man*.

1. Ти можеш це пояснити? – Це неможливо пояснити. 2. Потрібно зачекати. Лекція скоро закінчиться. 3. Сьогодні субота. Я хочу відвідати цей музей. – Сьогодні там багато люду. Музеї треба відвідувати у будні. 4. Як можна перекласти це речення? – Треба спитати вчителя англійської мови. 5. Треба прийти о 7 годині. Вистава розпочнеться о 8 годині. 6. Улітку Йорг хоче провести свою відпустку у Штральзунді. Там можна багато купатися. 7. Ці вправи треба зробити усно. А цей текст треба перекласти. 8. Я дуже люблю музику Баха. Його можна слухати завжди. 9. Чи можна попросити пана Клюге? – Його немає. 10. У Дрездені люблять квіти. Усі вулиці красиві та сучасні.

32. Напишіть німецькою. Використовуйте активну лексику.

а) 1. Єнсе, ти займаєшся спортом? – Звичайно. Треба щодня займатися спортом. 2. Куди можна піти у суботу? – Тут є музей. – Але ж треба ку-

пити квитки. – Я можу їх купити. 3. Це п'єса Брехта? – Так. Її ставить режисер К. Його п'єси завжди оригінальні. 4. Давай проведемо вихідні під Берліном! Там красиво. Багато лісів. – Так, околиці Берліна справді гарні. Там багато озер. Можна здійснити прогулянку на пароплаві. 5. Зліва розташований музей. Сьогодні його можна відвідати. 6. Хто грає Фауста? – Головну роль грає Н. 7. Анке ще маленька, але старанна. Вона любить квіти. 8. Ти любиш мандрувати? – Це моє хобі. Але я і подорожую з задоволенням. Зараз я хочу провести свої канікули в Австрії. 9. Як ти проводиш свій вільний час? – Тут його можна проводити по-різному. Я часто і з задоволенням відвідую нашу кав'ярню. 10. Міхаель та я інженери. Але ми й театрали. Ми дуже любимо п'єси Брехта. 11. Хто грає головну роль? Мені дуже цікаво. – Давай купимо програмку!

б) 1. Ти весь час кажеш: «Треба займатися спортом». Де тут можна займатися спортом? – Ти живеш у Грюнау. Там є стадіон. 2. Сім'я Клюге має сад під Мюнхеном. Вони люблять його. Там багато квітів. Вихідні можна провести у них. Вони дуже привітні люди. 3. Що тут будують? – Це бібліотека. У Львові багато бібліотек. Це ще одна дитяча бібліотека. 4. Як це розуміти? – Це можна зрозуміти по-різному. Давай спитаємо пана Вайнрайха. 5. Єнс – журналіст. Його статті завжди оригінальні. Його тема – театр.

33. Напишіть німецькою. Зверніть увагу на пряму мову.

1. "Що тут можна відвідати?" – питає Сабіна. "У Дрездені багато музеїв", – відповідає Міхаель. "А театри тут хороші?" – знову питає дівчина. "Звісно, – каже юнак. – Сьогодні йде п'єса «Фауст». Н. грає головну роль". "Цікаво!" – вигукує Сабіна. Ти можеш купити квитки? 2. Я часто відвідую Мюллерів. Вони мешкають під Берліном. Ця сім'я дуже привітна. Фрау Мюллер – домогосподарка. Вона готує для чоловіка та дітей. Її чоловік інженер. Їхні діти навчаються в Берліні. Канікули вони проводять удома. Тут можна займатися спортом, мандрувати. Околиці Берліна дуже гарні. Там багато лісів та озер. Сім'я Мюллер часто ходить у театр. Усі Мюллери – театрали.

34. Напишіть німецькою.

1. It is high time to begin your work. 2. Where can one get this article? 3. Where can one buy this book? 4. How can one explain it? – It is simple. I can explain it. 5. One can go in for sports here. Many students come here in the morning, in the afternoon and in the evening. They are fond of sports. 6. What can one see in Berlin? – One can go to theaters. 7. You must know the rule. You will not make mistakes. 8. Here they play chess. 9. Today it is possible to visit the museum. We have got the tickets.

35. Напишіть твір про свої плани на вихідні.

ТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК

I. ЗАГАЛЬНА ЛЕКСИКА / ALLGEMEINE LEXIK

Вітання

Доброго ранку!
Добрий день!
Добрий вечір!
Привіт!
– Радий тебе бачити!
– Навзаєм.
– Як ся маєш? (Як справи?)
– Дякую, добре.
Дякую, прекрасно.
Так собі.
– Як почуваєшся?
Дякую, добре.
Не скаржусь.
Доволі добре.
Краще бути не може.
Як коли.
Ласкаво просимо!

Прощання

До побачення!
Добраніч!
Усього найкращого!
Усього доброго!
До завтра!
Прощай!
До скорої зустрічі!
Щасливої дороги!
Бажаю добре провести час.

Звертання

Пане... / Пані...
Пані та панове!
Любий друже!
Люба (-ий)...
Вельмишановна (-ий)...

Begrüßung

Guten Morgen!
Guten Tag!
Guten Abend!
Hallo! = Servus! = Grüß dich!
– Es freut mich, dich zu sehen!
– Gleichfalls.
– Wie geht es dir?
– Danke, es geht mir gut.
Danke, ausgezeichnet.
Soso lala.
– Wie fühlst du dich?
Danke, ich fühle mich wohl.
Kann nicht klagen.
Soweit ganz gut.
So schön, wie möglich.
Je nachdem.
Herzlich willkommen!

Abschied

Auf Wiedersehen!
Gute Nacht!
Leb wohl!
Alles Gute!
Bis morgen!
Tschüs!
Bis bald!
Gute Reise!
Viel Spaß!

Anrede

Herr... / Frau...
Meine Damen und Herren!
Lieber Freund!
Liebe (-r)...
Sehr geehrte (-r)...

Час доби

ранок
полудень
вечір
ніч
доба

У який час доби?
уранці
опівдні
до обіду (у першій половині дня)
після обіду (у другій половині дня)
удень
увечері
уночі
увесь день (цілий день)
з ранку до вечора
сьогодні ввечері
завтра вранці

Tageszeit

der Morgen
der Mittag
der Abend
die Nacht
24 Stunden = Tag und Nacht

Zu welcher Tageszeit?
am Morgen
am Mittag
am Vormittag
am Nachmittag
am Tage
am Abend
in der Nacht
den ganzen Tag
von früh bis spät
heute Abend
morgen früh

Дні тижня

понеділок
вівторок
середа
четвер
п'ятниця
субота
неділя

У який день тижня?
у понеділок
у суботу ввечері
у будній день
вихідний день
щодня
тиждень
кінець тижня, вихідні
у вихідні
щотижня
раз на тиждень
на цьому тижні
тиждень тому
наступного тижня

Wochentage

der Montag
der Dienstag
der Mittwoch
der Donnerstag
der Freitag
der Samstag = der Sonnabend
der Sonntag

An welchem Wochentag?
am Montag
am Samstagabend
am Werktag
der Ruhetag
jeden Tag = täglich
die Woche
das Wochenende
am Wochenende
jede Woche = wöchentlich
einmal in der Woche
in dieser Woche = diese Woche
vor einer Woche
nächste Woche

Місяці

січень
лютий
березень
квітень
травень
червень
липень
серпень
вересень
жовтень
листопад
грудень

У якому місяці?

у січні
у цьому місяці
через місяць
місяць тому
щомісяця
на початку квітня
у середині травня
наприкінці червня

Monate

der Januar
der Februar
der März
der April
der Mai
der Juni
der Juli
der August
der September
der Oktober
der November
der Dezember

In welchem Monat?

im Januar
in diesem Monat
in einem Monat
vor einem Monat
jeden Monat = monatlich
Anfang April
Mitte Mai
Ende Juni

Пори року

зима
весна
літо
осінь

У яку пору року?

узимку
рік
високосний рік
у 2021 році
цього року
торік
рік тому
у наступному році
щороку
у минулому
у наш час
у майбутньому

Jahreszeiten

der Winter
der Frühling
der Sommer
der Herbst

In welcher Jahreszeit?

im Winter
das Jahr
das Schaltjahr
im Jahre 2021
in diesem Jahr = dieses Jahr
in vorigem Jahr = voriges Jahr
vor einem Jahr
im nächsten Jahr = nächstes Jahr
jedes Jahr = jährlich
in der Vergangenheit
in der Gegenwart
in der Zukunft

Час і місце

Котра година?

Десята година.
П'ять хвилин на дев'яту.
Чверть на одинадцяту.
Сьома година двадцять п'ять хвилин.
Пів на дванадцяту.
Шоста година тридцять п'ять хвилин.
За чверть четверта.
За п'ять третя.
Біля другої.

Коли?

о 15 годині
київський час
середньоевропейський час
через п'ять хвилин
п'ять хвилин тому
Відколи?
Доки?
Як довго?
Як часто?
час від часу
уперше
минулого разу
напередодні
нещодавно
позавчора
учора
сьогодні
завтра
післязавтра
рано, раніше
пізно, пізніше
незабаром
тоді
потім
тепер, зараз
одразу
завжди
ніколи
іноді
часто

Zeit und Ort

Wie spät ist es?

Es ist zehn Uhr.
Fünf nach acht.
Viertel nach zehn.
Fünf vor halb acht.
Halb zwölf.
Fünf nach halb sieben
Viertel vor vier. = Dreiviertel vier.
Fünf vor drei.
Kurz vor zwei.

Wann?

um 15 Uhr
die Kyjiwer Zeit
die mitteleuropäische Zeit (MEZ)
in fünf Minuten
vor fünf Minuten
Seit wann?
Bis wann?
Wie lange?
Wie oft?
von Zeit zu Zeit = ab und zu
zum ersten Mal
voriges Mal
am Vorabend
vor kurzem
vorgestern
gestern
heute
morgen
übermorgen
früh, früher
spät, später
bald
damals
dann, danach
jetzt, nun
gleich, sofort
immer
niemals, nie
manchmal
oft

рідко
вчасно

selten
rechtzeitig

Де?

тут
там
поруч
далеко
нагорі
унизу
попереду
позаду
праворуч
ліворуч

Wo?

hier
dort
nebenan
weit
oben
unten
vorn
hinten
rechts
links

Куди?

сюди
туди
вперед
назад
прямо
праворуч
ліворуч

Wohin?

hierher
dorthin
nach vorne
zurück
geradeaus
nach rechts
nach links

Властивості

Якого кольору?

білий
бузковий
голубий
жовтий
зелений
золотавий
коричневий
помаранчевий
рожевий
сріблястий
сірий
синій
фіолетовий
червоний
чорний
світлий – темний
різнокольоровий – безбарвний

Eigenschaften

Welche Farbe?

weiß
lila
hellblau
gelb
grün
golden
braun
orange [o'rã:ʒ]
rosa
silbern
grau
blau
violett [v]
rot
schwarz
hell – dunkel
bunt – farblos

Якої форми?

круглий
квадратний
прямокутний
трикутний
овальний

Який?

великий – маленький
довгий – короткий
широкий – вузький
високий – низький
важкий – легкий
товстий – тонкий
повний – порожній
природний – штучний
дорогий – дешевий
далекий – близький
швидкий – повільний
чистий – брудний
гарячий – холодний
гарний – поганий
красивий – потворний
старий – молодий / новий
веселий – сумний
цікавий – нудний
розумний – дурний
старанний – лінивий
знайомий – незнайомий
сильний – слабкий
голосний – тихий
здоровий – хворий
правильний – хибний

Welche Form?

rund
quadratisch
rechteckig
dreieckig
oval

Wie? / Was für ein?

groß – klein
lang – kurz
breit – schmal
hoch – niedrig
schwer – leicht
dick – dünn
voll – leer
natürlich – künstlich
teuer – billig
fern – nah
schnell – langsam
sauber – schmutzig
heiß – kalt
gut – schlecht
schön – hässlich
alt – jung / neu
lustig – traurig
interessant – langweilig
klug – dumm
fleißig – faul
bekannt – unbekannt
stark – schwach
laut – leise
gesund – krank
richtig – falsch

II. Я І МОЯ РОДИНА / ICH UND MEINE FAMILIE

представлятися
життя
біографія
прізвище
ім'я
називатися
народжувати

~ Я народився 8 травня.

sich vorstellen (te, t)
das Leben -s
der Lebenslauf -s = die Biographie -
der Name -ns, -n = der Familienname
der Vorname -ns, -n
heißen (ie, ei)
gebären (a, o)

~ Ich bin am 8. Mai geboren.

місто	die Stadt -, -"e
мати ... років	... Jahre alt sein
національність	die Nationalität -, -en
походити з	stammen aus D.
місце народження	der Geburtsort -s
дата народження	das Geburtsdatum -s
сімейний стан	der Familienstand -es
адреса	die Anschrift -, -en = die Adresse -, -n
місце проживання	der Wohnort -s, -e
номер телефону	die Telefonnummer -, -n
громадянство	die Staatsangehörigkeit -
сім'я	die Familie -, -n
одружений	verheiratet
неодружений	ledig
розлучений	geschieden
овдовілий	verwitwet
складатися з	bestehen aus D. (bestand, bestanden)
особа, людина	die Person -, -en
батько	der Vater -s, -"
мати	die Mutter -, -"
батьки	die Eltern (Pl.)
брат	der Bruder -s, -"
сестра	die Schwester -, -n
брат і сестра	die Geschwister (Pl.)
бабуся	die Großmutter = die Oma
дідусь	der Großvater = der Opa
бабуся і дідусь	die Großeltern (Pl.)
дитина	das Kind -es, -er
онук / онучка	der Enkel -s, - / die Enkelin -, -nen
двоюрідний брат, кузен	der Cousin = der Vetter
двоюрідна сестра, кузина	die Cousine = die Base
дочка	die Tochter -, -"
син	der Sohn -s, -"e
дядько	der Onkel -s, -
тітка	die Tante -, -n
шлюб	die Ehe -, -n
чоловік	der Mann = der Ehemann
жінка, дружина	die Frau = die Ehefrau
тесть / свекор	der Schwiegervater
теща / свекруха	die Schwiegermutter
зять / невістка	der Schwiegersohn / die Schwiegertochter
швагер / братова	der Schwager / die Schwägerin
племінник / племінниця	der Neffe -n, -n / die Nichte -, -n
сирота	der/die Waise -n/-, -n

професія	der Beruf -s, -e
~ бути кимось за професією	~ ... von Beruf sein
працювати кимось	tätig sein = arbeiten als
хобі	das Hobby -s, -s
цікавитися чимось	sich interessieren für A.
пенсіонер / пенсіонерка	der Rentner -s, - / die Rentnerin -, -nen
безробітний	arbeitslos
вчитися (у закладі вищої освіти)	studieren (te, t) an D.
університет	die Universität -, -n
факультет	die Fakultät -, -en
бути на ... курсі	im ... Studienjahr (Semester) sein
вчитися (у школі)	lernen (te, t)
школа	die Schule -, -en
клас	die Klasse -, -en
~ ходити у 7 клас	~ die 7. Klasse besuchen (te, t)
закінчувати школу	die Schule beenden = absolvieren (te, t)

III. НА УРОЦІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ / IN DER DEUTSCHSTUNDE

навчати, викладати	lehren = unterrichten (te, t)
учитель / учителька	der Lehrer -s, - / die Lehrerin -, -nen
заняття	der Unterricht -s
урок	die Stunde -, -n
починати	beginnen (a, o)
вітатися	grüßen (te, t)
пояснювати	erklären (te, t)
розуміти	verstehen (verstand, verstanden)
володіти (мовою)	beherrschen (te, t)
утворювати, складати	bilden (te, t)
~ складати речення	~ einen Satz bilden
читати / читати уголос	lesen / vorlesen (a, e)
говорити, розмовляти	sprechen (a, o)
писати	schreiben (ie, ie)
повторювати	wiederholen (te, t)
тренуватися, практикувати	üben (te, t)
~ тренувати вимову	~ die Aussprache üben
переказувати	nacherzählen (te, t)
переказ	die Nacherzählung -, -en
питати	fragen (te, t)
питання	die Frage -, -n
~ ставити комусь питання	~ eine Frage stellen (te, t) an A.
відповідати	antworten (te, t)
відповідь	die Antwort -, -en
~ давати відповідь	~ eine Antwort geben (a, e)

виправляти	berichtigen = korrigieren (te, t)
помилка	der Fehler -s, -
виправлення помилок	die Fehlerberichtigung -
перекладати	übersetzen (te, t)
переклад	die Übersetzung -, -en
~ переклад з німецької мови	~ die Übersetzung aus dem Deutschen
на українську	ins Ukrainische
вправа	die Übung -, -en
усний / письмовий	mündlich / schriftlich
різний, різноманітний	verschieden
текст	der Text -es, -e
твір	der Aufsatz -es, -"e
діалог	der Dialog -s, -e
правило	die Regel -, -n
вірш	das Gedicht -s, -e
учити напам'ять	auswendig lernen
приклад	das Beispiel -s, -e
диктант	das Diktat -s, -e
реферат	das Referat, -s, -e
контрольна робота	die Kontrollarbeit = die Klausur -, -en
домашнє завдання	die Hausaufgabe -, -n
перерва	die Pause, -n
тривати	dauern (te, t)
завершуватись	zu Ende sein
бути черговим	Klassendienst haben
бути присутнім	anwesend sein
бути відсутнім	abwesend sein = fehlen (te, t)
запізнюватись на щось	zu spät kommen (a, o) zu D.
пропускати / прогулювати	versäumen / schwänzen (te, t)
не відбуватись (про заняття)	ausfallen (ie, a)
завершити щось	fertig sein mit D.
бути задоволеним чимось	zufrieden sein mit D.
оцінка	die Note = die Zensur -, -en
~ ставити / отримувати оцінку	~ eine Note geben (a, e) / bekommen (a, o)
відмінно	ausgezeichnet
добре	gut
задовільно	befriedigend = genügend
незадовільно	ungenügend
зараховано	abgelegt = bestanden
уважний	aufmerksam
старанний	fleißig = tüchtig
стомлений	müde
самостійно	selbstständig

парта
дошка
підручник
словник
зошит
словничок (зошит)
кулькова ручка
олівець
гумка
пенал

die Bank -, -"e
die Tafel -, -n
das Lehrbuch -es, -"er
das Wörterbuch -es, -"er
das Heft -es, -e
das Vokabelheft -es, -e
der Kugelschreiber -s, - = der Kuli -s, -s
der Bleistift = der Stift -s, -e
der Radiergummi -s, -s
das Federmäppchen -s, -

IV. НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ / DAS STUDIUM AN DER UNIVERSITÄT

вища освіта
навчатися (у закладі вищої освіти)
навчання
студент / студентка
~ студент денної / заочної форми
навчання
курс
~ бути на другому курсі
семестр
~ зимовий / літній семестр
предмет, спеціальність
~ основна / друга спеціальність
спеціалізація
факультет
~ факультет іноземних мов
педагогічний
обов'язковий / вибірковий
викладач / викладачка
професор
декан
деканат
~ звертатися у деканат
куратор
академічна група
староста
відмінник
журнал
розклад занять
пара

die Hochschulbildung -
studieren (te, t) an D.
das Studium -s, Studien
der Student -en, -en / die Studentin -, -nen
~ der Direktstudent / der Fernstudent
das Studienjahr -es, -e
~ im 2. Studienjahr sein (stehen)
das Semester -s, -
~ das Wintersemester / das Sommer-
semester
das Fach -es, -"er
~ das Hauptfach / das Nebenfach
die Fachrichtung -, -en
die Fakultät -, -en
~ die Fakultät für Fremdsprachen
pädagogisch
obligatorisch / fakultativ
der Lektor -s, -en / die Lektorin -, -nen
der Professor -s, -en
der Dekan -s
das Dekanat -s
~ sich an das Dekanat wenden (te, t)
der Betreuer -s
die Gruppe -, -n = die Seminargruppe
der/die Gruppensekretär / -in
der/die Gruppenbeste -n/-
das Gruppenbuch -es, -"er
der Stundenplan -s, -"e
die Doppelstunde -, -n

залікова книжка	das Studienbuch -es, -"-er
студентський квиток	der Studentenausweis -es, -e
семінар	das Seminar -s, -e
~ вести семінар	~ ein Seminar leiten (te, t)
лекція	die Vorlesung -, -en
~ читати лекцію	~ eine Vorlesung halten (ie, a)
практика мови	die Sprachpraxis -
конференція	die Konferenz -, -en
~ брати участь у конференції	~ an der Konferenz teilnehmen (a, o)
бібліотека	die Bibliothek -, -en
читальний зал	der Lesesaal -s, -säle
залік	die Vorprüfung -, -en
екзамен	die Prüfung -, -en
~ складати екзамени	~ Prüfungen ablegen (te, t) = bestehen (a, a)
~ провалитись на екзамени	~ in der (durch die) Prüfung fallen (ie, a)
екзаменаційний білет	die Prüfungskarte -, en
~ витягати білет	~ eine Prüfungskarte ziehen (o, o)
сесія	die Prüfungszeit = die Prüfungsperiode
стипендія	das Stipendium -s, Stipendien
стипендія за успіхи у навчанні	das Leistungsstipendium
~ отримувати стипендію	~ ein Stipendium bekommen (a, o) = erhalten (ie, a)
плата за навчання	die Studiengebühr -, -en
~ оплачувати навчання	~ Studiengebühren zahlen (te. t)
даватися важко / легко	schwer- / leichtfallen (ie, a)
здобувати знання	Kenntnisse erwerben (a, o)
багато працювати над іноземною мовою	an der Fremdsprache viel arbeiten
добре опанувати навчальний матеріал	den Lehrstoff gut beherrschen
мати хороші оцінки з чогось	gute Leistungen in D. haben
досягати успіху	Fortschritte machen
перекладач (усний)	der Dolmetscher -s, -

ЛІТЕРАТУРА

- Вікторовський В.Г. Енциклопедія німецьких тем. Харків: Торсінг, 2002. 464 с.
- Граматика німецької мови: теорія і практика: навчально-методичний посібник з практичної граматики німецької мови для студентів 1–3 курсів напряму підготовки 0203 Гуманітарні науки спеціальності 6.020303 Філологія. Мова і література (німецька) / В.М. Лопушанський, О.О. Бродська, М.П. Демберецька та ін. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка, 2012. 518 с.
- Драб Н., Скринька С., Стаброз С. Практична граматика німецької мови: посібник для студентів вищих навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл. 2-ге вид., переробл. і доп. Вінниця: Нова книга, 2019. 280 с.
- Драб Н.Л. Німецька мова для початківців. Граматика до курсу. Рівень А1–А2. Вінниця: Нова книга, 2020. 288 с.
- Драб Н.Л. Німецька мова для початківців. Рівень А1 = Deutsch für Anfänger. Niveau A1: підручник. Вінниця: Нова книга, 2020. 144 с.
- Дячок І., Мартинів О. Поширені звороти на заняттях німецької мови = Gebräuchliche Redensarten im Deutschunterricht: для студентів I–III курсів факультету романо-германської філології]. Дрогобич: Коло, 2006. 224 с.
- Кудіна О., Феклістова Т. Німецька мова для початківців: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 4-те вид. Вінниця: Нова книга, 2018. 520 с.
- Німецька мова: Підручник для учнів старших класів шкіл усіх типів, абітурієнтів, студентів / Е.І. Лисенко, М.Р. Корольова, К.Ф. Фрицька та ін. Київ: Освіта, 2000. 256 с.
- Постнікова О.М. Німецька мова: Розмовні теми (лексика, тексти, діалоги, вправи): для школярів, абітурієнтів, студентів. Київ: А.С.К., 2001. Кн. 1. 400 с.

- Практична грамати́ка німецької мови: теоретичний матеріал, комунікативні вправи і завдання. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Д.А. Євгененко, О.М. Білоус, Б.В. Кучинський, О.І. Білоус. 4-те вид., стер. Вінниця: Нова книга, 2018. 576 с.
- Практична фонетика німецької мови: новий правопис. Навчальний посібник для студентів / Д.А. Євгененко, С.А. Артамановська, О.І. Білоус. Вінниця: Нова книга, 2004. 208 с.
- Begegnungen. Sprachniveau A1+. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch / Anne Buscha, Szilvia Szita. Leipzig: Schubert-Verlag, 2021. 252 S.
- Grammatik aktiv: Verstehen – Üben – Sprechen. Niveau A1–B1. Deutsch als Fremdsprache / Friederike Jin, Ute Voß. Berlin: Corlensen, 2023. 262 S.
- Login 1. Deutsch für Germanistikstudenten: Lehrbuch / О.В. Сидоров, С.І. Сотникова та ін. Вінниця: Нова книга, 2014. 344 с.
- Rostek E.M. Deutsch. Repetitorium tematyczno-leksykalne. Poznań, 2004. Teil 1. 142 S.
- Schritte international Neu. Niveau A1. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch / Daniela Niebisch, Sylvette Penning-Hiemstra, Franz Specht. München: Hueber, 2022. 189 S.
- Schritte international Neu. Niveau A1. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch / Daniela Niebisch, Sylvette Penning-Hiemstra, Franz Specht. München: Hueber, 2022. 207 S.

Для нотаток

Für Notizen

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Радченко Олег Анатолійович

**ПРАКТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ ПОЧАТКІВЦІВ**

Навчально-методичний посібник

**Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка**

Головний редактор
Ірина Невмержицька

Технічний редактор
Ірина Артимко

Підписано до друку 05.03.2025 р. Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Palatino Linotype. Наклад 100 прим.
Ум. друк. арк. 5,18. Зам. 16.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5140 від 01.07.2016 р.)
82100, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24, к. 42, тел. 2–23–78.